

AUGUST MALMSTRÖM.

Det fans ej bäck, hur strid den var,
hvaröfver han ej Ingborg bar.
Det är så skönt, när forsen larmar,
att tryckas af små hvita armar. (P. 7.)

FRITHIOF'S SAGA

BY

ESAIAS TEGNÉR

WITH

INTRODUCTION, BIBLIOGRAPHY AND EXPLANATORY NOTES

BY

GEORGE T. FLOM, Ph. D.

SUPPLEMENTED BY

Tegnér's Own Estimate of his Work

CHICAGO
The Engberg-Holmberg Publishing Co.
1909

INTRODUCTION

Tegnér's Earliest Literary Studies.

Regarding Esaias Tegnér's early studies we learn something from his letters to his brother, Elof Tegnér, Jakob Branting and others, in the period between 1793 and 1801. Rev. Esaias Tegnér, had died on the 10th of February, 1792, in Millesvik parsonage, where he had had a charge since 1784. To this place he had been called as pastor from Kyrkerud, where Esaias, the fourth son, was born Nov. 13, 1782. The widow, with six children, four sons and two daughters, continued to live at Millesvik until February, 1793, when she removed to a home which had been provided for her at Ingrirud. Young Esaias had received his first rudimentary education from his mother, and for a time he had had a tutor by the name of Engdahl. Under the direction of his brother, Lars Gustaf, he had begun to study Latin and was reading Bergklint's *Sammandrag af alla vetenskaper* (1775), Lagerbring's *Svea Rikes Historia*, Millat's *Statshistoria* and Gellert's Fables, as we learn from a letter written from Millesvik Feb. 15, 1793. At the same time he had begun to read Locke's *La Religion de Dames*. In Latin his studies were Cornelius Nepos and Cicero's letters, in addition to the usual grammatical text-books of the time. Among the latter he frequently mentions *Genvägen*, a work of M. Werner's, the full title of which ran: "Genväg, hvarefter latinska språket med mindre möda af ungdomen vid skolorna läras kan." He was also being put through a course in Sjögren's *Latinsk Glosbok* (Liber memorialis). A short time after the Tegnér family had settled at Ingrirud, a friend of the deceased Rector Tegnér, Jakob Branting by name, of Högvalta, near Karlstad, expressed a desire to adopt young Esaias, and as the needy circumstances of the widow seemed to leave her no choice, the offer was accepted. Here his studies were turned in the direction of literature and history; it is especially to be noted that he became acquainted at this time with a number of Old Norse sagas in Björner's *Nordiska kämpadater* (1737). It was this volume in Branting's library that attracted his special attention. Here he found in Swedish and Latin translation together with the original Icelandic text the Volsunga saga, Half's saga and the sagas of Thorstein Vikingsson and Frithiof the Brave; and here he met for the first time many heroes and personages from the saga age. These exerted great influence upon the young boy, and the literature and life

NOTE.—The topics discussed in the following pages are treated only in outline; the bibliography of translations, however, aims to be complete. The occasional references and the list of critical works at the end of the volume are intended to aid the student who may wish to pursue any part of the subject farther.

of the ancient North was a field to the study of which he frequently returned. In March, 1796, Esaias was placed under the tutorage of his brother, Lars Gustaf Tegnér, in the home cf Captain C. J. Löwenhjelm at Malmö, about ten American miles from Högvalta. Esaias was now thirteen years and a half old. Of his studies at this time he writes many years later: "Jag började nu att studera latin. Metoden var den gamla och grundliga, i min tanke den enda rätta, som väl synes långsam och tråkig, men genom den större säkerhet, den ger, i det hela taget besparar tid i stället för att spilla den. Jag läste således utantill glosboken, och af grammatikan det som bör läsas på detta sätt. Mitt minne var på den tiden så starkt, att sedan jag tre eller fyra gånger genomläst en sida af Sjögrens glosbok, innehållande ungefär sextio ord, kunde jag uppläsa dem utan att stappla. Med det grammatikaliska studium förenades strax ifrån början explikation af Cornelius Nepos, till en början under lärarens ledning, men snart på egen hand; hvarvid ordboken företrädde lärarens ställe, som dock stundom måste rådfrågas. På detta sätt hade jag innan årets slut genomgått och kunde redovisa för hela Cornelius i latinet, och äfven för Telemaque i fransyskan." As he says that he began the study of Latin grammar here, it may be inferred that this had not been pursued very far at Millesvik in the winter of 1793. At the close of the same letter he writes: "Under 1797 genomgick jag en mängd latinska prosaister och i synnerhet poeter. De senare fästade sig så i mitt minne, att jag ännu i dag kan upprepa betydliga stycken ur dem." Entirely on his own hand he learned English, through MacPherson's translation of Ossian, which he read with great interest. In July, 1797, Lars Gustaf Tegnér became tutor in the family of Kristoffer Myhrman at Rämen, near Filipstad, Vermland, taking his younger brother with him. Here Esaias lived the greater part of the next two years and now he met her who nine years later became his bride, Anna Myhrman the youngest daughter in the Myhrman family. The year 1797 also became significant for Esaias in another respect; it was in Myhrman's library that he, mastered Greek and learned to love the study of Homer, which for years to come engaged his special interest and which came to exert an influence upon him that can hardly be overestimated. In Myhrman's excellent and well-stocked library he found represented not only Swedish, French and English writers, but also Greek and Latin literature, history and philosophy. But that which above all drew his attention was a folio volume on the back of which he read the title, *Homerus*. It was Castalio's edition, printed in Basle 1561. By the assistance of the Latin translation and the lexicon he now began the study of Homer. He also made a casual acquaintance with Xenophon and Lucian, but they were of little interest to him. "The main thing," he says, "was and remained the study of Homer, together with Horace in Latin, which I had not read before." In a letter to Jakob Branting, dated Ingrirud, Feb. 16, 1798, he writes of devoting the following summer to Greek and Roman authors, especially the poets: "Det är en lekture som är nödvändig vid alla lärdomssäten, dessutom förädlar smaken, som odlar förståndet, som ger oss känsla och juge-

ment af det sköna, som ger oss en stadgad vördnad för ålderdomens äkta snillen och som således icke gagnar mindre än den förnöjer. Jag vill ej heller försumma tyskan och engelskan. Språken böra läras i början af ungdomen. Vetenskaperna i en mera stadgad ålder." French literature was especially well represented in this library, the works of Voltaire, Racine and Rousseau were there in complete editions, and of these Tegnér became an ardent student. In 1799, he writes from Rämen to Elof Tegnér. "Jag håller nu på att läsa Voltaire; alltsammans är förträffligt, och det är svårt att välja bland så mycket skönt." Of Shakespeare's works there was only "Hamlet" in the library, and this did not appeal to him.[1] Writing of this at a later time he explained his lack of interest as due to the fact that "Hamlet" requires a more mature age than was his at that time. On the whole he finds little in the English poets to attract him, but the English historians he devours eagerly. Of German literature there was nothing in the library, and he was therefore forced, he writes, "to learn that language from the usual readers," a fact to which he attributed the antipathy for German, which remained with him a long time. The progress he made in the study of these literatures, in languages which he was forced to master first, was truly wonderful, indeed would be considered wonderful in our day of excellent dictionaries, commentaries and helps of every kind. His biographer says of him: "Han slukade grekiska, läskade sig med latin och njöt ett och annat af de lefvande språken som efterrätt." One of his most intimate friends and associates at the time relates that (during his first seven months at Rämen) he had read the Iliad through three times, the Odyssey three and in Latin Horace, Virgil and Ovid's Metamorphoses, while books that could be read more easily, and among these were included, besides Swedish, also French Literature, Latin and English historians, formed his amusement in spare time. Böttiger says of him that it seemed to those about him as if he had been born with the foreign languages in his brain and as if it needed but a gentle impulse to awaken the indwellers to life. His habit of lying flat on his back while studying made it difficult for him to consult a lexicon, and he seemed to have little need for it. But with Homer he used it constantly. During the spring and summer of 1798, when at home at Ingrirud, and again at Rämen, where he returned in September,[2] it is said that he rarely took more than three hours of sleep during the night, and during these silent hours it was generally the world of Homer's gods and heroes that held him under its overpowering spell. His study was a pleasure from which nothing else could draw him, and the reading of Homer became for him a veritable act of devotion.

His own earliest poems, at first translations from Latin and French, date from this period. Among these there is one of the third Ode of Book III. of Horace, which may have been written in the last part of 1797. One is an occasional poem written for Myhrman's birthday, Dec. 13, 1798. A third effort

---

1 This letter is given by Böttiger pp. xi–xii.

2 1798, remaining till September, 1799, when he entered the University at Lund.

is an ode to Napoleon, inspired by Napoleon's reported death in Egypt. These first efforts were, however, merely stilted imitations of the French. On the 4th of October, 1799, he was matriculated in Lund University. Here his unusual talents attracted general attention; especially Professors Norbeck (Oriental languages and Greek), Lidbeck (Æsthetics) and Munthe (Philosophy) evinced great interest in him. He heard lectures in Latin by Lundblad, in moral philosophy by Munthe, through whom he was introduced to the study of Kant, in æsthetics and criticism under Lidbeck, and he also studied mathematics and physics. As Greek was not at the time offered, he continued this privately, studying generally eighteen to twenty hours a day. He remained at the University till May, 1800, when he accepted the position of tutor in the house of Baron Leijonhufvud at Yxkullsund in Småland. Here he remained until late in the summer of 1801. In a letter, written from this place under date of July 30th, 1801, and addressed *Till en barndomsvän*, he writes that he is now especially engaged with Kant, while during the rest of the summer he desires to read Kritik der praktischen Vernunft and Rechtslehre. He is looking forward to the first examination in Lund and refers to much that he yet has to prepare for Lidbeck and Norberg. In 1801-1802, having returned to Lund, he is studying Latin, Greek and philosophy, in preparation for the "promotion;" he is studying Plato's dialogues, Kant and Fichte. Of these philosophers he says: "Med mitt konkreta sinne har jag dock föga tycke eller fallenhet för dessa abstrakta spekulationer; ty ehuru jag kan ha någon skarpsinnighet, saknar jag dock djupsinnighet och förvillar mig lätt vid en längre systematisk deduktion, som icke kan ge några hållpunkter för min fantasi. Hvad som i synnerhet fästade mig vid den kantiska kritiken var dess ursprungligen skeptiska natur och dess resultat, som stannar vid ett obekant och outgrundligt." In the spring of 1802 he passed the philosophical examination so long looked forward to, and received *laudatur* from all his examiners except Norberg. At the approaching promotion he was appointed "primus" and required to defend the magisterial thesis. On Midsummer's eve thirty-four candidates for the degree were crowned with laurels, according to the custom of the time. Among these, Esaias Tegnér occupied the position of honor.

Tegnér's studies had been varied, his training broad, and he had read extensively in the literatures of many nations. He had been an ardent student of the history of his native country and while still young he followed intelligently the events of the time both at home and abroad. He was familiar with the literature of the Gustavian age—the poetry of Kellgren, Leopold and others, and was at first an admirer of the classical school, which dominated wholly the literary taste of the time. The literatures that appealed most strongly to him during this period were the French, the classical (Homer and Horace), and the old literature of the Scandinavian North. Each of these contributed something toward determining his views and literary style. Of these the French influence shows itself first in his own early efforts, although the influence that most deeply and permanently affected his style was Homer. His

view of life and theory of art were, however, profoundly influenced by both Voltaire and Rosseau. English and German literature also engaged his interest later; in the former it was particularly Byron, although he shows familiarity with Shakespeare and Sir Walter Scott. In the latter he studied with preference Schiller and Bürger, the former exerting no little influence upon him. As we have seen, he had early come under the spell of the Icelandic sagas, the heroic figures of which he never forgot. Later, possibly inspired to it by the Danish poet Oehlenschlaeger and by Geijer, the founder of the Gothic school of literature (Götiska skolan) and editor of *Iduna, en skrift för den nordiska forntlderns älskare*, he returned to the study of Northern literature, particularly the myths and philosophy of life, as found in the Eddas. The inspiration derived from this field finds expression in many of his early poems (as *Asatiden*, 1813). And the world-conception which he there met with and attempted ethically to interpret unquestionably left a marked influence upon the development of the story and the character of the hero in his chief work, *Frithiofs Saga*. Tegnér was above all a nationalist. In the literary battle waged between the Academicians with French sympathies, and the Phosphorists, followers of the German romanticists, it was but natural that Tegnér should remain independent. Although he never accepted in its entirety the program of the Gothic school, he subscribed heartily to its chief object, the cultivation of old Northern life and literature, and he became an active member, contributing frequently to its organ *Iduna*. He believed that the regeneration of Swedish literature along national lines was a cause for which he too must battle; it was that which the Gothic school stood for and which it represents in Swedish literary history to-day.

Sources and Versions of Frithiof's Saga

It is a well known fact, often recounted, that young Tegnér came upon a copy of E. J. Björner's *Kämpadater* in Branting's library and that he found in it the story which later became the subject of his great poem. The full title of this work was *Nordiska Kämpadater, i en sagoflock samlade, om forna Kongar och Hjältar;* published in Stockholm as far back as 1737. This treasure-trove of ancient legends contained no less than sixteen old sagas in the original and in Swedish and Latin translation. The fourth one in the series is the Old Norse *Fridhthjofs Saga ens frækna*, The Saga of Frithiof the Bold. This is the first modern edition of the saga[1] and the two first translations of it. The saga is found in numerous complete and fragmentary copies on parchment and paper, some of which are in the Royal Library in Stockholm, others in the Royal Library in Copenhagen, the Upsala University Library, the British Museum or in the Royal Library of Berlin. A full account of these Mss. has been given by Dr. Ludvig Larsson in his edition *Sagan och Rimorna om Frithjof hinn Frækni*, Köbenhavn, 1893, pp. I-LI. and in his *Fridthjofs Saga ins Frækna*, Halle, 1901, § 3. The saga was again printed in *Fornaldar Sögur*

[1] A partial translation was given by Torpæus in *Historia Rerum Norwegicum*, 1712.

Nordhrlanda eptir gömlum handritum utgefnar af C. C. Rafn. Annat bindi. Kaupmannahäfn, 1829. In the 1862 edition of Ethemüller's Altnordisches Lesebuch Rafn's text was reprinted, as also in Dietrich's Altn. Lesebuch, 2nd ed. 1864, and in a variant redaction was edited by Valdimar Asmundorson in Reykjavik 1885. An account of translations is given by L. Larsson loc. cit. § 6. We will mention here only the oldest Swedish translations: *Sagan om Frithiof den fräcke eller modige*, from Björner's Nordiska Kämpadater in 1829, consequently four years after the appearance of Tegnér's poem. I have also before me a copy of the next translation, one by Adolf Ivar Arvidsson, which bears the title *Frithiof den djerfves Saga*, 1839, and one by Frans Gudmund Nyström, Upsala, 1867, which latter contains a valuable introduction of fourteen pages. A Danish translation (Rafn) had already been issued in 1824, a German (Mohnike) in 1830 and an English (Stephens) in 1839, to which is to be added one in Norwegian, not mentioned by L. Larsson, namely, *Frithiofs Saga. I Omskrift i det nyere Landsmaal*, ved Ivar Aasen, Kristiania, 1858. A critical treatise of the O. N. saga was published by Calamius: Zur Kritik und Erklärung der altnordischen Fridthjofs Saga, Jena, 1887. In addition to the principal source Tegnér has also woven into his poem elements from other sagas. Thus the account of the sword Angurvadel is taken from *Thorsteins saga Vikingssonor* and the viking code is taken from *Halfs Saga ok kappa hans*. Further, King Bele's and Thorstein Vikingsson's councils are from the Eddic Hávamál (Lay of the High One), and the last canto, *Försoningen*, is in large part a free translation of the *Voluspa* from the *Elder Edda* and the chapters of the *Gylfaginning* dealing with the myth of creation, the world-tree, Ygdrasil, and Ragnarok or the final conflict.

The Genesis of Frithiofs Saga

While the hero of Frithiofs Saga undoubtedly attracted Tegnér very much upon his first acqaintance with the saga, it is not until 1819 that we have any direct evidence that he was planning to write a poem upon the story of Frithiof. It is believed, however, that there is some indirect evidence. In a letter written to a friend in Stockholm and dated Lund, 1821 (month not given), he states that he had begun some years back a tragedy, *Blotsven*, which was to represent the great conflict between Christianity and paganism.[1] But he was dissatisfied with his treatment of the subject at the time and destroyed the manuscript. He then speaks of the fact that the same theme had since been treated by Oehlenschlaeger in *Hakon Jarl* and other works, "utan att dock i min tanke ännu vara uttömdt. Möjligtvis återkommer jag en gång dertill". Tegnér did return to this very theme in his Frithiof and it is not unlikely that the earlier work *Blotsven* was to have dealt with the Frithiof story or at

[1] And he adds: ett härligt ämne. De utlefvade asarne, som stå fadder vid Nordens döpelse!

any rate with elements from it. Oehlenschlaeger's *Hakon Jarl* appeared in 1807, hence *Blotsven* may have been written as early as 1805 or 1806. Tegnér seems for a long time after to have hoped eventually to give dramatic treatment to some such subject, but finally concluded differently. That he at last presented the Frithiofs Saga in the form of a cycle of songs may have been directly due to Oehlenschlaeger's *Helge*, which appeared in 1814. Indeed, Tegnér has said himself that it was *Helge* which gave him the first idea to Frithiof, a statement which clearly can have reference only to its form. In the meantime Tegnér was occupying himself more and more with the study of the Eddas and the sagas, and he found in Norse mythology and its profound teachings a source of inspiration for his own age. It is to this field which he turns in several of his poems at this time; thus in *Skidbladner*, which was written in 1812, and in *Den gamle hedningen*,[1] published in *Iduna*, No 4, in 1814, and which closed with the following significant strophe:

> Uppvakna, Heimdal! Blås som till Ragnarok,
> så himlen remnar och Valhallas härlighet flammar,
> och dagens dvärgätt, så kraftlös, så öfverklok,
> må tro på Ljungarn, som nalkas med straffande hammar!

The same enthusiasm for the spirit and the ideals of the pagan age also pervades *Nore* (1814), a kind of Valkyrie song in eulogy of the Valhalla doctrine of the heroic age. Its ideals he would have inspire Swedes and Norwegians, thereby affecting a full reconciliation and an inseparable union between them.

As early as 1778 a Danish poet, P. J. Samsöe, had written a romantic paraphrase of the Frithiofs Saga, published in *Efterladte digteriske Skrifter*, 1ste Deel, while in 1815 another Dane, Sötoft, published in a volume of *Romantiske Digte* a translation of the saga. The Swedish poet Ling had treated Norse myths in poetic form, efforts which Tegnér regarded as utter failures and as detrimental to the future development of poetry in Sweden. In the literary opinion of the time the sagas and myths of the North were coarse and wholly unadapted to artistic treatment in literature. Among those who held this adverse view may be mentioned especially Leopold, leader of the Academicians at the time. Leopold expressed himself freely in letters to Tegnér upon this point, and Ling's ineffective treatment of these subjects seemed to be but added evidence of the correctness of this attitude. Another member of the Academic school, Isak R. Blom, had written in a similar vein to Tegnér, in answer to which Tegnér discussed at some length the Norse myths and their poetic qualities, and he speaks of the previous efforts of Ling as follows: Det löjliga spel Ling och konsorter drefvo, icke blott dermed, utan äfven med den egentliga hjeltesagan, förargade mig; det föreföll mig som en god, ja en helig sak bortfuskades af oskickliga händer, som en rik källa för

---

[1] Entitled "Asatiden" in Tegnér's works.

nationalvitterheten grumlades i sitt ursprung. Jag ville visa att åtminstone något bättre kunde göras häraf och bekänner uppriktigt att det till en stor del var denna partiska afsigt, som från början föranledde Frithiof (*Efterlemnade Skrifter*, II, p. 382). That Tegnér would have written his Frithiofs Saga also without this special motive there can be little doubt. In casting about for material suitable for a combined treatment of pagan ideals and the spirit of Christianity he could hardly have found one better adapted to his purpose than the saga of Frithiof the Brave; here the interweaving of the romantic elements with the coarser fibre of viking life seemed to offer material peculiarly calculated to appeal to and be understood by the modern reader. It was, therefore, principally the subject that inspired him; he had lived himself into the saga world and he recognized that the men and women of those sagas were of one race with himself; he had further at Rämen in Vermland become acquainted with a world, which to his fancy was a bit of the veritable viking world of old transplanted into modern Sweden. And so he decided that he would write a modern Frithiofs Saga, which should reflect the life of the saga time, into which should be infused, however, something of the milder spirit of his own age; that he would create a Frithiof who should be typically Swedish in character, but cast in the same mold with the Frithiof of the Old Norse saga.[1]

On the 9th of March, 1820, Tegnér sent to J. Adlerbeth a number of contributions to *Iduna* (according to letter No. 30, Vol. I. of *Efterlemnade Skrifter*). These contributions included Cantos XVI—XIX of the Frithiofs Saga, which appeared as *Fragmenter ur en poetisk behandling af Frithiofs Saga* in number VIII, pp. 27–48.[2] The four poems thus first published were: *Frithiof och Björn*, *Frithiof kommer till Kung Ring*, *Isfarten*, and *Frithiofs frestelse*. These immediately attracted wide attention. Thus, to cite only one evidence, Adlerbeth writes Tegnér from Stockholm under date of November 21st, 1820: "I Upsala är hela studentkåren eldad af glädje och förtjusning öfver din skaldiska behandling af Frithiofs Saga. Om också detta bifall af ynglingaskaran vid upplysningens äldsta helgedom inom vårt fädernesland vore *dig* likgiltigt, kan *jag* aldrig så anse det, då jag eftersinnar, att det innebär ett ojäfaktigt vitsord om den fullständiga seger, som din sångmö genom skönhetens oemotståndliga trollkraft vunnit öfver fordom mäktiga fördomar."[3] (*Ur Esaias Tegners Papper*, p. 173.)

[1] We quote from the same letter to Blom the portion following immediately upon the lines cited above: "Lägg härtill en från början förtrolig bekantskap med de gamla nordiska sagorna och poesien, hvilken då utgjorde min enda läsning, min födelse och uppfostran i en aflägsen bergsbygd, der naturen sjelf diktar i stora men vilda former, och de gamla gudarne ännu gå skenbarligen omkring i vinterqvällen..... En viss själsfrändskap med våra barbariska förfäder, den ingen odling kan utplåna, dref mig alltjemt tillbaka till deras groteska, men storartade former."

[2] Which also included eight other poems of Tegnér.

[3] Geijer wrote: "Emottag min hjertliga lyckönskan öfver din '*Frithiof*,' som här liksom i allmänhet vunnit det största bifall. Du har aldrig skrifvit något vackrare och måste nödvändigt ge oss mer af det slaget."

Tegnér found the old material more difficult to handle than he had anticipated, and the favor his first "fragments" had met with retarded rather than spurred him on in the writing of the work. On February 17, 1822, he writes from Lund to C. G. von Brinkman: "Af Frithiof tryckas några fragmenter i det snart utkommande häftet af *Iduna*. Ämnet är svårt, svårare än jag i början hade föreställt mig; ty den gamla sagans berserkagång låter ej så lätt leda sig in i våra nu brukliga former. Då man dessutom i afseende på detta företag tyckes ha fattat förhoppningar och derpå grundade anspråk, som jag verkligen icke kan uppfylla, så är det endast med en slags skygghet, som jag dermed kan sysselsätta mig, och jag ritar gerna ut i allehanda digressioner" (*Efterlemnade Skrifter*, I, p. 191). As early as April 13, 1821, he had, however, written Adlerbeth that he intended to complete the last cantos of Frithiof by midsummer, the preceding portions being as yet "till större delen oskrifvet." These were not completed and sent to Adlerbeth until October, as we learn from a letter dated the 28th of that month—at which time *Kung Rings död*, *Rings drapa*, *Konungavalet*, *Frithiof på sin faders hög* and *Försoningen* together with *Sång för Jemtlands Fältjägare* had been sent to Adlerbeth for No. IX. of *Iduna*, in which they appeared early in 1822.[1] In the same letter he writes: "Med Frithiof är jag ingalunda nöjd. De stora anspråk man behagat göra af denna dikt ha modfällt mig.[2] Endast den sista romansen torde väl någorlunda kunna bestå. *Rings drapa*, som är skrifven i allitterationer, det mången torde anse för en barnslighet, är endast ett försök, gjordt par curiosité, emedan det för mig är roligt att försöka mig i allehanda former" (*Efterlemnade Skrifter*, I, p. 134). Upon the completion of these cantos Tegnér had sent *Försoningen* to F. M. Franzén in Stockholm, who had read it to Leopold. Relative to this he writes Tegnér in full on Nov. 1st, describing the deep impression the poem had made upon the latter. Leopold had, on the other hand, received only lukewarmly the parts dealing with the northern myths and their "mystical interpretation," adding, however, "om någon kunde omvända mig hvad götiska mytologien angår, så vore det Tegnér." Franzén also expressed himself with great reserve upon the mythical material, but gave high praise to Tegnér's treatment (*Ur Tegners Papper*, p. 164). Leopold's criticism was in particular that the old myths with all their grotesqueness were unsuitable to poetic treatment. Tegnér's answer shows that he had himself already fully appreciated the necessity of consulting the taste of the age, but the difficulty of the problem lay precisely in determining the extent of modernization. He says: "Utan att till en viss grad modernisera är all poetisk behandling deraf nu mera omöjlig; men just genom en sådan modernisering utplånas också till en stor del det karakteristiska och kolossala deruti. Att här någorlunda träffa medelvägen är en ganska svår uppgift och

[1] They are the first six contributions in the number.
[2] See also Appendix, letter "Till en väninna i Skåne."

jag inser väl att det ej lär lyckas för mig."[1] Elsewhere he writes that *Försoningen* ought to deserve some attention, he hopes, for the reason that it contains his personal view of the Asa doctrine and the Norse conception of life, the myth of Balder. Touching upon this point the Baroness von Helwig wrote to the poet that the last romances, in addition to their poetical worth, would have added importance in the solution they offer of the riddle of the Northern myths (*Ur Tegners Papper*, p. 180). In the same undated letter (January, 1822) referred to above, the poet speaks of the additional difficulty of treating the subject in romantic form, in that each romance is apt to become complete in itself and that it is hard to bring about unity out of so many separate parts—a fault which he also finds in Oehlenschlaeger's *Helge* and in *Nordens Gudar*, but in a peculiar degree in Fouqué's *Ragnar Lodbrok*, and he adds that he does not expect to succeed better than they in this respect. However, he resumes serious work on his Frithiof in the latter part of the winter. On April 25th he writes Brinkman that he hopes to have Frithiof ready in the fall or latest the following winter if his health remains good, and he encloses Canto I. as a specimen. Soon after this Brinkman seems to have suggested the issuing of a collection of Tegnér's poems, which Tegnér discourages (letter of June 9th), first, because his health is poor and, secondly, because he does not wish to publish anything before his Frithiof is completed.[2] "Stycket har väckt ett slags uppseende och allmänheten kan med skäl fordra, att jag icke sysselsätter mig med något annat väsentligen, innan jag slutat detsamma." Yet two years and a half more passed before the rest of the poem lay ready in manuscript form. This delay seems to have been due in part to illness, and publication was put off to abide an opportune time. "Frithiof är icke ännu färdig, kunde dock väl snart bli det"—he writes to C. P. Hagberg on the 3d of April, 1823,—"men dels har jag mycket annat att sköta, äfven litterärt, dels tjenade det till ingenting, att ge ut den nu, så länge riksdagen och dess litteratur ockuperar allas sinnen." Two or three more cantos were ready in August, 1822, according to letter to Adlerbeth August 22. He writes Adlerbeth on October 19th, 1823, that he can contribute nothing to the next number of *Iduna*, for he does not wish to print any more of Frithiof before completing it, and whatever else he has on hand he wishes to reserve for a volume of poems. Finally, in January, 1825, *Frithiofs Saga* is finished. On the 29th, having just recovered from a prolonged and severe illness, he writes Brinkman: "Jag har nu slutat Frithiof och hoppas om fjorton dar kunna skicka manuskriptet till

[1] Relating to the adaptability of the material he writes further: "Att den nordiska sagan och myten icke lika så väl som alla andra skulle kunna ingå som poetiskt element i en modern dikt, att det nordiska lifvet framför alla andra skulle vara odugligt till poetisk behandling — detta är en så besynnerlig tanke, att väl svårligen någon hyser den på fullt allvar. Jag är för min del öfvertygad, att den rätta poetiska anden trifves äfven så väl bland jättekumlen som bland sarkofagerna och uppstår lika lätt ur begge, när endast den rätte besvärjaren kommer" (*Efterlemnade Skrifter*. I, p. 177). Leopold's answer is printed in part as Appendix II.

[2] The same intention he had expressed April 11th in a letter to C. P. Hagberg.

trycket." Yet he fears that the time is not favorable and that the appearance of his poem will receive little attention: "Man gör nu från alla håll *björnskall* på den så kallade nordiska poesien. Också nekar jag ingalunda att den ibland oss föranledt en mängd uselheter." He deprecates this fact and fears he will suffer for "the tastelessness and the boring dissonance of the gothomania" of the time. He expects little success for Frithiof, not because he fears comparison with previous efforts, but he holds that his poem suffers from a weakness inherent in the subject itself and in the treatment it required. Had he thought as now, he adds, when he made the first outline, he probably never would have written it. He thereupon requests Brinkman to see that it be properly printed and issued in a neat edition. Two weeks later he sent the manuscript to his father-in-law, O. Myhrman, who had agreed to pay the cost of printing. Now followed another delay of several months. There was much correspondence back and forth between Tegnér and Brinkman relative to metre and orthography; Tegnér jestingly, but half-impatiently, calls Frithiof their "child of sorrow."[1]

Tegnér's Treatment of his Sources[2]

The question of Tegnér's treatment of his sources resolves itself into three: 1, the expansion of the original narrative, 2, the omission of features of the original saga, 3, the weaving in of elements from sources foreign to the story of Frithiof. The second of these involves the whole question of Tegnér's principle of modernization and may be considered separately. We shall here briefly outline the first and the third only. The original saga consists of twelve chapters, forming in the Icelandic paper manuscript, quarto, used in Larsson's edition of 1893, thirty-seven pages. Tegnér has expanded the material to a poem three times the length of the saga. This has been brought about, in part, by additions from other sources, but in a much larger degree by the author's own invention. A brief paragraph or a single sentence the poet elaborates into a canto, or, he interweaves episodes to which there is nothing corresponding in the original. Thus the first canto is an expansion of Chapter I, § 5, and two sentences from § 4. The second canto is based on §§ 8–9 (16 lines) in Chapter I., while Canto III. is based on the lines: "The ship *Ellida*, a splendid treasure, he inherited from his father, and a gold ring as the second treasure. None better was there in Norway." *Frithiofs lycka* corresponds to the two lines under § 6 in Chapter IV. The farewell proper in the ninth canto has no equivalent in the original, nor has the account of Angantyr's hall and its splendors; and beyond the bare statement that Frithiof went *i viking*

---

[1] The letter of March 10th begins: "Du gör dig alltför mycket besvär, bäste Brinkman, med vårt sorgebarn, och jag tviflar att det ändå nånsin blir folk af honom."

[2] The student should be encouraged to undertake independent comparison between the original and Tegnér's version, using a translation (Bugge, Poestion, Stevens), if he cannot use the Old Norse text.

and that he gained much wealth and renown, there is nothing to correspond to Canto XIV. *Ingeborgs klagan* is also an addition pure and simple, for which Tegnér may have gotten his idea from Sötoft, as Erdmann (*Esaias Tegnér*, p. 148) suggests. The fact of King Ring's death and the grief of the people is told in a sentence in the original. This Tegnér has expanded into a canto, adding *Rings drapa*, a dirge, thoroughly Old Norse in spirit, and *Konungavalet*. Nor is there anything in the original corresponding to *Frithiof på sin faders hög*, and *Försoningen*, additions emphasizing the central idea in the Tegnérian poem. The expansion is due also in part to the weaving in from other sources of elements foreign to the original story. The first instance of this occurs in the second canto, where the counsels of King Bele to his sons, and those of Thorsten to Frithiof, are an imitation of Old Norse gnomic poetry, many of the verses being taken bodily from Håvamål as follows: stanza 19=Håvamål 34,[1] 26=Håvamål 88, 27=Håvamål 81, 28=Håvamål=84, 29= Håvamål 77, etc. Into this song the poet has woven Scandinavian proverbs, freely rendered, as in 11, line 3; 14, line 2; 16, line 2; 26, lines 2 and 3. Such gnomic strophes and saws are found also in other parts of the poem. It has been noted that the account of *Angurvadel* in the third canto is taken from *Thorsteins Saga;* from this source has also been taken in part the account of Frithiof's father. Frithiof's duel with Atle probably has its prototype in *Sorles Saga*, while *Vikingabalk* is adapted from *Halfs Saga ok kappa hans*. Finally, the idea of *Försoningen* Tegnér undoubtedly has taken from the Old Norse Ragnarok myth, while the whole of the last canto may be regarded as a Christian adaptation of the *Voluspa* in the Elder Edda and corresponding parts of the Prose Edda, with special reference to the ethical idea in the nature conflict. The Eddic account of creation, Thor's exploits, Odin's wisdom, Balder's death, Ygdrasil as the symbol of the world, Valhall, Loki's brood, and Ragnarok are here made use of; and Tegnér's priest asks as the Vala did: *Förstån I ännu eller ej?*, and he continues, addressing Frithiof:

> Du vill försonas. Vet du hvad försoning är?
> Se mig i ögat, yngling, och blif icke blek!
> På jorden går försonarn kring och heter *Död*.
> All tid är från sin början grumlad evighet,
> allt jordiskt lif är affall från Allfaders tron,
> försonas är att vända renad dit igen.
> De höge Asar föllo själfve; Ragnarok
> är Asarnas försoningsdag, en blodig dag
> på Vigrids hundramila slätt: der falla de,
> ohämnade dock icke, ty det onda dör
> för evigt, men det fallna goda reser sig
> ur verldsbåls-lågan, luttradt till ett högre lif.

---

[1] Numbers refer to Bugge's edition. The student may use the excellent Swedish translation of Sander, Stockholm, 1893.

Upon this follows an account of regeneration, Balder's return and Gimle as in the *Voluspa*.

On the other hand, Tegnér has in general followed the *story* of the old legend. A notable exception to this we have at the end of the poem, where several features are modified in accordance with his method of modernization. While the poet's additions are extensive and significant, he has now and then employed even the language of the original, as in Canto VI., *Frithiof spelar schack*, and Cantos XVI. and XVII., *Frithiof och Björn* and *Frithiof kommer till Kung Ring*. The last two cantos are based on Chapter XI. in the saga, which is one of the longest in the original. The poet's fuller rendering of the saga is already indicated in the relative length of the two. The saga covers seven pages, or 152 lines. The two corresponding cantos cover nine pages, a total of 150 verses. Compare among others e. g. Frithiof's answer as to who he is: Tídhum spyrr dhu, sveinn! edha kanntu nokkura grein á at gera, thótt ek segi thér hér frá? — — — Thjofr heiti ek, at Ulfs var ek i nótt, en i Angri var ek upp fœddr, with stanza 6 of Canto XVII.:

Helt mycket spör du, konung, men jag dig svara vill.
Mitt namn ger jag dig icke, det hör mig ensam till.
I Ånger är jag uppfödd, min arfgård heter Brist,
hit kom jag ifrån Ulfven, hos honom låg jag sist.

The author has followed the original most closely in Canto X., *Frithiof på hafvet*. This chapter with its numerous interlinked stanzas, breathing the spirit of the old Norse Viking life and battle with the elements, is probably the finest one in the whole saga, and Tegnér was too much attracted by that Viking hero life, hero-worshiper as he always was, to wish to change this part of the narrative much.[1] It would seem that he quite disregards the principle of modernization which he laid down, while giving us one of the finest pictures in all modern literature of the seafaring life and the spirit of the Viking age. The journey to Angantyr is the central point about which the old saga revolves, and the stanzas here preserved to us would seem to be parts of a longer Old Norse ballad of the sea, and one that was undoubtedly much older than the saga itself. It is significant for the meaning of Tegnér's poem that it is not the Viking-like Frithiof which is the dominant note. The pivotal point here is rather Canto XIII., *Balders bål;* and the underlying idea of the poem is the doctrine of reconciliation, and this is represented especially in the last eight cantos.

Relative to the second part of the question it need only be said that Tegnér followed out a definite plan of modernization in accordance with his wish to bring the Frithiof story nearer to the taste and to the civilization of his own age. Crude elements that belong to a bygone and more primitive age he there-

---

[1] Of this canto the author himself wrote to Brinkman (*Efterlemnade Skrifter*, I, 245): "'Vikingabalk' är den minst misslyckade i samlingen."

fore omits as things which could not be fully understood by or would not appeal to the modern reader, and hence in his opinion out of place in a modern work of art. Similarly he rejects certain burlesque passages as out of keeping with the dignity and the seriousness of tone which characterizes his own poem from first to last. This question has been treated by Erdmann, (*Esaias Tegnér*, pages 145–150) and Georg Brandes (*Esaias Tegnér*, En litteratur-psychologisk studie, pages 134–146), which are easily accessible to the student. A fuller treatment of these questions and of the whole meaning of Frithiofs Saga is offered by Gustaf Ljunggren's book: *Om Tegnérs Frithiofs Saga*, Stockholm, 1877, and in P. G. Lyth's *Tegnér och Frithiofs Saga*, Norrköping, 1894. Tegnér's own commentary on this point (see Appendix, II.) should be known to every student of his work.

Translations of Frithiofs Saga

Norwegian, Danish and Icelandic Translations

The first translation of the Frithiofs Saga was published by H. Foss at Bergen in 1826. A second edition appeared the following year at Christiania, (a 3d ed. 1846, a 4th ed. 1850, a 5th ed. 1857, a 6th ed. in 1859 and a 7th ed. in 1860), from the press of J. W. Cappelen. Of this excellent translation there was issued an American reprint in 1858, at Madison, Wisconsin. In 1843 a new translation, the best in Norwegian, by C. Monsen, appeared, of which a 2d ed. was published in 1846 and a 3d in 1848; a 4th and a 5th edition were issued at Bergen in 1853 and 1856 respectively, and one again in 1884. John Anderson & Co., Chicago, printed in 1894 a translation into Norwegian which was based on Monsen's translation. In 1826, following close upon the publication of Foss's translation, there was issued one in Danish by J. P. Miller. In 1838 appeared *Frithiofs Saga af Esaias Tegnér*, Med Oversættelse af A. E. Boye, of which a 2d edition was printed in 1855 by J. H. Schubothes Boghandling, Copenhagen. This volume gives the Swedish original on the left hand page and the Danish on the right; pages 302–303 offer a note on the localization of the saga and pp. 304–308 a list of mythological and geographical names occurring in Frithiofs Saga. This translation, which is close, is in general excellent. There have been several later editions of Boye's translation, as in 1840, 1850, 1859, 1867, 1875. *Frithiofs Saga af Esaias Tegnér, Med Illustrationer af A. Malmström*, Autoriseret Oversættelse af Edv. Lembcke, Folio, Det Schubotheske Forlag, appeared at Copenhagen in 1883. A translation into modern Icelandic was printed at Reykjavik, Iceland, in 1866, under the following title: *Fridhthiofs Saga, norræn söngljodh i 24 kvædhum, eptir Esaias Tegnér.* Matthías Jochumsson hefur íslenzkadh og gefidh út.

German Translations

It was Baroness Amalia von Helwig who first introduced Tegnér's Frithiofs Saga into Germany. As early as 1822 she published in the Morgenblatt of Weimar a translation of the four songs which in the original had appeared in 1820 in *Iduna*, namely: *Frithiof och Björn, Frithiof kommer till Kung Ring*,

Isfarten and *Frithiofs frestelse*. In the first number of Volume V. of the Journal Ueber Kunst und Alterthum, published by Goethe, she then contributed a translation of *Konungavalet*, for which a preface was written by Goethe. Not long after the appearance of the original, Frau von Helwig wrote an imitation of the two first cantos for the Morgenblatt, and in 1826 a translation of *Frithiof tager afsked* and of *Ingeborgs klagan*, which were followed in the same year by a translation of the whole work, which bears the title: Die Frithiofs-Sage von Esaias Tegner, Bischof von Weriö. Aus dem Schwedischen übersetzt von Amalie von Helwig, geborner Freiin von Imhoff. 8vo. Stuttgart. This was published by Cotta. Subsequent editions appeared in 1832, 1844, 1851, 1853, 1858, a seventh edition in 1862, and an eighth, "Neue durchgesehene Auflage," in 1879. Frau von Helwig's translation is a masterly achievement. Indeed, Julius Minding justly gives it the high praise: Die Arbeit der Frau v. Helwig muß offenbar zu dem Gelungesten gezählt werden, das deutsche Uebersetzungen jemals leisteten. It may be noted, however, that she has departed from the metre of the original in Canto X., Frithiof auf dem Meere, the translation failing, it seems, in this case to reproduce quite the spirit of the original, a criticism that it would be unfair to make against any other portion of the translation.

In 1824, Major Wilhelm von Sauhr, in Stralsund, published a free rendering of *Kung Rings död*, *Konungavalet* and *Frithiof på sin faders hög*, and in 1826 a German by the name of Ludolph Schley, who was then living in Sweden, issued a complete translation at Upsala, which appeared before the complete edition of Frau von Helwig's translation, and of which there was published a second edition in 1827, a third in 1841, and possibly still other editions. Also in 1826 appeared the translation of G. C. Fr. Mohnike, which latter came to be even better known than the Helwig translation. It was published at Stralsund, was first printed in octavo and has since been followed by more than thirty editions, 12mo and 16mo, some of them cheap, others handsome editions. Thus in 1831 came a 2d ed., 3d ed. Leipzig, 1836, Enabloch, 4th ed., 1840, 5th ed., 1842, "veranstaltet von Dr. Otto Mohnike in Stralsund," 6th ed., 1846, 7th ed., 1853, 8th ed., 1860, 9th ed., 1863, 10th ed., 1869, 13th ed., Halle, H. Gesenius, 1876, 18th ed., Berlin, 1884, Folio, with illustrations by E. Roeber, 19th ed., 1885, 20th ed., 1886, 8vo, 22d ed., 1890, being the 4th folio ed., 23d ed., 1891, 24th ed., 1893, 25th, 1894, 26th, 1896, and a 27th in 1897. Since 1897 there have further appeared several editions of this translation, the last one being the 34th. Besides, there was published a pocket edition in 1847, which had reached its 6th edition in 1862. Mohnike's translation has, therefore, enjoyed a truly remarkable popularity. As compared with Frau von Helwig's translation it is often more literal, perhaps at times failing to give precisely the sense of the original because of too literal a rendering of the words of the original.

Other German translations are the following: *1835*, by Dr. Ernst Theodor Mayerhoff in Vol. I. of Esaias Tegnér's Poetische Werke, Berlin, Verlag von Carl Fr. Plahn; *1841*, Esaias Tegnér's Frithiofs Sage. Aus dem Schwedischen Original metrisch übersetzt von Er. Jansen, 16mo, Hamburg, Berendsohn; *1840*, by A. E. Wollheim,

8vo, Hamburg and Leipzig, Schubert and Comp. This translation is supplied with notes and appeared in a second edition in 1841, a 4th in 1846, a 5th in 1851 and a sixth in 1852; a 7th edition, with life and portrait of the poet, in 1857 (in 16mo and 8vo); *1842*, by C. Hartmann, published by Schmidt in Leipzig, 2d ed. 1846; *1842*, by Julius Minding, mit 25 Stahlstichen nach Zeichnungen von Achenbach und Böhmer, 8vo, Berlin and Stralsund, Verlag von W. Cornelius; 2d ed., 1846. This edition is further supplied with introduction and copious notes. Minding is indebted to the Helwig translation, which is duly acknowledged in the preface; an excellent translation; *1843*, by G. Berger, 16mo, Stuttgart, published by Scheible, 2d ed. mit 2 Titelbildern in Holzschnitt, 1854, 3d revised ed., 1859, 4th ed., 1862, 11th ed., 1887; *1845*, by F. von Heinemann, with illustrations by F. W. Pfeiffer, 8vo, Braunschweig, J. H. Meyer, 2d ed. 1862; *1846*, by Gottfr. von Leinburg, the original with prose translation, 8vo, Frankfurt a. M., Brömer; 1855, by the same, a metrical translation, published by Arnold in Leipzig, 2d ed., 1857, 3d ed., 1865, mit 1 Lithogr. in Farbendruck, 4th ed., Berlin, 1859, 5th ed., 1870, 6th ed., mit Originalzeichnungen von Malmström, Berlin, 1870, 4to, 7th ed., 1872, 8th ed., 1873, 9th ed., 1875, 12th ed., 1882, which is further described: Einzige sowie durch die goldene Medaille der Schwed. Akademie als durch die große goldene Medaille "literis et artibus" Sr. Maj. des Königs von Schweden und Norwegen belohnte deutsche Nachdichtung der Frithiofssage; a 15th ed. appeared in 1893. M. Ant. Niendorf's translation appeared at Berlin in *1854* and was reprinted in 1858, and that of Edmund Lobedanz, Leipzig, *1860*, reprinted in 1862 and also since. This edition contains (pp. 9–55) a good biography of Tegnér and brief notes. It forms No. 34 in *Collection Spemann; 1863*, by Karl Simrock, 16mo, Stuttgart, 2d ed., 1868, 3d in 1875, 4th in 1883; *1867*, L. Freytag, Bremen, Kühtmann & Co., 16mo, 2d ed., 1874, 3d in 1883. This edition has introduction and notes; *1869*, by F. W., printed at Hamburg; *1879*, by Pauline Schantz, 8vo, Dresden, Meinhold & Schöne, 2d ed., 16mo, 1883, Frankfurt a. M., Sauerländer, 3d ed., 1896; *1880*, by Otto von Nordenskjöld, mit 12 Compositionen von Knut Ekwall in Lichtdruck und 50 Vignetten in Holzschnitt, 4to, München, Ver'ags-Anstalt für Kunst und Wissenschaft; *1885*, by P. J. Willatzen, revision of Mohnike's translation in Vol. II., Part 2, of Esaias Tegnér, Poetische Werke 2d ed., 1891; *1865*, by Heinrich Viehoff, with an introduction by Prof. Jakob Mähly, Leipzig and Wien, 2d ed., 1892; has a glossary of mythological names; *1892*, by Fr. Ohnesorge, 8vo, Leipzig, Th. Knaur; Die Frithiofs-Sage. Das Lied von Frithiof dem Kühnen für das deutsche Haus. Nach den Quellen des alten isländischen und der E. Tegnerschen Frithiofs-Sage bearbeitet von Emil Engelmann. Mit 6 Lichtdrucksbildern und 50 Jllustrationen im Text, sowie einem Runen-Alphabet. Nach Zeichnung von R. E. Kepler. Th. Hoffmann. 2d ed., Stuttgart, 1893, verlagt von Paul Neff. This translation contains an account of the O. N. *Fridhthjofs Saga hins frækna*, a sketch of Tegnér's life and a synopsis of Germanic mythology; *1895*, by Jens Christensen, mit 12 Vollbilden nach Knut Ekwall, 4to, Munich, F. Bruckmann; 1897, Die Frithiofs Sage. Deutsch und Russisch. Bearbeitung mit Anmerkungen und einem Wörterbuch versehen von R. Grethmann, Moskau. There are also translations by Edm. Zoller, Leipzig 1873, and by a resident in Meiszner, in Hamburg, whose

name does not appear. Thus there have appeared 25 complete translations into German, besides other, partial translations, and many of these have appeared in numerous editions. To the names of those who have translated portions of the Frithiofs Saga are here to be added: K. A. Valentiner, who in 1832 translated *Frithiof och Ingeborg*, and Hermann von Pommer-Esche, who translated *Kung Rings död* in 1834, while in 1827 Karl Lappe had published in the Wiener Zeitschrift a prose rendering of parts of the poem.

French Translations

According to Blättern für literarische Unterhaltung for 1827 a French translation of Frithiof was that year in preparation, but whether it was ever printed is a question. In 1832 J. J. Ampère published a translation of *Ingeborgs klagan* upon his return to France after a visit to Sweden. The first complete French translation was the prose one of Mlle. du Puget in Paris, 1838. This was followed in 1843 by one entitled: *Esaias Tegnér. Frithiof, poeme traduit du Suédois* par H. Desprez et F. R. In. 18 Challamel. Leonzon le Duc's translation was published in Paris in 1850, a second edition being issued in 1867. In 1851 a translation by Louis Boutellier entitled *Frithiof et Ingeborg* was published at Rennes, printed by Marteville, and in 1869 Norstedt in Stockholm issued L. Ténin's *Quattre chants de la Saga de Frithiof de E. Tegnér Essai de Traduction*. These were both in prose. Under the title: *Frithiof, traduction nouvelle, avec étude sur la vie et l'oeuvre de Tegnér* was published anonymously a version which appeared in the *Nouvelle Bibliotheque Populaire*, edited by H. Gautier. The same seems to have been issued later in an abridged form, the study of the author's life appearing as *notice biographique et littéraire* (2 pages), with translation into prose of Cantos I–IX., XII. and XXIV.

English Translations

The earliest account in English of *Frithiofs Saga* is to be accredited to the *Foreign Quarterly Review*, in which periodical Tegnér's poem was reviewed in the latter part of 1827, as near as we have been able to ascertain.[1] Blackwood's *Edinburgh Magazine* for February, 1828, calls attention to this account, without, however, giving the name of the author, but acknowledges indebtedness to the *Foreign Review* for a discussion of the Frithiof's Saga which Blackwood's prints as the leading article for that month, pages 137–161. This article appears anonymously, but a foot-note is signed "C. N." It includes translations of portions of several cantos, *The Parting of Frithiof and Ingeborg* almost entire, as also a considerable portion of *The Reconciliation*. The first complete English translation was that of Rev. Wm. Strong, which was

---

[1] Blackwood's Magazine already in 1825 (pages 184—195) had printed a review of Tegnér's *Axel*.

published at London and Leipzig in 1833 and reprinted in 1836 by J. Wacey in London. An anonymous translation, the work of several joint translators (H. G., W. E. F. and R. C.) appeared in 1835, which is presumably the same as: *Tegnér's Frithiofs Saga, or the Legend of Frithiof*, translated from the Swedish, edited by W. E. Frye, 8vo, A. H. Bailey & Co., London, 1835. *Esaias Tegnér's Frithiofs Saga*, translated from the Swedish by R. G. Latham, 8vo, (London?), appeared in 1836. A second edition of this translation was printed by T. Hookham, London, in 1838; later editions of Latham's translation may or may not have been published. In 1839 the following edition appeared: "*Frithiofs Saga of Esaias Tegnér, A Legend of the North*, translated from the Original Swedish by G. S., Revised and illustrated with an Introductory letter by the Illustrious Author himself. With XVII Engravings, XII Musical Accompaniments and various other Addenda." 8vo. A. Bonnier, Stockholm, and Black & Armstrong, London. The author was Prof. George Stephens of Copenhagen University. This translation was reprinted in *Viking Tales of the North*, by R. B. Anderson and Jón Bjarnason, 12mo, S. C. Griggs & Co., Chicago, 1877 [pages 113–370]. In 1870 appeared Oscar Baker's translation, also an 8vo volume, published by E. Bull, London. As near as can be ascertained, the next English translation is that of J. C. W. Heckethorn, an 18mo volume published by Trübner & Co., London, in 1856. Rev. W. Lewery Blackley's translation, published in 8vo by McGlashan, Dublin, and also Simpkin, Marshall & Co., London, appeared in the next year, a second edition (12mo) being issued in 1862. In 1879 there was issued by M. Ward & Co. of London a 4th edition "with thirteen original wood-cut illustrations by A. Malmström." In 1862 Rev. K. Muckleston's translation, published in 12mo by Bell & Daldey, London, appeared, which was followed in 1872 by that of Capt. H. Spalding, printed in 8vo by J. Murray, London, and in 1874 Trübner & Co. issued a translation by Leopold Hamel. Of this a 2d edition was issued.

As early as July, 1837, the poet Henry W. Longfellow wrote a detailed account of Tegnér's *Frithiofs Saga* for *The North American Review*, and translated a number of extracts, thus being the first to bring it before American readers. The article professes to be a review of the fifth edition of Amalie von Helwig's German translation and of George Stephens' translation of 1835, but is in reality a critical discussion of the poem with several illustrative translations. In 1867 was issued "the first American edition" (16mo), being a reprint of W. Lewery Blackley's work, edited by Bayard Taylor. The publishers were Leypoldt & Hoit, New York. Perhaps the best known of English translations, certainly the best-known in America, is that of the Holcombs, the first edition of which appeared in 1876. Its full title is: "*Frithiofs Saga; a Norse Romance*, by Esaias Tegnér, Bishop of Wexiö. Translated from the Swedish by Thomas A. E. Holcomb and Martha A. Lyon Holcomb." Chicago, S C. Griggs & Co. It contains a glossary of mythological names and, on the cover, a picture of the ship *Ellida* in gilt. There have since appeared five editions of this translation, the last one in 1905. That which distinguishes this

from preceding English translations is particularly that the attempt is made to reproduce everywhere the metres of the original, as well as the feminine rhymes, and, as in *Rings drapa*, also the alliteration. Relative to this the editors say: "The feminine rhymes, occurring in fifteen of the twenty-four cantos, are so melodious that no one who had heard the original, even if he did not understand a word of it, could be quite satisfied with a version which does not reproduce them. The feminine rhymes and the alliteration of Canto XXI have presented obstacles which no single translator has hitherto overcome." In the preface to the first edition the translators say that the Frithiofs Saga had then been rendered into English by eighteen different translators, and has twice been reprinted in America. In 1877, Professor L. A. Sherman published a translation from the press of J. R. Osgood & Co., Boston. This is a 4to volume and illustrated. A second edition (in 8vo) appeared a short time later. William Morton Payne, editor of *The Dial*, Chicago, has translated *Frithiof and Ingeborg*, a part of *Frithiof Goes into Banishment*, *The Viking Code* and *The Reconciliation* for the Library of the World's Best Literature, Vol. XXV, 1897. This excellent rendering reproduces the metre of the Swedish original except in *The Reconciliation*, which introduces rhyme and strophic division. There is also a brief biographical sketch of Tegnér. John B. Miller of River Forest, Illinois, printed privately in 1906 a translation of Frithiofs Saga, and in 1907 the A. C. McClurg Co., Chicago, issued in *The Life Series for Young People* a translation by George P. Upton. We may also mention a translation which the author has so far not wished to publish, namely, one by Professor Calvin Thomas of Columbia University, New York City, prepared in connection with a course in Swedish while he was in the University of Michigan. This translation employs the metrical form of the original, and succeeds to a remarkable degree in reproducing the spirit of the Tegnérian original. The latest English version of the renowned poem was published in 1908, in Chicago, by the translator, Clement B. Shaw, in an edition containing 230 illustrations, an introduction, a biographical sketch, a bibliography of editions and translations, and copious notes, also the music of B. Crusell. This translator has cleared all obstacles of rhyme and metre and presents a highly meritorious work.

Translations into Polish, Italian, Hungarian, Russian, Bohemian, Greek, Dutch and Finnish

Count Stanislaus Rzewuski, Doctor of Philosophy and an officer in the Royal Polish Artillery, having become familiar with the Frithiofs Saga through Mohnike's German edition, translated over half a century ago some of the shorter songs into Polish, but his translation was never published. Mohnike informs us that Count Rzewuski spoke of the great difficulty of rendering the erotic lyric passages of the original into the Polish language. Polish translations of the entire poem were published by Ludw. Jagielskiego, Poznau, 1856, and by Józefa Grainerta in Warsaw, 1859, and in 1861 a third by Jana Wiernikowskiego, at St. Petersburg.

In 1847, P. L. F. C. von Eichstorff printed a translation into Dutch of Tegnér's *Nattvardsbarnen* (*De Nachtmaalskindern*). This was very favorably reviewed in *Het Algemeen Letterlievend Maandschrift* by C. L. Schüller and led to a friendship between the latter and one of the sons of the elder Eichstorff, who had recently died. Among the papers left by Eichstorff was a translation of Frithiofs Saga, which Schüller deemed so excellent that he undertook to have it printed, "op dat Nederland zich alsnu een denkbeeld zon kunnen vormen van een der schoonste voortbrengelsen van het menschelijk genie, dat immer de letterkunde van een volk verheerlijkte." Of this rendering, which appeared in 1851, a second edition was issued at Amsterdam in 1861, under the editorship of J. J. L. Ten Kate, from whose prefatory statement the above facts are gathered. A third edition was edited by G. L. Funke, while a fourth edition, with the title: "*Esaias Tegnér. Frithiofs Saga. Uit het Zweedsch vertaald door P. L. F. C. von Eichstorff, herzien door J. J. L. Ten Kate,*" was published by Uitgeversmaatschappy "Elsevier" at Amsterdam in 1901.

The first Italian translation was printed at Verona in 1851 and was the work of Alessandro Bazzani. The last edition of this bears the title: *Frithiof, Poema di Isaia Tegnér, Prima Versione Italiana, dal Testo Originale Scandinavo-Svedese, dell' Abate Alessandro Bazzani, Milano, Edoardo Sonzogno, Editore. Biblioteca Universale, No. 219.* This translation contains copious notes, chiefly mythological, often very full, as the translator's discussion of Ragnarocco, pp. 123–124. It also contains an introduction of sixteen pages on ancient Scandinavia, the Vikings, the Normans, Norse mythology and a life of Tegnér.

A Russian translation by Jakow Grot, bearing the title: *Frithiof, Skandinawskij Witjaĭ, Poema Tegnéra,* was published in 1841, followed by a second edition in 1871 and in 1898 a third edition, printed at St. Petersburg. It contains an introduction of thirty-three pages on Norse mythology and Old Norse life, appendices giving a partial list of translations and editions, comments on the Old Norse saga, the localization of the story, notes on the text, etc. Another translation was published in 1845 (new edition, Moskow, 1861) but we have been unable to secure the name of the translator.

A Hungarian translation by Győry Vilmos was printed at Pesth in 1867, a Finnish, by C. J. Blom, at Helsingi (Helsingfors) in 1872, and a second Finnish translation by Em. Tamminen was published at Porvoossa in 1885. Also a Bohemian by I. V. Sladek, printed at Prague, 1891. There is said to be a translation into modern Greek and one into Armenian, but we have not been able to secure the facts relative to these.

Frithiofs Saga in Music

The Frithiofs Saga has inspired many composers and painters both at home and abroad. Soon after the first appearance of Tegnér's poem the Swedish composer Bernhard Crusell set to music twelve cantos, among them *Frithiof and Ingeborg, Ingeborgs klagan* and *Rings drapa.* These were published at

Stockholm in 1826 under the title: *Tolf sånger ur Frithiofs Saga*, af B. Crusell. These were arranged for guitar by H. Hildebrand a few months later (*Sånger ur Frithiofs Saga, af Crusell, arrangerade för guitarr af Hildebrand*). In 1828, Countess Hilda Wrangel, a Danish composer, set to music *Frithiofs frieri*, *Kung Ring* and *Frithiofs frestelse*, which cantos had not been included among Crusell's compositions, and these were published also at Stockholm under the title: *Tre Sånger ur Frithiofs Saga*. It is indicative of the popularity of the poem that even in the same year a Swedish composer, P. C. Boman, set five more cantos to music (*Sånger ur Frithiofs Saga, satta i musik af P. C. Boman*), and published these at Stockholm; and about the same time Schwedische Lieder aus Axel und Frithiof, by Caroline Ridderstolpe. In the following year appeared *Fyra sånger ur Frithiofs Saga*, komponerade af Adolf Sandberg, at Stockholm, and in 1830 *Tre sånger ur Frithiofs Saga*, by S. M. Sander. Joseph Panny of Vienna then issued on the basis of Mohnike's translation, in 1832, *Vikingabalk* (XV. Gesang aus Frithiofs Sage), Mainz, Paris, Antwerpen, mit Benützung der Originalmelodie gesetzt für Männerchorstimmen, Tenorsolo und Orchesterbegleitung. In 1836 Friedrich Silcher in Tübingen, using the Helwig translation, wrote three songs to *Frithiof tager afsked*, *Ingeborgs klagan* and *Rings drapa*, published under the title: Drei Lieder aus der Frithiofs-Sage, mit Begleitung des Claviers und der Guitarre; No. 3 zugleich für Männerstimmen. In George Stephens' English translation of the Frithiofs Saga Crusell's music to the twelve cantos was included. In 1866 Max Bruch composed and published Frithiof, Scenen aus der Frithiof-sage für Männerchor, Solostimmen und Orchester, Op. 23. Other musical compositions based on Tegnér's poem are: *Tre Sånger ur Frithiofs Saga*, by C. Schwenke, including *Frithiof och Ingeborg*, *Kung Bele och Thorsten Vikingsson* and *Frithiofs frieri;* by the same composer, *Frithiof på hafvet;* by J. A. Josephson, *Rings drapa*, for mixed voices; by Alice Tegnér, *Kung Bele och Thorsten Vikingsson*, for mixed voices, *Frithiof och Ingeborg* and *Rings drapa*, each for one voice; by A. F. Lindblad, *Balders bål*, for one voice; by Nils Th. Kjellander, *Tyst, det är lärkan* (from *Frithiofs lycka*) for basso; by P. Frigell, *Kung Ring han satt i högbänk* (from Canto XVII.); by C. H. Hanson, *Frithiof och Ingeborg*, an opera in 4 acts, with Swedish and English text. Arrhen von Kapfelman set several parts of Frithiofs Saga to music. The unpublished manuscripts were unfortunately lost after the composer's death in 1851.

Bibliography of Frithiofs Saga

Adlersparre, C. A. *Anteckningar om bortgångna samtida.*

Beskow, B. *Lefnadsminnen.*

Blackwood's Edinburgh Magazine, XXII., pp. 137–162.

Boyesen, H. H. *Essays on Scandinavian Literature.* N. Y., 1895, pp. 219–288.

Boldt, A. *Esaias Tegnér*, Helsingfors, 1904. Folkliga Vitterhetsbilder, II.

Brandes, George. *Esaias Tegnér. En litteraturpsychologisk studie*, Kjöbenhavn, 1878, pp. 121–160.

Böttiger, C. W. *Lefnadsteckning.* Esaias Tegnérs *Samlade Skrifter*, 1876.

Christensen, Jens. Der Sänger der Frithiofssage, Leipzig, 1883, pp. 122–158.
Dietrichson. *Indledning i Studiet af Sveriges Literatur i vort Aarhundrede.*
Engelmann, Emil. Die Frithiofs Sage, Stuttgart, 1893, pp. 143–176.
Erdmann, Nils. *Esaias Tegnér, En Porträttstudie*, Stockholm, 1896, pp. 133–173.
Grot, Jakow. *Frithiof Skandinawskij Witjaŭ. Poema Tegnéra*, St. Petersburg, 1898, pp. 136–195.
Hildebrand, B. E. *Förklaring öfver Ingeborgs armring.* [*Bihang till Fr. S.*, pp. 67–82.]
Horn. *Scandinavian Literature.*
Hwasser, I. *Valda Skrifter, I.*
Larsson, Ludvig. *Fridhthjofs Saga ins Frækna.* Halle, 1901.
Kehl, Ach. *Tegnér och hans samtida i Lund.* Lund, 1868.
Ljunggren, Gustaf. *Om Tegnérs Frithiofs Saga.* Stockholm, 1877.
Lénström, C. J. *Svenska Poesiens Historia.* Örebro, 1839–1840, pp. 451–46 8
Longfellow, H. W. *Tegnér's Frithiofs Saga. The North American Review*, XLV, pp. 149–185.
Lobedanz, Edmund. Die Frithiofs-Sage. Leipzic, 1860, Biographische Skizze.
Lyth, P. G. *Tegnér och Frithiofs Saga. En studie.* Norrköping, 1894.
Minne af Esaias Tegnér. Stockholm, 1866. Contains Lefnadsteckning by Franzén, Lefnadsteckning by Rappe, E. G. Geijers Tal öfver Es. Tegnér, Dec. 15, 1846, Wieselgrens Minne af Es. Tegnér, C. F. Hagbergs Minnestal, C. A. Adlersparres Strödda anteckningar, etc., also Skaldarmål tillegnadt Esaias Tegnér, among others poems by Franzén, Wallin, Nicander, Oehlenschlaeger, H. W. Longfellow et al., 100 in number.
Molbeck. *Breve fra Sverig.*
Nyblæus, Axel. *Esaias Tegnér.* Lund, 1882.
Nyström, Frans G. *Fridthjofs Saga.* Från isländskan öfversatt och belyst, Upsala, 1867.
Payne, William Morton. *Esaias Tegnér, Library of World's Best Literature*, XXV, 14563–14566.
Peschier, Eugène. Esaias Tegner. Sein Leben und Dichten, Lahr, 1882.
Schück, Henrik, och Warburg, Karl. *Illustrerad Svensk Litteraturhistoria*, III, pp. 697–703.
Stephens, G. *Bihang till Frithiofs Saga af Esaias Tegnér*, Stockholm, 1869.
Ur Tegnérs Papper. Bref från hans samtida, Stockholm, 1882, 626 pages. Contains letters touching Frithiofs Saga from Franzén, Geijer, Leopold, Adlersparre, von Beskow, I. R. Blom, M. v. Schwerin, Amalie von Helwig, G. F. Åkerhielm and others.
Vedel, Valdemar. *Svensk Romantik*, Köbenhavn, 1894, pp. 179–229.

FRITHIOFS
SAGA
AF
E. TEGNÉR

Frithiofs Saga

AF

ESAIAS TEGNER

MED TECKNINGAR AF

AUGUST MALMSTRÖM

OCH

KNUT EKWALL.

NY ILLUSTRERAD UPPLAGA.

CHICAGO
THE ENGBERG-HOLMBERG PUB. CO.
1909

Frithiof och Ingeborg.

Der växte uti Hildings gård
två plantor under fostrarns vård.
Ej Norden förr sett två så sköna,
de växte härligt i det gröna.

Den ena som en ek sköt fram,
och som en lans är hennes stam;
Men kronan, som i vinden skälfver,
liksom en hjelm sin rundel hvälfver.

Den andra växte som en ros,
när vintern nyss har flytt sin kos;
men våren, som den rosen gömmer,
i knoppen ligger än och drömmer.

Men stormen skall kring jorden gå,
med honom brottas eken då,
och vårsol skall på himlen glöda,
då öppnar rosen läppar röda.

Så växte de i fröjd och lek,
och Frithiof var den unga ek;
men rosen uti dalar gröna
hon hette Ingeborg den sköna.

Såg du de två i dagens ljus,
du tänkte dig i Frejas hus,
der månget litet brudpar svingar
med gula hår och rosenvingar.

Men såg du dem i månens sken
kringdansa under lummig gren,
du tänkte: under lundens kransar
elfkungen med sin drottning dansar.

Det var så gladt, det var så kärt,
när han sin första runa lärt.
En kung var ej som han i ära;
den runan fick han Ingborg lära.

KNUT EKWALL.

Det fans ej bäck, hur strid han var,
hvaröfver han ej Ingborg bar.
Det är så skönt när forsen larmar,
att tryckas af små hvita armar. (P. 7.)

Hur glädtigt sam han i sin slup
med henne öfver mörkblå djup!
Hur hjertligt, när han seglen vänder,
hon klappar i små hvita händer!

Det fans ej fogelbo så högt,
som han för henne ej besökt.
Sjelf örnen, som i molnen gungar,
blef plundrad båd' på ägg och ungar.

Det fans ej bäck, hur strid han var,
hvaröfver han ej Ingborg bar.
Det är så skönt, när forsen larmar,
att tryckas af små hvita armar.

Den första blomma, våren födt,
det första smultron, som blef rödt,
det första ax, hvars guld blef moget,
dem bjöd han henne gladt och troget.

Men barnets dagar flyga bort,
der står en yngling innan kort
med eldig blick, som ber och hoppas,
Der står en mö med barm, som knoppas.

Ung Frithiof drog på jagt alltjämt;
den jagten skulle mången skrämt,
ty utan spjut och utan klinga
den djerfve ville björnen tvinga.

Då kämpade de, bröst mot bröst,
och jägarn segrande, fast klöst,
med ludet byte kom tillbaka;
hur skulle jungfrun det försaka?

Ty mannens mod är qvinnan kärt,
det starka är det sköna värdt:
de bägge passa för hvarannan,
som hjelmen passar sig för pannan.

Men läste han i vinterqväll
vid eldsken ifrån spiselns häll
en sång om strålande Valhalla,
om gudar och gudinnor alla;

Han tänkte: gult är Frejas hår,
ett kornland, som för vinden går.
Från det kan jag ej Ingborgs skilja,
ett nät af guld kring ros och lilja.

KNUT EKWALL.

Då kämpade de bröst mot bröst,
och jägarn segrande, fast klöst,
med ludet byte kom tillbaka;
hur skulle jungfrun det försaka? (P. 8.)

Idunas barm är rik, och skönt
han hoppar under silke grönt;
jag vet ett silke, der det hoppar
ljusalfer två med rosenknoppar.

Och Friggas ögon äro blå
som himlen till att se uppå;
jag känner ögon: mot de båda
är ljusblå vårdag mörk att skåda.

Hvi prisas Gerdas kinder så,
en nyfäld snö med norrsken på?
Jag kinder sett: en dag, som tänder
två morgonrodnader i sänder.

Jag vet ett hjerta lika ömt
som Nannas, fast ej så berömdt.
Med rätta prisas du af skalder,
du Nannas lyckelige Balder!

O, att som du jag finge dö,
begråten af en trogen mö,
så öm, så trogen som din Nanna;
hos Hel jag ville gerna stanna. —

Men kungadottern satt och qvad
en hjeltesång och väfde glad
i duken in den hjeltens under
och vågor blå och gröna lunder.

Der växte in i snöhvit ull
de sköldar utaf spoladt gull,
och röda flögo stridens lansar,
men styft af silfver var hvart pansar.

Dock, hur hon väfver, dag från dag,
får hjelten Frithiofs anletsdrag,
och som de blicka fram ur väfven,
då rodnar hon, men glädes äfven.

Men Frithiof skär, hvar han går fram,
ett I, ett F i björkens stam.
De runor gro med fröjd och gamman,
liksom de ungas hjertan, samman.

När dagen uppå fästet står,
verldskungen med de gyllne hår,
och lifvet rörs, och menskor vandra
då tänka de blott på hvarandra.

KNUT EKWALL.

Men kungadottern satt och qvad
en hjeltesång och väfde glad
i duken in den hjältens under
och vågor blå och gröna lunder. (P. 10.)

När natten uppå fästet står,
verldsmodern med de mörka hår,
och tystnad rår och stjernor vandra,
då drömma de blott om hvarandra.

"Du jord, som smyckar dig hvar vår
med blommor i ditt gröna hår,
gif mig de skönsta! jag vill vira
en krans af dem att Frithiof sira."

"Du haf, som satt din dunkla sal
med perlor full i tusental,
gif mig de skönaste, de bästa!
kring Ingborgs hals vill jag dem fästa."

"Du knapp på Odens kungastol,
du verldens öga, gyllne sol!
Var du blott min, din blanka skifva
till sköld jag ville Frithiof gifva."

"Du lykta i allfaders hus,
du måne med ditt bleka ljus!
Var du blott min, jag gaf dig gerna
till smycke åt min sköna tärna." —

Men Hilding sade: "Fosterson,
den älskog vänd din håg ifrån!
Ej lika falla ödets lotter,
den tärnan är kung Beles dotter.

Till Oden sjelf i stjernklar sal
uppstiger hennes ättartal:
du är blott Torstens son; gif vika!
ty lika trifves bäst med lika."

Men Frithiof log: "Mitt ättartal
går nedåt i de dödas dal.
Nyss slog jag skogens kung så luden,
hans anor ärfde jag med huden.

Friboren man ej vika vill,
ty verlden hör den frie till.
Hvad lyckan bröt, kan hon försona,
och hoppet bär en konungs krona.

Högättad är all kraft, ty Thor,
dess ättefar, i Thrudvang bor.
Han väger börden ej, men värdet:
en väldig friare är svärdet.

Jag kämpar om min unga brud,
om ock det var med dundrets gud.
Väx trygg, väx glad, min hvita lilja,
ve den, som dig och mig vill skilja!"

Kung Bele och Thorsten Vikingsson.

Kung Bele, stödd på svärdet, i kungssal stod,
hos honom Thorsten Vikingsson, den bonde god,
hans gamle vapenbroder, snart hundraårig,
och ärrig som en runsten och silfverhårig.

De stodo, som bland bergen två offerhus
åt hedna gudar vigda, nu halft i grus;
men visdomsrunor många på muren täljas,
och höga forntidsminnen i hvalfven dväljas.

"Det lider emot qvällen", sad' Bele kung,
"ej mjödet vill mig smaka, och hjelm käns tung.
Inför mitt öga mörkna de menskoöden,
men Valhall skiner närmre, jag anar döden.

AUGUST MALMSTRÖM.

Jag kallat mina söner och din också,
ty de tillsammans höra, liksom vi två.
En varning vill jag gifva de örnar unga,
förr'n orden somnat alla på död mans tunga. (P. 15.)

Jag kallat mina söner och din också,
ty de tillsammans höra, liksom vi två.
En varning vill jag gifva de örnar unga,
förr'n orden somnat alla på död mans tunga."

Då trädde de i salen, som kung befalt,
och främst bland dem gick Helge, en mörk gestalt.
Han dvaldes helst bland spåmän kring altarrunden
och kom med blod på händren ur offerlunden.

Derefter syntes Halfdan, ljuslockig sven,
hvart anletsdrag var ädelt, men vekligt än.
Till lek han tycktes bära ett svärd vid bälte
och liknade en jungfru, förklädd till hjelte.

Men efter dem kom Frithiof i mantel blå,
ett hufvud var han högre än bägge två.
Han stod emellan brödren, som dag står mogen
emellan rosig morgon och natt i skogen.

"I söner", sade kungen, "min sol går ned.
I endrägt styren riket, i brödrafred!
ty endrägt håller samman: hon är som ringen
på lansen; den förutan hans kraft är ingen.

Låt styrkan stå som dörrsven vid landets port,
och friden blomstra inom å hägnad ort!
Till skygd blef svärdet gifvet, men ej till skada,
och sköld är smidd till hänglås för bondens lada.

Sitt eget land förtrycker dåraktig man,
ty kungen kan allenast hvad folket kan.
Grönlummig krona vissnar, så snart som märgen
i stammen är förtorkad på nakna bergen.

På pelarstoder fyra står himlens rund,
men tronen hvilar endast på lagens grund.
När väld på tinget dömer, står ofärd nära;
men rätt är landets fromma och kungens ära.

Väl dväljas gudar, Helge, i disarsal,
men ej som snäckan dväljes i slutet skal.
Så långt som dagsljus skiner, som stämma ljudar,
så långt som tanke flyger, bo höge gudar.

Nog svika lungans tecken i offrad falk,
och flärd är mången runa, som skärs på balk;
men redligt hjerta, Helge, och friskt tillika,
skref Oden fullt med runor, som aldrig svika.

Var icke hård, kung Helge, men endast fast!
Det svärd, som biter skarpast, är böjligast.
Mildt sinne pryder kungen, som blommor skölden,
och vårdag bringar mera än vinterkölden.

En man förutan vänner, om än så stark,
dör hän, som stam i öken med skalad bark.
Men vänsäll man han trifves, som träd i lunden,
der bäcken vattnar roten och storm är bunden.

Yfs ej af fädrens ära! en hvar har dock blott sin;
kan du ej spänna bågen, är han ej din.
Hvad vill du med det värde, som är begrafvet?
Stark ström med egna vågor går genom hafvet.

Du Halfdan, glädtigt sinne är vis mans vinst;
men joller höfves ingen, och kungen minst.
Med humle brygges mjödet, ej blott med honung;
lägg stål i svärd och allvar i leken, konung!

För mycket vett fick ingen, hur vis han het,
men litet nog vet mången, som intet vet.
Fåkunnig gäst i högbänk försmås, men vitter
har ständigt lagets öra, hur lågt han sitter.

Till trofast vän, o Halfdan, till fosterbror
är vägen gen, om också han fjärran bor;
men deremot afsides, långt hän belägen
är oväns gård, om äfven han står vid vägen.

Välj icke till förtrogen hvem helst som vill!
Tomt hus står gerna öppet, men rikt stängs till.
Välj en, onödigt är det den andre leta,
och verlden vet, o Halfdan, hvad trenne veta."

Derefter uppstod Thorsten och talte så:
"Ej höfves kung att ensam till Oden gå.
Vi delat lifvets skiften ihop, kung Bele,
och döden, vill jag hoppas, vi också dele.

Son Frithiof, ålderdomen har hviskat mig
i örat mången varning, den ger jag dig.
På ätthög Odens foglar slå ned i Norden,
men på den gamles läppar mångvisa orden.

Främst vörda höga gudar! ty ondt och godt,
som storm och solsken, komma från himlen blott.
De se i hjertats lönhvalf, fast det är slutet,
och långa år få gälda hvad stunden brutit.

Lyd kungen! *En* skall styra med kraft och vett;
skum natt har många ögon, men dagen ett.
Helt lätt den bättre, Frithiof, fördrar den bäste,
och egg har svärdet nödig, men äfven fäste.

Hög kraft är gudars gåfva; men, Frithiof, mins,
att styrka båtar föga, der vett ej fins.
Tolfmannakraft har björnen, af *en* man slagen;
mot svärdshugg hålles skölden, mot våldet lagen.

Af få den stolte fruktas, men hatas af en hvar,
och öfvermod, o Frithiof, är fallets far.
Högt såg jag mången flyga, nu stödd på krycka,
ty vädret rår för årsväxt, och vind för lycka.

Dag skall du prisa, Frithiof, se'n bergad sol sig döljt,
och öl, när det är drucket, och råd, när följdt.
På mången sak förlitar sig ungersvennen,
men striden pröfvar klingan, och nöden vännen.

Nattgammal is tro icke, ej vårdags snö,
ej somnad orm, ej talet af knäsatt mö;
ty qvinnans bröst är svarfvadt på hjul, som rullar,
och vankelmod bor under de liljekullar.

Du sjelf dör hän, och hän dör hvad dig tillhör;
men en ting vet jag, Frithiof, som aldrig dör,
och det är domen öfver död man: derföre
hvad ädelt är du vilje, hvad rätt du göre!" —

Så varnade de gamle i kungasal,
som skalden varnat sedan i Havamal.
Från slägt till slägte gingo kärnfulla orden,
och djupt ur kumlen hviska de än i Norden.

Derefter talte bägge mång' hjertligt ord
allt om sin trogna vänskap, berömd i Nord;
hur trofast intill döden, i nöd och gamman,
två knäppta händer lika, de hållit samman.

"Med rygg mot rygg vi stodo, och hvarifrån
som nornan kom, hon stötte på sköld, min son!
Nu före er till Valhall vi gamle ile;
men edra fäders ande på eder hvile!"

Och mycket talte kungen om Frithiofs mod,
om hjeltekraft, som mer är än kungablod.
Och mycket talte Thorsten om glans, som kröner
de höga Nordlands kungar, de asasöner.

"Och hållen I tillhopa, I söner tre,
er öfverman — det vet jag — skall Nord ej se;
ty kraft, till kungahöghet osvikligt sluten,
hon är som mörkblå stålrand, kring guldsköld gjuten.

Och helsen till min dotter, den rosenknopp!
I lugn, som det sig höfdes, har hon växt opp;
omhägnen henne, låten ej stormen komma
och fästa i sin hjelmhatt min späda blomma!

På dig, o Helge, lägger jag faderns sorg,
o, älska som en dotter min Ingeborg!
Tvång retar ädelt sinne, men saktmod leder
båd' man och qvinna, Helge, till rätt och heder.

Men läggen oss, I söner, i högar två
på hvar sin sida fjärden vid bölja blå;
ty hennes sång är ljuflig ännu för anden,
och som ett drapa klinga dess slag vid stranden.

När månen strör kring bergen sitt bleka sken
och midnattsdaggen faller på bautasten,
då sitta vi, o Thorsten, på högar runda
och språka öfver vattnet om ting, som stunda.

Och nu farväl, I söner! Gån mer ej hit!
Vår gång är till Allfader; vi längta dit,
liksom till hafvet längtar den trötta floden;
men Frej välsigne eder, och Thor och Oden!"

Frithiof tager arf efter sin fader.

Voro nu satte i hög kung Bele och Thorsten den gamle,
der de sjelfve befalt: på hvar sin sida om fjärden
högarna lyfte sin rund, två bröst, dem döden har åtskilt.
Helge och Halfdan, på folkets beslut, nu togo i samarf
riket efter sin far; men Frithiof, som endaste sonen,
delte med ingen och fäste i lugn sin boning på Framnäs.

Tre mil sträckte sig kring den gårdens egor: på tre håll
dalar och kullar och berg, men på fjerde sidan var hafvet.
Björkskog krönte de kullarnas topp, men på sluttande sidor
frodades gyllene korn, och manshög vaggade rågen.
Sjöar, många i tal, sin spegel höllo för bergen,
höllo för skogarna opp, i hvars djup höghornade elgar
hade sin kungliga gång och drucko af hundrade bäckar.
Men i dalarna vida omkring der bette i grönskan
hjordar med glänsande hull och med jufver, som längta till
städvan.
Mellan dem spriddes än hit och än dit en oräknelig skara
af hvitulliga får, som du ser hvitaktiga strömoln
flockvis spridda på himmelens hvalf, när det blåser om våren.
Springare två gånger tolf, bångstyriga, fjättrade vindar,
stampande stodo i spiltornas rad och tuggade vallhö,
manarna knutna med rödt och hofvarna blanka af jernskor.
Dryckessalen, ett hus för sig sjelf, var timrad af kärnfur.
Ej fem hundrade män — till tio tolfter på hundra't —
fylde den rymliga sal, när de samlats att dricka om julen.
Genom salen, så lång som han var, gick bordet af stenek,
bonadt och blankt som af stål; högsätespelarna båda
stodo för ändan deraf, två gudar, skurna af almträd:
Oden med herskareblick och Frej med solen på hatten.
Nyss emellan de två på sin björnhud — huden var kolsvart,
gapet skarlakansrödt, men klorna skodda med silfver —
Thorsten bland vännerna satt, som gästfriheten bland glädjen.
Ofta, när månen bland skyarna flög, förtalde den gamle
under från främmande land, dem han sett, och vikingafärder
fjärran i Östervåg och i Vestersaltet och Gandvik.
Tyst satt lyssnande lag, och dess blickar hängde vid gubbens
läppar, som bi't vid sin ros; men skalden tänkte på Brage,
när med sitt silfverskägg och med runor på tungan han sitter
under den lummiga bok och förtäljer en saga vid Mimers
evigt sorlande våg, han sjelf en lefvande saga.

Midt på golfvet — med halm var det strödt — brann lågan beständigt
gladt på sin murade häll, och igenom det luftiga rökfång
blickade stjernorna in, de himmelska vänner, i salen.
Men kring väggen, på naglar af stål, der hängde det radvis
brynja och hjelm vid hvarann, och här och der dem emellan
blixtrade neder ett svärd, som i vinterqvällen ett stjernskott.
Mera än hjelmar och svärd dock sköldarna lyste i salen,
blanka som solens rund eller månens skifva af silfver.
Gick der stundom en mö kring bordet och fylde i hornen,
slog hon ögonen ned och rodnade: bilden i skölden
rodnade äfven som hon; det gladde de drickande kämpar. —

Rikt var huset: hvar helst som du skådade, mötte ditt öga
fylda källrar och proppade skåp och rågade visthus.
Många klenoder jämväl der gömdes, byten af segern,
guld med runor uppå och det konstarbetade silfver.
Tre ting skattades dock af all den rikedom ypperst:
svärdet, som ärfdes från fader till son, var främst af de trenne,
Angurvadel, så kallades det, och broder till blixten.
Fjärran i Österland var det smidt — som sagan förtäljer —,
härdadt i dvärgarnas eld: Björn Blåtand bar det från början.
Björn förlorade dock på en gång båd' svärdet och lifvet
söder i Gröningasund, der han stridde mot väldige Vifell.
Vifell hade en son, het Viking. Men gammal och bräcklig
bodde på Ulleråker en kung med sin blomstrande dotter.
Se, då kom det ur skogarnas djup en oskapelig jätte,
högre till växten än menniskors ätt, och luden och vildsint,
fordrade envigeskamp eller kungadottern och riket.
Ingen vågade kampen likväl, ty det fans ej ett stål, som
bet på hans skalle af jern, och derför nämdes han Jernhös.
Viking allena, som nyss fylt femton vintrar, emottog
striden, i hopp på sin arm och på Angurvadel. I ett hugg
klöf han till midjan det rytande troll och frälste den sköna.

Viking lemnade svärdet till Thorsten, sin son, och från Thorsten
gick det till Frithiof i arf: när han drog det, sken det i salen,
liksom flöge en blixt derigenom eller ett norrsken.
Hjaltet var hamradt af guld, men runor syntes på klingan,
underbara, ej kända i Nord, men de kändes vid solens
portar, der fäderna bott, förr'n asarna förde dem hitupp.
Matta lyste de runor alltjämt, när fred var i landet,
men när Hildur begynte sin lek, då brunno de alla
röda som hanens kam, när han kämpar: förlorad var den, som
mötte i slagtningens natt den klingan med lågande runor.
Svärdet var vida berömdt, och af svärd var det ypperst i Norden.

Dernäst ypperst i pris var en armring, vida beryktad,
smidd af nordiska sagans Vulkan, af den haltande Vaulund.
Tre mark höll han i vigt, och arbetad var han af rent guld.
Himlen var tecknad derpå med de tolf odödligas borgar,
vexlande månaders bild, men af skalderna nämndes de solhus.
Alfhem skådades der, Frejs borg: det är solen, som nyfödd
börjar att klättra igen för himmelens branter vid julen.
Söqvabäck var der också: i dess sal satt Oden hos Saga,
drack sitt vin ur det gyllene kärl; det kärlet är hafvet,
färgadt med guld af morgonens glöd, och Sagan är våren,
skrifven på grönskande fält med blommor i stället för runor.
Balder syntes jämväl på sin tron, midsommarens sol, som
gjuter från fästet sin rikedom ner, en bild af det goda;
ty det goda är strålande ljus, men det onda är mörker.
Solen tröttnar att stiga alltjämt, och det goda desslikes
svindlar på höjdernas brant: med en suck försjunka de båda
neder till skuggornas land, till Hel: det är Balder på bålet.
Glitner, den fredliga borg, sågs äfven: förlikande alla
satt der med vågen i hand Forsete, domarn på höstting.
Dessa bilder och många ännu, som betecknade ljusets
strider på himmelens hvalf och i menniskans sinne, de voro
skurna af mästarens hand i den ringen. En präktig rubinknapp

krönte dess bugtiga rund, som solen kröner sin himmel.
Ringen var länge i slägten ett arf, ty hon ledde sin ättlängd,
endast på mödernet dock, till Vaulund, räknad för stamfar.
En gång stals den klenoden dock bort af röfvaren Sote,
svärmande kring på de nordiska haf; se'n fans han ej åter.
Slutligen taltes det om, att Sote på kusten af Bretland
lefvande satt sig med skepp och med gods i sin murade grafhög;
men der fann han ej ro, och det spökade ständigt i högen.
Thorsten förnam det ryktet också, och med Bele besteg han
draken och klöf den skummande våg och styrde till stället.
Vid som ett tempelhvalf, som en kungsgård, vore den bäddad
in i grus och grönskande torf, så hvälfde sig högen.
Ljus ock lyste derur. Igenom en springa på porten
tittade kämparna in, och det beckade vikingaskeppet
stod der med ankar och master och rår; men hög i dess bakstam
satt en förfärlig gestalt: han var klädd i en mantel af lågor.
Bister satt han och skurade der blodfläckade klingan,
kunde ej skura de fläckarna bort: allt guld, som han rånat,
låg i högar omkring, och ringen bar han på armen.
"Stiga vi", hviskade Bele, "dit ner och kämpa mot trollet,
två mot en ande af eld?" Men halfvred svarade Thorsten:
"En mot en var fädernas sed, jag kämpar väl ensam."
Länge tvistades nu, hvem först af de tvenne det tillkom
pröfva den vådliga färd; men till slut tog Bele sin stålhjelm
skakade om två lotter deri, och vid stjernornas skimmer
kände Thorsten igen sin lott. För en stöt af hans jernlans
sprungo riglar och lås, och han nedsteg. — Frågade någon,
hvad han förnam i det nattliga djup, då teg han och ryste.
Bele hörde dock först en sång, den lät som en trollsång;
sedan förnam han ett rasslande ljud, som af klingor som korsas,
sist ett gräseligt skri; då blef tyst. Ut störtade Thorsten,
blek, förvirrad, förstörd; ty med döden hade han kämpat.
Ringen bar han likväl. "Den är dyrköpt", sade han ofta,

"ty jag har darrat en gång i mitt lif, och det var när jag tog den."
Smycket var vida berömdt och af smycken ypperst i Norden.

Skeppet Ellida till slut var en af slägtens klenoder.
Viking — sägs det — en gång, när han vände tillbaka från härtåg,
seglade längs med sin strand; då såg han en man på ett skeppsvrak
sorglöst gungande hän; det var, som han lekte med vågen.
Mannen var hög och af ädel gestalt och hans anlete öppet,
gladt, men föränderligt dock, likt hafvet, som leker i solsken.
Manteln var blå och bältet af guld, besatt med koraller,
skägget hvitt, som vågornas skum, men håret var sjögrönt.
Viking styrde sin snäcka deråt för att berga den arme,
tog den förfrusne hem till sin gård och förplägade gästen.
Dock, när han bjöds af värden till sängs, då log han och sade:
"Vinden är god, och mitt skepp, som du sett, är ej att förakta;
hundrade mil, det hoppas jag visst, jag seglar i afton.
Tack för din bjudning ändå! den är välment; kunde jag endast
ge dig ett minne af mig! men min rikedom ligger i hafvet;
kanske finner du dock i morgon en gåfva på stranden."
Dagen derpå stod Viking vid sjön, och si! som en hafsörn,
när han förföljer sitt rof, flög in i viken ett drakskepp.
Ingen syntes derpå, ej en gång man märkte en styrman,
rodret dock lette sin bugtiga väg bland klippor och blindskär,
liksom bodde en ande deri: när det nalkades stranden,
refvade seglet sig sjelf, och, ej rördt af menniskohänder,
ankaret sänkte sig ned och bet med sin hulling i djupet.
Stum stod Viking och såg, men då sjöngo de lekande vågor:
"Bergade Ägir ej glömmer sin skuld, han skänker dig draken."
Gåfvan var kunglig att se, ty de bugtiga plankor af eke
voro ej fogade hop som annars, men vuxna tillsammans.
Sträckningen var som en drakes i sjön: i stammen der framme
lyfte han hufvudet högt, och af rödt guld lågade svalget.

Buken var spräcklig med blått och med gult, men baktill vid rodret
slog han sin väldiga stjert i en ringel, fjällig af silfver;
vingarna svarta med kanter af rödt; när han spände dem alla,
flög han i kapp med den susande storm, men örnen blef efter.
Fyldes det skeppet med väpnade män, då skulle du trott dig
skåda en flytande konungastad, en simmande fästning.
Skeppet var vida berömdt, och af skepp var det ypperst i Norden.

Detta och mera dertill tog Frithiof i arf af sin fader.
Knappast fans i de nordiska land en rikare arfving,
om ej en konungason; ty kungars välde är ypperst.
Var han ej konungason, likväl hans sinne var kungligt,
vänsällt, ädelt och mildt, och med hvar dag växte hans rykte.
Kämpar hade han tolf, gråhåriga furstar i idrott,
faderns kamrater, med bröst af stål och med ärriga pannor.
Nederst på kämparnas bänk, jämnårig med Frithiof, en yngling
satt som en ros bland vissnade löf: Björn hette den unge,
glad som ett barn, men fast som en man och vis som en gubbe.
Upp med Frithiof han växt, och de blandat blod med hvarandra,
fosterbröder på nordmanna sätt, och svurit att lefva
samman i lust och i nöd och att hämna hvarandra i döden.
Midt bland kämpar och gästernas mängd, som kommit till graföl,
Frithiof, en sörjande värd, med ögon fylda af tårar,
drack på fädernas vis sin faders minne och hörde
skaldernas sång till hans lof, ett dundrande drapa; men sedan
steg han i faderns säte, nu hans, och satte sig neder
mellan dess Oden och Frej: det är Thors plats uppe i Valhall.

Frithiofs frieri.

Väl klingar sången i Frithiofs sal,
och skalderna prisa hans ättartal.
Men sången gläder
ej Frithiof, han hör ej hvad skalden qväder.

Och jorden har åter klädt sig grön,
och drakarna simma igen på sjön.
Men hjeltesonen
han vandrar i skogen och ser på månen.

Nyss var han likväl så lycklig, så glad,
ty muntre kung Halfdan till gäst han bad
och Helge dyster,
och de hade med sig sin sköna syster.

Han satt vid dess sida, han tryckte dess hand
och kände tillbaka en tryckning ibland,
och såg betagen
alltjämt på de kära, de ädla dragen.

De taltes vid om de glada dar,
då morgonens dagg låg på lifvet qvar,
om barndomsminnen,
de rosengårdar i ädla sinnen.

Hon helsade honom från dal och park,
från namnen, som grodde i björkens bark,
och från den kullen,
der ekarna frodas i hjeltemullen.

"Det var ej så trefligt i kungens gård,
ty Halfdan var barnslig och Helge hård.
De kungasöner
de höra ej annat än lof och böner.

Och ingen — här rodnade hon som en ros —,
åt hvilken en klagan kunde förtros.
I kungasalar
hur qvaft var det der mot i Hildings dalar!

Och dufvorna, som de matat och tämt,
nu voro de flugna, ty höken dem skrämt.
Ett par allena
var qvar; af de tvenne tag du den ena!

Den dufvan hon flyger väl hem igen,
hon längtar, som andra, väl till sin vän.
Bind under vingen
en vänlig runa! det märker ingen."

Så sutto de hviskande dagen om,
de hviskade ännu, när qvällen kom,
som aftonvindar
om våren hviska i gröna lindar.

Men nu är hon borta, och Frithiofs mod
är borta med henne. Det unga blod
i kinden stiger,
han lågar och suckar alltjämt, och tiger.

Sin sorg, sin klagan med dufvan han skref,
och glad for hon af med sitt kärleksbref;
men ack! tillbaka
hon vände ej mer, hon blef hos sin maka.

Det väsen behagade icke Björn.
Han sade: "Hvad fattas vår unga örn,
så tyst, så sluten?
Är bröstet träffadt, är vingen skjuten?

KNUT EKWALL.

Så sutto de hviskande dagen om,
de hviskade ännu när qvällen kom,
som aftonvindar
om våren hviska i gröna lindar. (P. 32.)

Hvad vill du? Ha vi ej i öfverflöd
det gula fläsk och det bruna mjöd
och skalder många?
Det tar aldrig slut på de visor långa.

Sant nog, att gångaren stampar i spilt;
på rof, på rof skriker falken vildt.
Men Frithiof jagar
i molnen allena, och tärs och klagar.

Ellida hon har ingen ro på våg,
hon rycker alltjämt på sitt ankartåg.
Ligg still, Ellida!
ty Frithiof är fredlig, han vill ej strida.

Den strådöd är också en död: till slut
jag rister, som Oden, mig sjelf med spjut.
Det kan ej fela,
vi blifva välkomna hos blåhvit Hela." —

Då släppte Frithiof sin drake lös,
och seglet svälde, och vågen fnös.
Rakt öfver fjärden
till kungens söner han styrde färden.

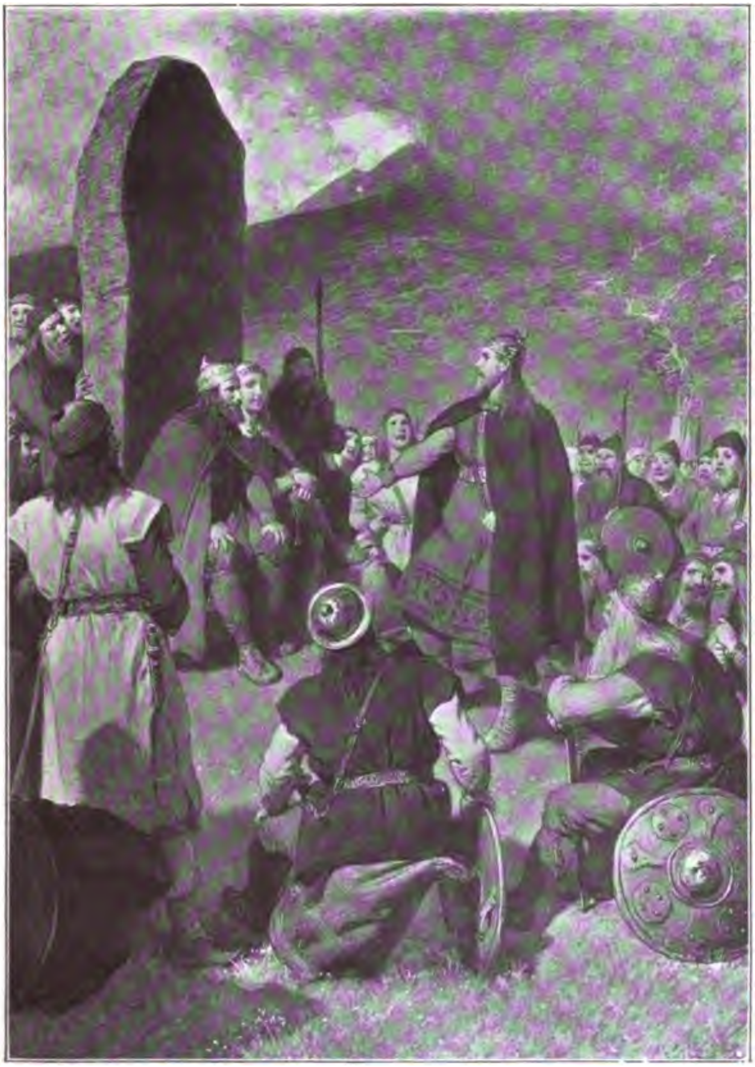
De sutto på Beles hög den dag
och hörde folket och skipade lag;
men Frithiof talar:
den stämman förnimmes kring berg och dalar.

"I kungar, skön Ingeborg är mig kär;
af eder jag henne till brud begär,
och den förening
hon var väl äfven kung Beles mening.

Han lät oss växa hos Hilding opp,
likt ungträn, som växa tillsammans i topp.
Der ofvanföre
band Freja de toppar med gyllne snöre.

Min far var ej konung, ej jarl en gång,
dock lefver hans minne i skaldens sång.
Höghvälfda grifter
förtälja på runsten min ätts bedrifter.

Lätt kunde jag vinna mig rike och land,
men hellre jag blir på min fädernestrand.
Der vill jag skydda
så kungens gård som den ringes hydda.

AUGUST MALMSTRÖM.

De sutto på Beles hög den dag
och hörde folket och skipade lag;
men Frithiof talar:
den stämman förnimmes kring berg och dalar. (P. 34.)

Vi äro på Beles hög; han hör
hvart ord i djupet här nedanför.
Med Frithiof beder
den gamle i högen: betänken eder!" –

Då reste sig Helge och talte med hån:
"Vår syster är ej för en bondeson.
Nordlandens drotter
må täfla, ej du, om den Valhallsdotter.

Yfs gerna att helsas för ypperst i Nord,
vinn männer med handkraft och qvinnor med ord!
Men Odensblodet
till pris ger jag icke åt öfvermodet.

Mitt rike behöfver du ej ta dig an,
jag skyddar det sjelf; vill du bli min man,
en plats är ledig
ibland mitt husfolk, den kan jag ge dig." –

"Din man blir jag knappast", var Frithiofs svar,
"är man för mig sjelf, som min fader var.
Ur silfverskida
flyg, Angurvadel, du får ej bida!"

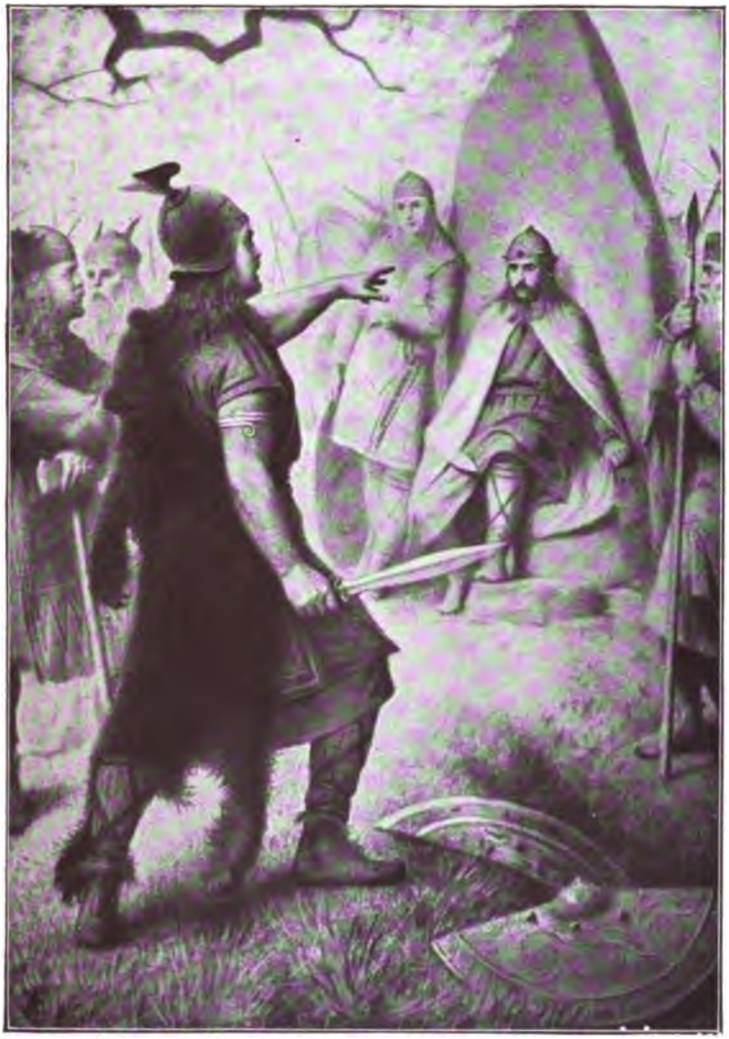
I solen glänste den klinga blå,
och runorna lågade röda derpå.
"Du Angurvadel,
du är dock", sad' Frithiof, "af gammal adel.

Och vore det ej för högens fred,
på stället jag högge dig, svartekung, ned.
Vill dock dig lära
en ann' gång ej komma mitt svärd för nära." —

Så sagdt, han klöf i ett hugg allen
kung Helges guldsköld, som hängde på gren.
I två halfrunder
han klang emot högen, det klang inunder.

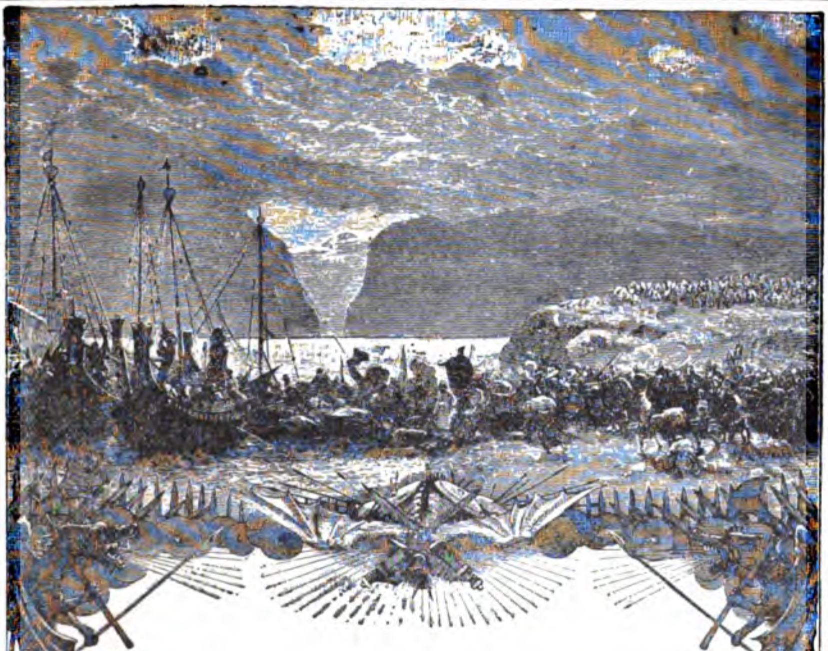
"Väl träffadt, min klinga! Ligg nu och dröm
om högre bedrifter; till dess förgöm
de runolågor!
Nu segla vi hem öfver mörkblå vågor."

KNUT EKWALL.

Så sagdt, han klöf i ett hugg allen
Kung Helges guldsköld, som hängde på gren.
I två halfrunder
han klang emot högen, det klang inunder. (P. 36.)

Kung Ring.

Och kung Ring sköt tillbaka sin guldstol från bord,
och kämpar och skalder
uppstego att lyssna till kungens ord,
Berömd i Nord;
han var vis som gud Mimer och from som Balder.

Hans land var som lunden, der gudar bo,
och vapnen komma
ej inom dess gröna, dess skuggiga ro,
och gräsen gro
fridlysta derstädes, och rosorna blomma.

Rättvisan satt ensam, båd' sträng och huld,
på domarstolen,
och friden betalte hvart år sin skuld,
och kornets guld
låg strödt öfver landet och sken i solen.

Och snäckorna kommo med bringa svart,
med hvita vingar,
från hundrade land och förde från hvart
mångfaldig art
af rikdom, som rikdomen tingar.

Men frihet bodde hos friden qvar
i glad förening,
och alla älskade landets far,
fast en och hvar
fritt sade på tinget sin mening.

I tretti vintrar han fredlig och säll
styrt Nordlands söner,
och ingen gått missnöjd hem till sitt tjäll,
och hvarje qväll
hans namn gick till Oden med folkets böner.

Och kung Ring sköt tillbaka sin guldstol från bord,
och alla glade
uppstego att lyssna till kungens ord,
berömd i Nord;
men han suckade djupt och talte och sade:

"Min drottning sitter i Folkvangs loft
på purpurtäcken,
men här är det gräs öfver hennes stoft,
och blomsterdoft
kringånga dess grafhög vid bäcken.

Ej får jag drottning så god, så skön,
mitt rikes ära.
Till gudarna gick hon, till Valhalls lön;
men landets bön,
och barnens, en moder begära.

Kung Bele, som ofta kom till min sal
med sommarvinden,
har lemnat en dotter; hon är mitt val,
den lilja smal
med morgonrodnad på kinden.

Jag vet hon är ung, och den unga mö
helst blomman plockar;
men jag gått i frö, och vintrarna strö
alltre'n sin snö
i kungens de glesnade lockar.

Men kan hon älska en redlig man
med hvitt i håren,
och vill hon ta sig de späda an,
hvars mor försvann,
så bjuder Hösten sin tron åt Våren.

Ta'n guld ur hvalfven, ta'n smycken åt brud
ur skåp af eke;
och följen, I skalder, med harpoljud,
ty sångens gud
är med då vi frie, är med då vi leke." —

Och ut drogo svenner med buller och bång,
med guld och böner,
och skalderna följde, en rad så lång,
med hjeltesång,
och stälde sig fram för kung Beles söner.

De drucko i dagar, de drucko i tre,
men på den fjerde,
hvad svar kung Helge dem månde ge,
åtsporde de,
ty nu de ville å färde.

Kung Helge han offrar båd' falk och häst
i lunden gröna,
han spörjer båd' vala och offerprest,
hvad som var bäst
allt för hans syster, den sköna.

Men lungorna nekade bifall alltjämt,
som prest och vala;
och då gaf kung Helge, den tecknen skrämt,
sitt nej bestämdt,
ty menskan bör lyda, då gudar tala.

Men muntre kung Halfdan han log och sad':
"Farväl med festen!
Kung Gråskägg sjelf bort rida åstad,
jag hulpit glad
den hedersgubben på hästen."

Förbittrade draga de sändmän bort
och budskap bära
Om kungens skymf; men han svarar dem torrt,
att inom kort
kung Gråskägg skall hämna sin ära.

Han slog sin härsköld, som hängda å stam
i höga linden.
Då simma drakar på vågen fram
med blodröd kam,
och hjelmarna nicka i vinden.

Och härbud flögo till Helges gård,
som sade dyster:
"Kung Ring är mäktig, den strid blir hård;
i Balders vård,
i templet jag sätter min syster."

Der sitter den älskande vemodsfull
å fridlyst tilja.
Hon sömmar i silke, hon sömmar i gull
och gråter full
sin barm: det är dagg öfver lilja.

Frithiof spelar schack.

Björn och Frithiof sutto båda
vid ett schackbord, skönt att skåda.
Silfver var hvarannan ruta,
och hvarannan var af guld.

Då steg Hilding in. "Sitt neder!
Upp i högbänk jag dig leder,
töm ditt horn, och låt mig sluta
spelet, fosterfader huld!"

Hilding qvad: "Från Beles söner
kommer jag till dig med böner.
Tidningarna äro onde,
och till dig står landets hopp."

Frithiof qvad: "Tag dig till vara,
Björn! ty nu är kung i fara.
Frälsas kan han med en bonde:
den är gjord att offras opp."

AUGUST MALMSTRÖM.

"Frithiof, vill du icke svara?
Skall din fosterfader fara
ohörd från din gård emedan
ej ett dockspel vill ta slut?" (P. 43.)

"Frithiof, reta icke kungar!
Starka växa örnens ungar:
fast mot Ring de aktas svaga,
stor är deras makt mot din."

"Björn, jag ser, du tornet hotar,
men ditt anfall lätt jag motar.
Tornet blir dig svårt att taga,
drar sig i sin sköldborg in."

"Ingeborg i Baldershagen
sitter och förgråter dagen.
Kan hon dig till strids ej locka,
gråterskan med ögon blå?"

"Drottning, Björn, du fåfängt jagar,
var mig kär från barndomsdagar;
hon är spelets bästa docka,
hur det går, *hon* räddas må."

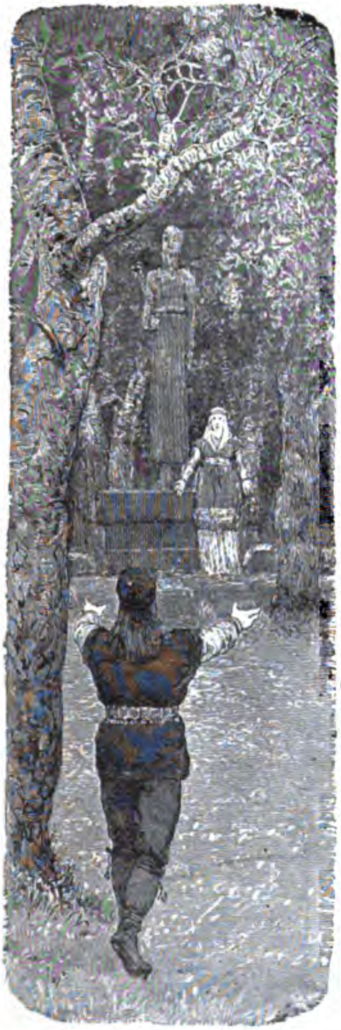
"Frithiof, vill du icke svara?
Skall din fosterfader fara
ohörd från din gård, emedan
ej ett dockspel vill ta slut?" —

Då steg Frithiof upp och lade
Hildings hand i sin och sade:
"Fader, jag har svarat redan,
du har hört min själs beslut.

Rid att Beles söner lära
hvad jag sagt! De kränkt min ära,
inga band vid dem mig fästa,
aldrig blir jag deras man."

"Väl, din egen bana vandra!
Ej kan jag din vrede klandra;
Oden styre till det bästa!"
sade Hilding och försvann.

Frithiofs lycka.

Kung Beles söner gerna drage
från dal till dal att be om svärd!
Mitt få de ej; i Balders hage
der är min valplats, är min verld.
Der vill jag ej tillbaka blicka
på kungars hämnd, på jordens sorg,
men endast gudars glädje dricka
tvemännings med min Ingeborg.

Så länge ännu solen tömmer
sin purpurglans på blomstren varm,
likt rosenfärgadt skir, som gömmer
en blomsterverld, min Ingborgs barm;
så länge irrar jag på stranden,
af längtan, evig längtan tärd,
och ritar suckande i sanden
det kära namnet med mitt svärd.

Hur långsamt gå de tröga stunder!
Du Dellings son, hvi dröjer du?
Har du ej skådat berg och lunder
och sund och öar förr än nu?

Bor ingen mö i vestersalar,
som väntar dig för länge se'n
och flyger till ditt bröst och talar
om kärlek först, om kärlek se'n?

Dock ändtlig, trött af vägens möda,
du sjunker ned ifrån din höjd,
och qvällen drar det rosenröda
sparlakanet för gudars fröjd.
Om kärlek hviska jordens floder,
om kärlek hviskar himlens fläkt.
Välkommen, natt, du gudars moder,
med perlor på din bröllopsdrägt!

Hur tyst de höga stjernor skrida,
likt älskarn till en mö på tå!
Flyg öfver fjärden, min Ellida,
skjut på, skjut på, du bölja blå!
Der borta ligga gudens lunder,
till goda gudar styra vi,
och Balderstemplet står derunder,
med kärlekens gudinna i.

Hur lycklig träder jag på stranden!
Du jord, jag ville kyssa dig,
och er, I blommor små, som randen
med hvitt och rödt den krökta stig!
Du måne, som ditt skimmer tömmer
kring lund och tempel, hög och vård,
hur skön du sitter der och drömmer,
lik Saga i en bröllopsgård!

Hvem lärde dig, du bäck, som talar
med blommorna, min känslas röst?
Hvem gaf er, Nordens näktergalar,
den klagan, stulen ur mitt bröst?
Med qvällens rodnad alfer måla
min Ingborgs bild på mörkblå duk;
den bilden kan ej Freja tåla,
hon blåser bort den, afundsjuk.

Dock gerna hennes bild försvinne!
Der är hon sjelf, som hoppet skön,
och trogen som ett barndomsminne;
hon kommer med min kärleks lön.
Kom, älskade, och låt mig trycka
dig till det hjerta, du är kär!
Min själs begär, min lefnads lycka
kom i min famn och hvila der!

Så smärt som stjelken af en lilja,
så fyllig som en mognad ros!
Du är så ren som gudars vilja,
och dock så varm som Freja tros.
Kyss mig, min sköna! Låt min låga
få genomströmma äfven dig!
Ack! jordens rund och himlens båga
försvinna, när du kysser mig.

Var icke rädd, här fins ej fara;
Björn står der nere med sitt svärd,
med kämpar nog att oss försvara,
om det behöfdes, mot en verld.

Jag sjelf, o att jag strida finge
för dig, som jag dig håller nu!
Hur lycklig jag till Valhall ginge,
om min valkyria vore du!

Hvad hviskar du om Balders vrede?
Han vredgas ej, den fromme gud,
den älskande, som vi tillbede,
vårt hjertas kärlek är hans bud:
den gud med solsken på sin panna,
med evig trohet i sin barm;
var ej hans kärlek till sin Nanna,
som min till dig, så ren, så varm?

Der står hans bild, han sjelf är nära,
hur mildt han ser på mig, hur huldt!
Till offer vill jag honom bära
ett hjerta varmt och kärleksfullt.
Böj knä med mig! ej bättre gåfva,
ej skönare för Balder fans,
än tvenne hjertan, hvilka lofva
hvarann en trohet, fast som hans.

Till himlen mera än till jorden
min kärlek hör, försmå ej den!
I himlen är han ammad vorden
och längtar till sitt hem igen.
O, den som re'n der uppe vore!
O, den som nu med dig fick dö
och segrande till gudar fore
i famnen på sin bleka mö!

AUGUST MALMSTRÖM.

Hvad hviskar du om Balders vrede?
Han vredgas ej, den fromme gud,
den älskande, som vi tillbede,
vårt hjertas kärlek är hans bud. (P. 48.)

När då de andra kämpar rida
ur silfverportarna till krig,
jag skulle sitta vid din sida,
en trogen vän, och se på dig.
När Valhalls mör kring bordet bringa
de mjödhorn med sitt skum af gull,
med dig jag ensamt skulle klinga,
och hviska öm och kärleksfull.

En löfsal ville jag oss bygga
på näset vid en mörkblå bugt.
Der låge vi i skuggan trygga
af lunden med den gyllne frukt.
När Valhalls sol sig återtände
— hur klart, hur härligt är dess bloss! —
till gudarna vi återvände,
och längtade dock hem till oss.

Med stjernor skulle jag bekransa
din panna, dina lockars glöd;
i Vingolfs sal jag skulle dansa
min bleka lilja rosenröd;
till dess jag dig ur dansen droge
till kärlekens, till fridens tjäll,
der silfverskäggig Brage sloge
din brudsång ny för hvarje qväll.

Hur vakan sjunger genom lunden!
den sången är från Valhalls strand.
Hur månen skiner öfver sunden!
han lyser ur de dödas land.

Den sången och det ljuset båda
en verld af kärlek utan sorg;
den verlden ville jag väl skåda
med dig, med dig, min Ingeborg!

Gråt icke! ännu lifvet strömmar
i mina ådror, gråt ej så!
Men kärlekens och mannens drömmar
kringsvärma gerna i det blå.
Ack, blott din famn mot mig du breder,
blott dina ögon se på mig,
hur lätt du lockar svärmarn neder
från gudars salighet till dig! --

"Tyst, det är lärkan." Nej, en dufva
i skogen kuttrar om sin tro;
men lärkan slumrar än på tufva
hos maken i sitt varma bo.
De lycklige! dem skiljer ingen,
När dagen kommer eller far,
men deras lif är fritt som vingen,
som bär i skyn det glada par.

"Se, dagen gryr." Nej, det är flamman
af någon vårdkas österut.
Ännu vi kunna språka samman,
än har den kära natt ej slut.
Försof dig, dagens gyllne stjerna,
och morna se'n dig långsamt till!
För Frithiof må du sofva gerna
till Ragnarök, om du så vill.

Dock, det är fåfängt till att hoppas;
der blåser re'n en morgonvind,
och redan österns rosor knoppas
så friska som på Ingborgs kind.
En vingad sångarskara qvittrar
— en tanklös hop — I klarnad sky,
och lifvet rörs och vågen glittrar,
och skuggorna och älskarn fly.

Der kommer hon i all sin ära!
Förlåt mig, gyllne sol, min bön!
jag känner det, en gud är nära,
hur präktig är hon dock, hur skön!
O, den som fram i banan trädde
så väldig, som du träder nu,
och stolt och glad sin lefnad klädde
i ljus och seger, liksom du!

Här ställer jag inför ditt öga
det skönaste du sett i Nord.
Tag henne i din vård, du höga!
hon är din bild på grönklädd jord.
Dess själ är ren som dina strålar,
dess öga som din himmel blått,
och samma guld, din hjessa målar,
har hon i sina lockar fått.

Farväl, min älskade! En annan,
en längre natt vi ses igen.
Farväl! Ännu en kyss på pannan,
och en på dina läppar än!

Sof nu, och dröm om mig och vakna
vid middag; och med trogen själ
tälj timmarna som jag, och sakna
och brinn som jag! Farväl, farväl!

Afskedet.

INGEBORG.

Det dagas re'n, och Frithiof kommer icke!
I går likväl var redan tinget utlyst
på Beles hög: den platsen valdes rätt;
hans dotters öde skulle der bestämmas.
Hur manga böner har det kostat mig,
hur manga tårar, räknade af Freja,
att smälta hatets is kring Frithiofs hjerta
och locka löftet från den stoltes mun
att åter bjuda handen till försoning!
Ack! mannen är dock hard, och för sin ära
— så kallar han sin stolthet (räknar han
ej just så noga) om han skulle krossa
ett troget hjerta mera eller mindre.
Den arma qvinnan, sluten till hans bröst,
är som en mossväxt, blommande på klippan
med bleka färger: blott med möda håller
den obemärkta sig vid hällen fast,
och hennes näring äro nattens tårar.

I går alltså blef då mitt öde afgjordt,
och aftonsolen har gått ner deröfver.
Men Frithiof kommer ej! De bleka stjernor,

En efter annan, slockna och försvinna,
och med hvar enda utaf dem, som släcks,
går en förhoppning i mitt bröst till grafven.
Dock, hvarför också hoppas? Valhalls gudar
ej älska mig, jag har förtörnat dem.
Den höge Balder, i hvars skygd jag vistas,
är förolämpad, ty en mensklig kärlek
är icke helig nog för gudars blickar;
och jordens glädje får ej våga sig
inunder hvalfven, der de allvarsamma,
de höga makter ha sin boning fäst. —
Och likafullt, hvad är mitt fel, hvi vredgas
den fromme guden öfver jungfruns kärlek?
Är han ej ren som Urdas blanka våg,
ej oskuldsfull som Gefions morgondrömmar?
Den höga solen vänder icke bort
från tvenne älskande sitt rena öga;
och dagens enka, stjernenatten, hör
midt i sin sorg med glädje deras eder.
Hvad som är lofligt under himlens hvalf,
hur blef det brottsligt under tempelhvalfvet?
Jag älskar Frithiof. Ack, så långt tillbaka,
som jag kan minnas, har jag älskat honom;
den känslan är ett årsbarn med mig sjelf;
jag vet ej, när hon börjat, kan ej ens
den tanken fatta, att hon varit borta.
Som frukten sätter sig omkring sin kärna
och växer ut och rundar omkring henne
i sommarsolens sken sitt klot af guld:
så har jag äfven vuxit ut och mognat
omkring den kärnan, och mitt väsen är
det yttre skalet endast af min kärlek.

Förlåt mig, Balder! Med ett troget hjerta
jag trädde i din sal, och med ett troget
vill jag gå derifrån: jag tar det med mig
utöfver Bifrosts bro och ställer mig
med all min kärlek fram för Valhalls gudar.
Der skall han stå, en asason som de,
och spegla sig i sköldarna och flyga
med lösta dufvovingar genom blå,
oändlig rymd uti Allfaders sköte,
hvarfrån han kommit. — Hvarför rynkar du
i morgongryningen din ljusa panna?
I mina ådror flyter, som i dina,
den gamle Odens blod. Hvad vill du, frände?
Min kärlek kan jag icke offra dig,
vill det ej ens; han är din himmel värdig.
Men väl jag offra kan min lefnads lycka,
kan kasta bort den, som en drottning kastar
sin mantel från sig, och är likafullt
den samma som hon var. — Det är beslutadt!
Det höga Valhall skall ej blygas för
sin fränka: jag vill gå emot mitt öde,
som hjelten går mot sitt. — Der kommer Frithiof.
Hur vild, hur blek! Det är förbi, förbi!
Min vreda norna kommer jämte honom.
Var stark, min själ! — Välkommen sent omsider!
Vårt öde är bestämdt, det står att läsa
uppå din panna.

FRITHIOF.

Stå der icke äfven
blodröda runor, talande om skymf
och hån och landsflykt?

INGEBORG.

Frithiof, sansa dig,
berätta hvad som händt! det värsta anar
jag länge se'n, jag är beredd på allt.

FRITHIOF.

Jag kom till tinget uppå ättehögen,
och kring dess gröna sidor, sköld vid sköld
och svärd i handen, stodo Nordens män,
den ena ringen innanför den andra,
upp emot toppen; men på domarstenen,
mörk som ett åskmoln, satt din broder Helge,
den bleke blodman med de skumma blickar;
och jämte honom, ett fullvuxet barn,
satt Halfdan, tanklöst lekande med svärdet.
Då steg jag fram och talte: "Kriget står
och slår på härsköld invid landets gränser;
ditt rike, konung Helge, är i fara:
gif mig din syster, och jag lånar dig
min arm i striden, den kan bli dig nyttig.
Låt grollet vara glömdt emellan oss!
ej gerna när jag det mot Ingborgs broder.
Var billig, konung, rädda på en gång
din gyllne krona och din systers hjerta!
Här är min hand. Vid Asa-Thor, det är
den sista gång hon bjuds dig till försoning." —
Då blef ett gny på tinget. Tusen svärd
sitt bifall hamrade på tusen sköldar,
och vapenklangen flög mot skyn, som glad
drack fria männers bifall till det rätta.
"Gif honom Ingeborg, den smärta liljan,
den skönaste, som växt i våra dalar;

han är den bästa klingan i vårt land,
gif honom Ingeborg!" — Min fosterfader,
den gamle Hilding, med sitt silfverskägg,
steg fram och höll ett tal af vishet fullt,
med korta kärnspråk, klingande som svärdshugg;
och Halfdan sjelf ifrån sitt kungasäte
sig reste, bedjande med ord och blickar.
Det var förgäfves; hvarje bön var spild,
liksom ett solsken slösadt bort på klippan,
det lockar ingen växt från hennes hjerta;
och konung Helges anlet blef sig likt,
ett bleklagdt nej på mensklighetens böner.
"Åt bondesonen — sade han föraktligt —
jag kunnat Ingborg ge, men tempelskändarn
syns mig ej passa för Valhalladottern.
Har du ej, Frithiof, brutit Balders fred,
har du ej sett min syster i hans tempel,
när dagen gömde sig för edert möte?
Ja eller nej!" Då skallade ett rop
ur mannaringen: "Säg blott nej, säg nej!
vi tro dig på ditt ord, vi fria för dig,
du Thorstens son, så god som kungasonen;
säg nej, säg nej, och Ingeborg är din!" —
"Min lefnads lycka hänger på ett ord
— sad' jag —, men frukta ej för det, kung Helge!
Jag vill ej ljuga mig till Valhalls glädje,
och ej till jordens. Jag har sett din syster,
har talt med henne uti templets natt,
men Balders fred har jag ej derför brutit." —
Jag fick ej tala mer. Ett sorl af fasa
flög tinget genom: de, som stodo närmast,
sig drogo undan, liksom för en pestsjuk;

och när jag såg mig om, den dumma vantron
förlamat hvarje tunga, kalkat hvit
hvar kind, nyss blossande af glad förhoppning.
Då segrade kung Helge. Med en röst
så hemsk, så dyster som den döda valans
i Vegtamsqvida, när hon sjöng för Oden
om asars ofärd och om Helas seger,
så hemskt han talte: "Landsflykt eller död
jag kunde sätta, efter fädrens lagar,
uppå ditt brott; men jag vill vara mild,
som Balder är, hvars helgedom du skymfat.
I vesterhafvet ligger det en krans
af öar, dem jarl Angantyr beherskar.
Så länge Bele lefde, jarlen gaf
hvart år sin skatt; se'n har den uteblifvit.
Drag öfver böljan hän och indrif skatten!
det är den bot, jag fordrar för din djerfhet.
Det sägs — tillade han med nedrigt hån —,
att Angantyr är hårdhändt, att han rufvar
som draken Fafner på sitt guld, men hvem
står mot vår nye Sigurd Fafnersbane?
En mera manlig bragd försöke du
än dåra jungfrur uti Balders hage!
Till nästa sommar vänta vi dig här
med all din ära, framför allt med skatten.
Om icke, Frithiof, är du hvar mans niding
och för din lifstid fridlös i vårt land." —
Så var hans dom, och härmed löstes tinget.

INGEBORG.

Och ditt beslut?

FRITHIOF.

Har jag väl mer ett val?
Är ej min ära bunden vid hans fordran?
Den skall jag lösa, om ock Angantyr
förgömt sitt lumpna guld i Nastrands floder.
I dag ännu far jag.

INGEBORG.

Och lemnar mig?

FRITHIOF.

Nej, icke lemnar dig, du följer med.

INGEBORG.

Omöjligt!

FRITHIOF.

Hör mig, hör mig, förr'n du svarar!
Din vise broder Helge tycks ha glömt,
att Angantyr var vän utaf min fader,
liksom af Bele; kanske gifver han
med godo hvad jag fordrar; men om icke,
en väldig öfvertalare, en skarp,
har jag, han hänger vid min venstra sida.
Det kära guldet skickar jag till Helge,
och dermed löser jag oss bägge från
den krönte hycklarns offerknif för alltid.
Men sjelfva, sköna Ingborg, hissa vi
Ellidas segel öfver okänd våg;
hon gungar oss till någon vänlig strand,
som skänker fristad åt en biltog kärlek.
Hvad är mig Norden, hvad är mig ett folk,
som bleknar för ett ord af sina diar

och vill med fräcka händer gripa i
mitt hjertas helgedom, mitt väsens blomkalk?
Vid Freja, det skall icke lyckas dem.
En usel träl är bunden vid den torfva
der han blef född, men jag vill vara fri,
så fri som bergens vind. En hand full stoft
utaf min faders hög och en af Beles
tar ännu rum om skeppsbord; det är allt
hvad vi behöfva utaf fosterjorden.
Du älskade, det fins en annan sol
än den, som bleknar öfver dessa snöberg;
det fins en himmel, skönare än här,
och milda stjernor med gudomlig glans
se ner derifrån i varma sommarnätter,
i lagerlundar på ett troget par.
Min fader, Thorsten Vikingsson, for vida
omkring i härnad och förtalde ofta,
vid brasans sken i långa vinterqvällar,
om Greklands haf och öarna deri,
de gröna lundar i den blanka böljan.
Ett mäktigt slägte bodde fordom der
och höga gudar uti marmortempel.
Nu stå de öfvergifna, gräset frodas
å öde stigar, och en blomma växer
ur runorna, som tala forntids vishet;
och smärta pelarstammar grönska der,
omlindade af söderns rika rankor.
Men rundt omkring bär jorden af sig sjelf
en osådd skörd, hvad menniskan behöfver,
och gyllne äpplen glöda mellan löfven,
och röda drufvor hänga på hvar gren
och svälla yppiga som dina läppar.

Der, Ingeborg, der bygga vi i vågen
ett litet Norden, skönare än här;
och med vår trogna kärlek fylla vi
de lätta tempelhvalfven, fägna än
med mensklig lycka de förgätna gudar.
När seglarn då med slappa dukar gungar
— ty stormen trifs ej der — förbi vår ö
i aftonrodnans sken och blickar glad
från rosenfärgad bölja upp mot stranden, —
då skall han skåda uppå templets tröskel
den nya Freja — Afrodite, tror jag,
hon nämns i deras språk — och undra på
de gula lockar, flygande i vinden,
och ögon ljusare än Söderns himmel.
Och efter hand kring henne växer opp
ett litet tempelslägte utaf alfer
med kinder, der du tror att Södern satt
i Nordens drifvor alla sina rosor. —
Ack, Ingeborg, hur skön, hur nära står
all jordisk lycka för två trogna hjertan!
Blott de ha mod att gripa henne fatt,
hon följer villigt med och bygger dem
ett Vingolf redan här inunder molnen.
Kom, skynda! hvarje ord, som talas än,
tar bort ett ögonblick ifrån vår sällhet.
Allt är beredt, Ellida spänner redan
de mörka örnevingarna till flygt,
och friska vindar visa vägen från,
för evigt från den vantrofylda stranden.
Hvi dröjer du?

INGEBORG.

Jag kan ej följa dig.

FRITHIOF.

Ej följa mig?

INGEBORG.

Ack, Frithiof, du är lycklig!
Du följer ingen, du går sjelf förut,
som stammen på ditt drakskepp, men vid rodret
din egen vilja står och styr din fart
med stadig hand utöfver vreda vågor.
Hur annorlunda är det ej med mig!
Mitt öde hvilar uti andras händer,
de släppa ej sitt rof, fastän det blöder;
och offra sig och klaga och förtyna
i långsam sorg, är kungadotterns frihet.

FRITHIOF.

Är du ej fri, så snart du vill? — I högen
din fader sitter.

INGEBORG.

Helge är min fader,
är mig i faders ställe; af hans bifall
beror min hand, och Beles dotter stjäl
sin lycka ej, hur nära ock den ligger.
Hvad vore qvinnan, om hon slet sig lös
ifrån de band, hvarmed Allfader fäst
invid den starke hennes svaga väsen?
Den bleka vattenliljan liknar hon:
med vågen stiger hon, med vågen faller,
och seglarns köl går öfver henne fram
och märker icke, att han skär dess stängel.
Det är nu hennes öde; men likväl,

så länge roten hänger fast i sanden,
har växten än sitt värde, lånar färgen
af bleka syskonstjernor ofvanfrån,
en stjerna sjelf uppå de blåa djupen.
Men rycker hon sig lös, då drifver hon,
ett vissnadt blad, omkring den öde böljan.
Förliden natt — den natten var förfärlig,
jag väntade dig ständigt, och du kom ej,
och nattens barn, de allvarsamma tankar,
med svarta lockar, gingo jämt förbi
mitt vakna öga, brinnande och tårlöst;
och Balder sjelf, blodlöse guden, såg
med blickar fulla utaf hot uppå mig —
förliden natt har jag betänkt mitt öde,
och mitt beslut är fattadt: jag blir qvar,
ett lydigt offer vid min broders altar.
Dock var det väl, att jag ej hört dig då
med dina öar, diktade i molnen,
der aftonrodnan ligger ständigt kring
en enslig blomsterverld af frid och kärlek.
Hvem vet, hur svag man är? Min barndoms drömmar,
de länge tystade, stå upp igen
och hviska i mitt öra med en röst
så välbekant, som vore det en systers,
så öm, som vore det en älskares.
Jag hör er icke, nej, jag hör er icke,
I lockande, I fordom kära stämmor!
Hvad skulle jag, ett Nordens barn, i Södern?
Jag är för blek för rosorna deri,
för färglöst är mitt sinne för dess glöd,
det skulle brännas af den heta solen,
och längtansfullt mitt öga skulle se

mot Nordens stjerna, hvilken står alltjämt,
en himmelsk skildtvakt, öfver fädrens grafvar.
Min ädle Frithiof skall ej flykta från
det kära land, han föddes att försvara;
skall icke kasta bort sitt rykte för
en sak så ringa som en flickas kärlek.
Ett lif, der solen spinner, år från år,
den ena dagen alltid lik den andra,
ett skönt, men evigt enahanda är
för qvinnan endast, men för mannens själ,
och helst för din, blef lifvets stiltje tröttsam.
Du trifves bäst, när stormen tumlar kring
på skummig gångare utöfver djupen
och på din planka, uppå lif och död,
du kämpa får med faran om din ära.
Den sköna öknen, som du målar, blefve
en graf för bragder, icke födda än,
och med din sköld förrostades jämväl
ditt fria sinne. Så skall det ej vara!
Ej jag skall stjäla bort min Frithiofs namn
ur skaldens sånger, icke jag skall släcka
min hjeltes ära i dess morgonrodnad.
Var vis, min Frithiof, låt oss vika för
de höga nornor, låt oss rädda ur
vårt ödes skeppsbrott dock ännu vår ära!
Vår lefnads lycka kan ej räddas mer.
vi måste skiljas.

FRITHIOF.

Hvarför måste vi?
För det en sömnlös natt förstämt ditt sinne?

INGEBORG.

För det mitt värde räddas bör och ditt.

FRITHIOF.

På mannens kärlek hvilar qvinnans värde.

INGEBORG.

Ej länge älskar han den han ej aktar.

FRITHIOF.

Med lösa nycker vins hans aktning ej.

INGEBORG.

En ädel nyck är känslan af det rätta.

FRITHIOF.

Vår kärlek stridde ej mot den i går.

INGEBORG.

I dag ej heller, men vår flykt dess mera.

FRITHIOF.

Nödvändigheten bjuder henne, kom!

INGEBORG.

Hvad som är rätt och ädelt är nödvändigt.

FRITHIOF.

Högt rider solen, tiden går förbi.

INGEBORG.

Ve mig, han *är* förbi, förbi för alltid!

FRITHIOF.

Besinna dig, är det ditt sista ord?

INGEBORG.

Jag har besinnat allt, det är mitt sista.

FRITHIOF.

Välan, farväl, farväl, kung Helges syster!

INGEBORG.

O Frithiof, Frithiof, skola *så* vi skiljas?
Har du ej någon vänlig blick att ge
åt barndomsvännen, ingen hand att räcka
åt den olyckliga, du älskat förr?
Tror du, jag står på rosor här och visar
min lefnads lycka leende ifrån mig
och sliter utan smärta ur mitt bröst
ett hopp, som växt tillhopa med mitt väsen?
Var icke du mitt hjertas morgondröm?
Hvar glädje, som jag kände, hette Frithiof,
och allt hvad lifvet stort och ädelt har
tog dina anletsdrag inför mitt öga.
Fördunkla ej den bilden för mig, möt
med hårdhet ej den svaga, när hon offrar
hvad henne kärast var på jordens rund,
hvad henne kärast blir i Valhalls salar!
Det offret, Frithiof, är nog tungt ändå;
ett ord till tröst det kunde väl förtjena.
Jag vet, du älskar mig, har vetat det,
allt se'n mitt väsen började att dagas,
och säkert följer dig din Ingborgs minne
i många år ännu, hvart helst du far.

Men vapenklangen döfvar sorgen dock,
hon blåser bort uppå de vilda vågor
och törs ej sätta sig på kämpens bänk
vid dryckeshornet firande sin seger.
Blott då och då, när uti nattens frid
du mönstrar än en gång förflutna dagar,
då skymtar fram bland dem en bleknad bild:
du känner honom väl, han helsar dig
från kära trakter, det är bilden af
den bleka jungfrun uti Balders hage.
Du må ej visa honom bort, fastän
han blickar sorgligt, du må hviska honom
ett vänligt ord i örat: nattens vindar
på trogna vingar föra det till mig,
en tröst likväl, jag har ej någon annan! —
För mig är intet, som förströr min saknad;
i allt, som omger mig, har hon en målsman.
De höga tempelhvalfven tala blott
om dig, och gudens bild, som skulle hota,
tar dina anletsdrag, när månen skiner.
Ser jag åt sjön, der sam din köl och skar
i skum sin väg till längterskan på stranden.
Ser jag åt lunden, der står mången stam
med Ingborgs runor, ritade i barken.
Nu växer barken ut, mitt namn förgås,
och det betyder döden, säger sagan.
Jag frågar dagen, hvar han såg dig sist,
jag frågar natten, men de tiga still,
och hafvet sjelf, som bär dig, svarar på
min fråga endast med en suck mot stranden.
Med aftonrodnan skall jag skicka dig
en helsning, när hon släcks i dina vågor,

och himlens långskepp, molnen, skola ta
om bord en klagan från den öfvergifna.
Så skall jag sitta i min jungfrubur,
en svartklädd enka efter lifvets glädje,
och sömma brutna liljor uti duken,
tills en gång våren väft sin duk och sömmar
den full med bättre liljor på min graf.
Men tar jag harpan för att sjunga ut
oändlig smärta uti djupa toner,
då brister jag i gråt, som nu — —

FRITHIOF.

Du segrar, Beles dotter, gråt ej mera!
Förlåt min vrede! det var blott min sorg,
som för ett ögonblick tog vredens drägt;
den drägten kan hon icke bära länge.
Du är min goda norna, Ingeborg:
hvad ädelt är, lär bäst ett ädelt sinne.
Nödvändighetens vishet kan ej ha
en bättre förespråkerska än dig,
du sköna vala med de rosenläppar!
Ja, jag vill vika för nödvändigheten,
vill skiljas från dig, men ej från mitt hopp;
jag tar det med mig öfver vestervågor,
jag tar det med mig intill grafvens port.
Med nästa vårdag är jag här igen;
kung Helge, hoppas jag, skall se mig åter.
Då har jag löst mitt löfte, fylt hans fordran,
försont jämväl det brott, man diktat på mig;
och då begär jag, nej, jag fordrar dig
på öppet ting emellan blanka vapen

AUGUST MALMSTRÖM.

Du är min goda norna, Ingeborg:
hvad ädelt är, lär bäst ett ädelt sinne.
Nödvändighetens vishet kan ej ha
en bättre förespråkare än dig,
du sköna vala med de rosenläppar. (P. 68.)

ej utaf Helge, men af Nordens folk;
det är din giftoman, du kungadotter!
Jag har ett ord att säga den, som vägrar.
Farväl till dess, var trogen, glöm mig ej,
och tag, till minne af vår barndomskärlek,
min armring här, ett skönt Vaulunderverk,
med himlens under ritade i guldet
— det bästa undret är ett troget hjerta —.
Hur skönt han passar till din hvita arm,
en lysmask lindad kring en liljestängel!
Farväl, min brud, min älskade, farväl,
om några måna'r är det annorlunda!

(Går.)

INGEBORG.

Hur glad, hur trotsig, hur förhoppningsfull!
Han sätter spetsen af sitt goda svärd
på nornans bröst och säger: Du skall vika!
Du arme Frithiof, nornan viker ej,
hon går sin gång och ler åt Angurvadel.
Hur litet känner du min mörke broder!
Ditt öppna hjeltesinne fattar ej
det dystra djupet utaf hans och hatet,
som glöder i hans afundsjuka barm.
Sin systers hand ger han dig aldrig; förr
han ger sin krona, ger sitt lif till spillo
och offrar mig åt gamle Oden, eller
åt gamle Ring, som nu han kämpar mot. —
Hvart helst jag ser, fins intet hopp för mig;
dock är jag glad. det lefver i ditt hjerta.

Jag vill behålla för mig sjelf min smärta,
men alla goda gudar följe dig!
Här på din armring dock sig räkna låter
hvar särskild månad af en långsam sorg;
två, fyra, sex — då kan du vara åter,
men finner icke mer din Ingeborg.

KNUT EKWALL.

Länge jag såg
seglet i vester, det flög på sin våg.
Ack! det är lyckligt, får följa
Frithiof på bölja. (P. 71.)

Ingeborgs klagan.

Nu är det höst,
stormande häfver sig hafvets
bröst.
Ack, men hur gerna jag sute
ändå der ute!

Länge jag såg
seglet i vester, det flög på sin våg.
Ack! det är lyckligt, får följa
Frithiof på bölja.

Bölja, du blå,
späll ej så högt! det går fort nog
ändå.
Lysen, I stjernor, och sägen
seglaren vägen!

När det blir vår,
kommer han hem, men den älska-
de går
ej till hans möte i salen,
icke i dalen;

ligger i mull
bleknad och kall för sin kärleks skull,
eller hon klagar och blöder,
offrad af bröder. —

Falk, som han glömt!
du skall bli min; jag vill älska dig ömt.
Sjelf vill jag mata för egarn
vingade jägarn.

Här på hans hand
virkar jag in dig i dukens rand,
vingar af silfver och rika
guldklor tillika.

Falkvingar tog
Freja en gång och kring rymderna drog,
sökte i norr och i söder
älskade Öder.

Länte du ock
vingarna ut, de ej bure mig dock.
Döden allena mig bringar
gudarnas vingar.

Jägare skön,
sitt på min skuldra och blicka åt sjön!
Ack! hur vi längte och blicke,
kommer han icke.

AUGUST MALMSTRÖM.

Jägare skön,
sitt på min skuldra och blicka åt sjön!
Ack! hur vi längte och blicke,
kommer han icke. (P. 72.)

När jag är död,
kommer han säkert; mins då hvad jag bjöd:
helsa och helsa du åter
Frithiof, som gråter!

Frithiof på hafvet.

Men på stranden stod
kung Helge och qvad
med förbittradt mod,
och till trollen han bad.

Se, då mörknar himlabågen,
dundret går kring öde rum,
och i djupet kokar vågen,
och dess yta höljs med skum.
Blixtarna i molnen draga
här och der en blodig rand,
alla hafvets foglar jaga
skrikande emot sin strand.

"Hårdt blir vädret, bröder!
Stormens vingar hör jag
flaxande i fjärran,
men vi blekna ej.
Sitt du lugn i lunden,
tänk på mig och längta,
skön i dina tårar,
sköna Ingeborg!"

Mot Ellidas stam
drog ett trollpar till fejd.
Det var vindkall Ham,
det var snöig Hejd.

Och då lösas stormens vingar,
och den vilde doppar dem
än i djupet, än han svingar
hvirflande mot gudars hem.
Alla fasans makter skrida,
ridande på vågens topp,
ur den skummiga, den vida,
bottenlösa grafven opp.

"Skönare var färden
uti månens skimmer
öfver spegelvågor
hän mot Balders lund.
Varmare, än här är,
var vid Ingborgs hjerta,
hvitare än hafsskum
svälde hennes barm."

Nu Solundar-ö
står ur våg, som går hvit,
der är stillare sjö,
der är hamn, styr dit!

Men förvågen viking rädes
ej så lätt på trofast ek,
står vid styret sjelf och glädes
åt de vilda vindars lek.
Hårdare han seglen fäster,
skarpare han vågen skär.
Rakt i vester, rakt i vester
skall det gå, hvart böljan bär.

"Lyster mig att kämpa
än en stund mot stormen.
Storm och nordbo trifvas
väl ihop på sjön.
Ingborg skulle blygas,
om dess hafsörn flöge
rädd, med slappa vingar,
för en il i land."

Men nu växer våg,
nu fördjupas göl,
och det hviner i tåg
och det knakar i köl.

Dock, hur vågorna må strida,
tumlande nu med, nu mot,
gudatimrade Ellida
trotsar ännu deras hot.

Som ett stjernskott uti qvällen
skjuter hon sin fart i fröjd,
hoppar, som en bock på fjällen,
öfver afgrund, öfver höjd.

"Bättre var att kyssa
brud i Balders hage
än stå här och smaka
saltskum, som yr opp.
Bättre var att famna
kungadotterns midja
än stå här och gripa
roderstången om."

Men oändlig köld
snöar skyn utur,
och på däck och på sköld
smattra hagelskur.

Och emellan skeppets stammar
kan du icke se för natt,
der är mörkt som i den kammar,
der den döde blifver satt.
Oförsonlig våg, förtrollad,
vill dra seglaren i qvaf;
hvitgrå, som med aska sållad,
gapar en oändlig graf.

"Blåa bolstrar bäddar
Ran i djupet åt oss,
men mig bida dina
bolstrar, Ingeborg!

Goda drängar lyfta
årorna Ellidas,
gudar byggde kölen,
bär oss än en stund."

Öfver styrbord gick
nu en sjö med fart,
i ett ögonblick
spolas däcket klart.

Då från armen Frithiof drager
lödig guldring, tre mark tung,
blank som sol i morgondager,
var en skänk af Bele kung.
Hugger så i stycken ringen,
konstfullt utaf dvärgar gjord,
delar dem och glömmer ingen
utaf sina män om bord.

"Guld är godt att hafva
uppå giljarfärden,
tomhändt träde ingen
ner till sjöblå Ran.
Kall är hon att kyssa,
flyktig till att famna,
men vi fästa hafsbrud
med det brända guld."

Med förnyadt hot
faller stormen på,
och då brister skot,
och då springer rå.

Och mot skeppet, halft begrafvet,
vågorna till äntring gå.
Hur man också öser, hafvet
öser man ej ut ändå.
Frithiof sjelf kan ej sig dölja,
att han döden har ombord.
Högre dock än storm och bölja
ryter än hans herskarord.

"Björn, kom hit till roder,
grip det starkt med björnram!
Sådant väder sända
Valhalls makter ej.
Trolldom är å färde:
Helge niding qvad den
säkert öfver vågen,
jag vill upp och se."

Som en mård han flög
uti masten opp,
och der satt han hög
och såg ned från topp.

Se, då simmar för Ellida
hafshval, lik en lossnad ö,
och två leda hafstroll rida
på hans rygg i skummig sjö.
Hejd, med pelsen snöad neder,
skepna'n lik den hvita björn,
Ham med vingar, dem han breder
viftande, som stormens örn.

"Nu, Ellida, gäller
visa, om du gömmer
hjeltemod i jernfast,
bugtig barm af ek.
Lyssna till min stämma:
är du gudars dotter,
upp, med kopparkölen
stånga trollad hval!"

Och Ellida hör
på sin herres röst,
med ett språng hon kör
emot hvalens bröst.

Och en blodig stråle ryker
utur såret upp mot sky;
genomborradt vilddjur dyker
vrålande till djupets dy.
På en gång två lansar springa,
slungade af hjeltearm,
midt i luden isbjörns bringa,
midt i becksvart stormörns barm.

"Bra, Ellida, träffadt!
Ej så hastigt, tror jag,
dyker Helges drakskepp
opp ur blodig dy.
Hejd och Ham ej heller
hålla sjön nu längre:
bittert är att bita
i det blåa stål."

Och nu stormen flyr
på en gång från sjön,
blott en svallvåg styr
mot den nära ön.

Och på en gång solen träder
som en konung i sin sal,
återlifvar allt och gläder
skepp och bölja, berg och dal.
Hennes sista strålar kröna
klippans topp och dunkel lund,
alla känna nu de gröna
stränderna af Efjesund.

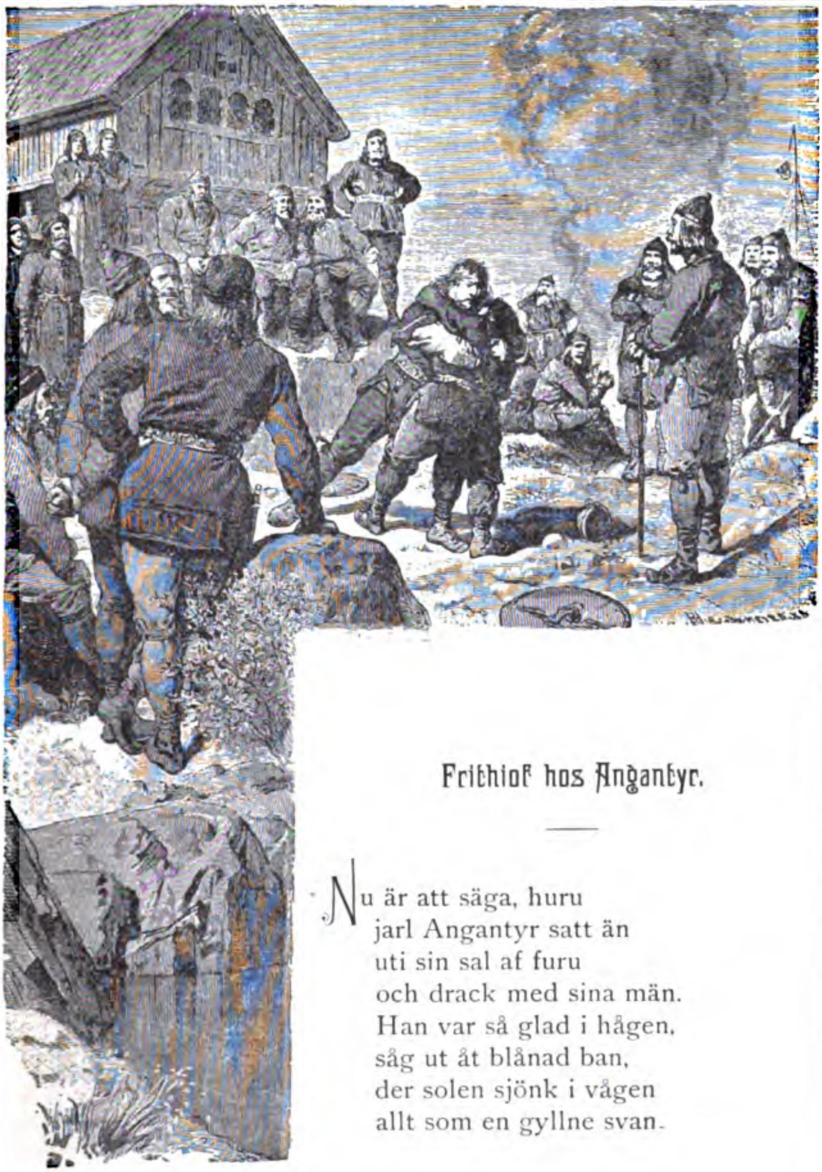
"Stego Ingborgs böner,
bleka mör, mot Valhall,
böjde liljehvita
knän på gudars guld.
Tår i ljusblå ögon,
suck ur svandunsbarmar
rörde asars hjertan,
låt oss tacka dem!"

Men Ellidas stam,
utaf hvalen stött,
går i marvad fram,
är af färden trött.

Tröttare ändå af färden
äro alla Frithiofs män,
knappast, stödda emot svärden,
hålla de sig uppe än.

Björn på väldig skuldra drager
fyra utaf dem i land,
Frithiof ensam åtta tager,
sätter dem kring brasans brand.

"Blygens ej, I bleke!
Våg är väldig viking,
det är hårdt att kämpa
emot hafvets mör.
Se! der kommer mjödhorn
vandrande på guldfot,
värmer frusna lemmar.
Skål för Ingeborg!"

Frithiof hos Angantyr.

Nu är att säga, huru
jarl Angantyr satt än
uti sin sal af furu
och drack med sina män.
Han var så glad i hågen,
såg ut åt blånad ban,
der solen sjönk i vågen
allt som en gyllne svan.

Vid fönstret gamle Halvar
stod utanför på vakt.
Han vaktade med allvar,
gaf ock på mjödet akt.
En sed den gamle hade:
han jämt i botten drack,
och intet ord han sade,
blott hornet in han stack.

Nu slängde han det vida
i salen in och qvad:
"Skepp ser jag böljan rida,
den färden är ej glad.
Män ser jag döden nära;
nu lägga de i land,
och tvenne jättar bära
de bleknade på strand." -

Utöfver böljans spegel
från salen jarl såg ned.
"Det är Ellidas segel
och Frithiof, tror jag, med.
På gången och på pannan
käns Thorstens son igen.
Så blickar ingen annan
i Nordens land som den."

Från dryckesbord helt modig
sprang Atle viking då,
svartskäggig berserk, blodig
och grym att se uppå.

"Nu", skrek han, "vill jag pröfva
hvad ryktet ment dermed,
att Frithiof svärd kan döfva
och aldrig ber om fred."

Och upp med honom sprungo
hans bistra kämpar tolf,
på förhand luften stungo
och svängde svärd och kolf.
De stormade mot stranden,
der tröttadt drakskepp stod,
och Frithiof satt å sanden
och talte kraft och mod.

"Lätt kunde jag dig fälla",
skrek Atle med stort gny,
"vill i ditt val dock ställa
att kämpa eller fly.
Men blott om fred du beder,
fastän en kämpe hård,
jag som en vän dig leder
allt upp till jarlens gård."

"Väl är jag trött af färden",
genmälte Frithiof vred,
"dock må vi pröfva svärden,
förr än jag tigger fred."
Då såg man stålen ljunga
i solbrun kämpehand,
på Angurvadels tunga
hvar runa stod i brand.

Nu skiftas svärdshugg dryga,
och dråpslag hagla nu,
och bägges sköldar flyga
på samma gång i tu.
De kämpar utan tadel
stå dock i kretsen fast.
Men skarpt bet Angurvadel,
och Atles klinga brast.

"Mot svärdlös man jag svänger",
sad' Frithiof, "ej mitt svärd,
men lyster det dig länger,
vi pröfva annan färd."
Likt vågor då om hösten
de bägge storma an,
och stålbeklädda brösten
slå tätt emot hvarann.

De brottades som björnar
uppå sitt fjäll af snö,
de spände hop som örnar
utöfver vredgad sjö.
Rotfästad klippa hölle
väl knappast ut att stå,
och lummig jernek fölle
för mindre tag än så.

Från pannan svetten lackar,
och bröstet häfves kallt,
och buskar, sten och backar
uppsparkas öfverallt.

KNUT EKWALL.

De brottades som björnar
uppå sitt fjäll af snö,
de spände hop som örnar
utöfver vredgad sjö. (P. 86.)

Med bäfvan slutet bida
stålklädde män å strand;
det brottandet var vida
berömdt i Nordens land.

Till slut dock Frithiof fälde
sin fiende till jord,
han knät mot bröstet stälde
och talte vredens ord:
"Blott jag mitt svärd nu hade,
du svarte berserksskägg,
jag genom lifvet lade
på dig den hvassa egg."

"Det skall ej hinder bringa",
sad' Atle, stolt i håg.
"Gå du och tag din klinga,
jag ligger som jag låg.
Den ena som den andra
skall en gång Valhall se:
i dag må jag väl vandra,
i morgon du kanske."

Ej länge Frithiof dröjde,
den lek han sluta vill,
han Angurvadel höjde,
men Atle låg dock still.
Det rörde hjeltens sinne,
sin vrede då han band,
höll midt i hugget inne
och tog den fallnes hand.

Nu Halvar skrek med ifver
och hof sin hvita staf:
"För edert slagsmål blifver
här ingen glädje af.
På bord stå silfverfaten
och ryka länge se'n,
för er skull kallnar maten,
och törsten gör mig men."

Försonta trädde båda
nu inom salens dörr,
der mycket var att skåda,
som Frithiof ej sett förr.
Grofhyflad planka kläder
ej nakna väggar der,
men dyrbart gyllenläder
med blommor och med bär.

Ej midt på golfvet glöder
den muntra brasans sken,
men emot vägg sig stöder
kamin af marmorsten.
Ej rök i sal sig lade,
ej sågs der sotad ås,
glasrutor fönstren hade,
och dörren hade lås.

Der sträcka silfverstakar
ut armarna med ljus,
men intet stickbloss sprakar
att lysa kämpens rus.

Helstekt, med späckad bringa,
står hjort på bordets rund,
med guldhof lyft att springa
och löf i hornens lund.

Bak kämpens stol en tärna
står med sin liljehy
och blickar som en stjerna
bakom en stormig sky.
Der flyga lockar bruna,
der stråla ögon blå,
och som en ros i runa
så glöda läppar små.

Men hög å silfverstolen
satt jarlen i sin prakt;
hans hjelm var blank som solen
och pansar't guldbelagdt.
Med stjernor öfversållad
var manteln rik och fin,
och purpurbrämen fållad
med fläcklös hermelin.

Tre steg han gick från bordet,
bjöd handen åt sin gäst
och vänligt tog till ordet:
"Kom hit och sitt mig näst!
Rätt månget horn jag tömde
med Thorsten Vikingsson;
hans son, den vidtberömde,
ej sitte fjärran från!"

Då sågs han bägarn råga
med vin från Sikelö;
det gnistrade som låga,
det skummade som sjö:
"Välkommen gäst härinne,
du son utaf min vän!
Jag dricker Thorstens minne,
jag sjelf och mina män."

En skald från Morvens kullar
då pröfvar harpans gång.
i välska toner rullar
hans dystra hjeltesång.
Men i norräna tunga
en ann på fädrens vis
hörs Thorstens bragder sjunga,
och han tog sångens pris.

Nu mycket jarlen sporde
om fränderna i Nord,
och Frithiof redo gjorde
för allt med vittra ord.
Ej någon kunde klaga
på väld uti hans dom,
han talte lugnt som Saga
i minnets helgedom.

När han dernäst berättar
hvad han på djupet såg,
om Helges troll och jättar,
besegrade på våg,

då glädas kämpar alla,
då småler Angantyr,
och höga bifall skalla
till hjeltens äfventyr.

Men när han talar åter
om älskad Ingeborg,
hur ömt den sköna gråter
hur ädel i sin sorg,
då suckar mången tärna
med kinderna i brand.
Ack, hur hon tryckte gerna
den trogne älskarns hand!

Sitt ärende framförde
den ungersven till slut,
och jarlen tåligt hörde,
till dess han talat ut.
"Skattskyldig var jag icke,
mitt folk är fritt som jag:
kung Beles skål vi dricke,
men lyda ej hans lag.

Hans söner ej jag känner,
men fordra de en gärd,
väl, som det höfves männer,
de kräfve den med svärd!
Vi möta dem på stranden —
dock var din far mig kär." —
Då vinkar han med handen
sin dotter, som satt när.

Då sprang den blomstervidja
från stol med gyllne karm;
hon var så smal om midja,
hon var så rund om barm.
I gropen uppå kinden
satt Astrild, liten skalk,
lik fjäriln, förd af vinden
allt i en rosenkalk.

Hon sprang till jungfruburen
och kom tillbaka med
grönvirkad pung, der djuren
gå under höga träd
och silfvermånen skiner
på sjö af segel full;
dess lås är af rubiner
och tofsarne af gull.

Hon lade den i handen
uppå sin fader huld;
han fylde den till randen
med fjärran myntadt guld.
"Der är min välkomstgåfva,
gör med den hvad du vill;
men nu skall Frithiof lofva
bli här i vinter still.

Mod gagnar allestädes,
men nu är stormens tid,
och Hejd och Ham, jag rådes,
ha åter qvicknat vid.

Ej alltid gör Ellida
så lyckligt språng som sist,
och många hvalar rida
sin våg, fast en vi mist." —

Så skämtades i salen
och dracks till dager ljus,
men gyllne vinpokalen
gaf glädje blott, ej rus.
Fullbräddad skål vardt egnad
åt Angantyr till slut,
och så i god välfägnad
satt Frithiof vintern ut.

Frithiofs återkomst.

Men våren andas i blånad sky,
och jordens grönska blir åter ny.
Då tackar Frithiof sin värd och sätter
å nyo ut öfver böljans slätter,
och glädtigt skjuter hans svarta svan
sin silfverfåra på solblank ban;
ty vestanvindar med vårens tunga
som näktergalar i seglen sjunga,
och Ägirs döttrar med slöjor blå
kring rodret hoppa och skjuta på.
Det är så skönt, när du stäfven vänder
från fjärran segling mot hemmets stränder,

AUGUST MALMSTRÖM.

Bedröfvad, husvill — på ärfda grunden
står Frithiof, blickar kring svedda lunden. (P. 96.)

der röken stiger från egen härd
och minnet vaktar sin barndomsverld,
och friska källan din lekplats lögar,
men fädren sitta i gröna högar,
och, full af längtan, den trogna mön
står på sin klippa och ser åt sjön. —
Sex dar han seglar, men på den sjunde
en mörkblå strimma han skönja kunde
vid himlaranden; den växer ut
med skär och öar och land till slut.
Det är *hans* land, som ur böljan träder,
han ser dess skogar i gröna kläder,
han hör dess forsar med skummigt larm,
och klippan blottar sin marmorbarm.
Han helsar näsen, han helsar sunden
och seglar tätt under gudalunden,
der sista sommar så mången natt
den glade svärmarn med Ingborg satt.
"Hvi syns hon icke, kan hon ej ana,
hur när jag gungar på mörkblå bana?
Kanske hon lemnat sin Balders vård
och sitter sorgsen i kungens gård
och harpan slår eller guldet tvinnar." —
Då stiger plötsligt från templets tinnar
hans falk i höjden och skjuter ned
på Frithiofs axel, så var hans sed.
Han flaxar ständigt med hvita vingen,
från skuldran lockar den trogne ingen;
han krafsar ständigt med brandgul klo,
han ger ej hvila, han ger ej ro.
Han lutar kroknäbb till Frithiofs öra,
det är som hade han bud att föra
kanske från Ingborg, från älskad brud,
men ingen fattar de brutna ljud.

Ellida susar nu fram om näset,
hon hoppar glad som en hind på gräset,
ty välkänd bölja mot kölen slår,
men Frithiof munter i stäfven står.
Han gnuggar ögat, han lägger handen
utöfver pannan och ser åt stranden,
men hur han gnuggar och hur han ser,
han finner icke sitt Framnäs mer.
Den nakna eldstad står upp ur mullen,
lik kämpens benrad i ättekullen;
der gården var, är ett svedjeland,
och askan hvirflar kring härjad strand.
Förbittrad Frithiof från skeppet hastar,
kring brända tomter han ögat kastar,
sin faders tomter, sin barndoms ban.
Då kommer hastigt lurfhårig Bran,
hans hund, som ofta, så käck som trogen,
för honom brottats med björn i skogen.
Han gör i glädjen så många hopp,
han springer högt på sin herre opp.
Mjölkhvite gångarn med guld i manen,
med ben som hinden, med hals som svanen,
den Frithiof ridit så mången gång,
ur dalen ilar med höga språng.
Han gnäggar glädtigt, han halsen vänder,
han vill ha bröd ur sin herres händer.
Den arme Frithiof, mer arm än de,
har ingenting att de trogna ge. —

Bedröfvad, husvill — på ärfda grunden
står Frithiof, blickar kring svedda lunden,
då gamle Hilding mot honom går,
hans fosterfader med silfverhår.

KNUT EKWALL.

Då kommer hastigt lurfhårig Bran,
hans hund, som ofta, så käck som trogen,
för honom brottats med björn i skogen . . .
Mjölkhvite gångarn med gull i manen . . .
han gnäggar glädtigt, han halsen vänder,
han vill ha bröd ur sin herres händer. (P. 96.)

"Hvad här jag skådar mig knappt förundrar:
när örn är flugen, hans bo man plundrar.
En kunglig idrott för landets fred!
Väl håller Helge sin kungaed
att gudar dyrka och menskor hata,
och mordbrand heter hans eriksgata.
Det gör mig snarare harm än sorg;
men säg mig nu, hvar är Ingeborg?" —
"De bud jag bär dig", den gamle sade,
"jag räds, du finner dem föga glade.
Så snart du seglat, kung Ring bröt fram,
fem sköldar väl jag mot en förnam.
I Disardalen, vid ån, stod slaget,
och blodrödt skummade vattendraget.
Kung Halfdan skämtade jämt och log,
men likafullt som en man han slog.
Jag höll min sköld öfver kungasonen,
jag var så glad åt den lärospånen.
Men länge hölls ej den leken ut;
kung Helge flydde, då vardt det slut.
Men som han flydde, den asafrände,
förbi din gård, han i hast den tände.
För brödren sattes då två beting:
sin syster skulle de ge kung Ring,
hon ensam kunde hans skymf försona;
om ej, så toge han land och krona.
Och af och an gingo fredens bud;
men nu kung Ring har fört hem sin brud." —

"O qvinna, qvinna!" nu Frithiof sade,
"den första tanke, som Loke hade,
det var en lögn, och han sände den
i qvinnoskepnad till jordens män.

En blåögd lögn, som med falska tårar
alltjämt oss tjusar, alltjämt oss dårar,
högbarmad lögn med sin rosenkind,
med dygd af våris och tro af vind;
i hjertat flärden och sveket hviska,
och mened dansar på läppar friska. —
Och dock, hur var hon mitt hjerta kär,
hur kär hon var mig, hur kär hon är!
Jag kan ej minnas så långt tillbaka,
att hon i leken ej var min maka.
Jag mins ej bragd, som jag tänkt uppå,
der hon ej tänktes som pris också.
Som stammar, vuxna från rot tillsamman,
slår Thor den ena med himlaflamman,
den andra vissnar; men löfvas en,
den andra kläder i grönt hvar gren:
så var vår glädje, vår sorg gemensam,
jag är ej van att mig tänka ensam.
Nu är jag ensam. Du höga Var,
som med din griffel kring jorden far
och skrifver eder på gyllne skifva,
låt bli det narrspel, låt bli att skrifva!
Med lögner ristar du skifvan full,
det skada är på det trogna gull.
En dikt jag minnes om Balders Nanna,
men sanning fins ej på mensklig panna,
det fins ej trohet i menskobröst —
när sveket länte min Ingborgs röst,
den röst lik vinden på blomsterängar,
lik harpoljudet från Brages strängar.
Jag vill ej lyssna till harpoljud,
jag vill ej tänka på trolös brud.
Hvart stormen dansar, dit vill jag följa,

blod skall du dricka, du verldshafsbölja!
Hvar helst en klinga sår högens säd,
på berg, i dal, vill jag vara med.
Jag tör väl möta en kung med krona,
mig lyster se, om jag då skall skona.
Jag tör väl möta bland sköldars larm
en ungersven med förälskad barm,
en narr, som litar på tro och heder,
den vill jag hugga af ömkan neder,
vill spara honom att stå en dag
besviken, skymfad, förrådd som jag." —

"Hur ungdomsblodet dock kokar öfver",
sad' gamle Hilding, "hur väl behöfver
det dock att kylas af årens snö,
och orätt gör du den ädla mö.
Anklaga icke min fosterdotter,
anklaga nornan, hvars vreda lotter
ej menskor rubba; de falla från
åskdiger himmel på jordens son.
Väl hörde ingen den ädlas klagan,
hon teg som Vidar i gudasagan,
hon sörjde tyst som i sunnanskog
en turturdufva, hvars make dog.
För mig hon yppade dock sitt hjerta,
i djupet bodde oändlig smärta.
Som vattenfogeln med såradt bröst
till botten dyker — det är hans tröst,
att dagen icke i såret glöder,
på botten ligger han och förblöder —
så hennes smärta i natt sjönk ned,
jag ensam vet hvad den starka led.

"Ett offer är jag", hon sade ofta,
"för Beles rike: snöblommor dofta
i fridsmöns lockar, och vintergrönt
kring offret hänges, det är dock skönt!
Jag kunde dö, men det vore skoning;
förtörnad Balder vill blott försoning,
en långsam död, kan ej hvila få,
dess hjerta klappar, dess pulsar slå.
Men säg för ingen den svagas strider!
jag vill ej ömkas, ehur jag lider;
kung Beles dotter fördrar sin sorg,
men helsa Frithiof från Ingeborg!" —
När bröllopsdagen nu kom — den dagen
jag gerna sett från min runstaf tagen —,
mot templet skredo i långsam färd
hvitklädda jungfrur och män med svärd.
För skaran tågade dyster sångarn,
men blek satt bruden på svarte gångarn,
blek som en ande, som sitter på
det svarta molnet, när åskor gå.
Jag hof ur sadeln min höga lilja,
jag ledde henne på tempeltilja
till altarrunden; der sade hon
åt Lofn sitt löfte med säker ton,
och mycket bad hon till hvite guden,
och alla greto, så när som bruden.
Då märkte Helge på hennes arm
din ring, han ryckte den bort med harm;
på Balders bild nu den gyllne hänger —
Min vrede styrde jag då ej länger;
jag ref från länden mitt goda svärd,
ej mycket var då kung Helge värd.
Men Ingborg hviskade mig: "Låt vara,

en broder kunnat mig detta spara,
dock mycket tål man, förr'n man förgås,
Allfader dömer emellan oss." —
"Allfader dömer", sad' Frithiof dyster,
"men litet också mig döma lyster.
Är nu ej Balders midsommarfest?
I templet är väl den krönta prest,
mordbrännarkungen, som sålt sin syster;
mig också litet att döma lyster."

Balders bål.

Midnattsolen på bergen satt,
blodröd till att skåda;
det var ej dag, det var ej natt,
det vägde emellan båda.

Baldersbålet, den solens bild,
brann på vigda härden.
Snart är ändå lågan spild,
då rår Höder för verlden.

Prester stodo kring tempelvägg,
makade bålets bränder,
bleka gubbar med silfverskägg
och med flintknif i hårda händer.

Kung med krona står bredvid,
sysslar kring altarrunden.
Hör! då klinga i midnattstid
vapen i offerlunden.

AUGUST MALMSTRÖM

Här är skatten, som du bjöd
hemtas från vestervågor.
Tag den! sedan på lif och död
slåss vi vid Balders lågor. (P. 103.)

"Björn, håll endast dörren till,
fångne äro de alle.
Ut eller in om någon vill,
klyf hans hufvudskalle!"

Blek vardt kungen, allt för väl
kände han den rösten.
Fram steg Frithiof med vredgad själ,
qvad som en storm om hösten:

"Här är skatten, som du bjöd
hämtas från vestervågor.
Tag den! sedan på lif och död
slåss vi vid Balders lågor;

sköld på ryggen, barmen bar,
ingen skall striden klandra.
Första hugget som kung du har,
glöm ej, mitt är det andra.

Blicka ej åt dörren så!
Räf är fångad i kula.
Tänk på Framnäs, tänk uppå
systern med lockar gula!" —

Så han talte med hjeltefog,
drog ur gördel pungen;
föga varsamt han den slog
midt i pannan på kungen.

Blodet frusade ut ur mund,
svart det blef för öga:
dånad låg vid sin altarrund
asafränden höga.

"Tål du ej ditt eget guld,
fegaste i ditt rike?
Angurvadel vill ej ha skuld
att ha fält din like.

Stilla, prester med offerknif,
bleke månskensförstar!
Kunde gälla ert usla lif,
ty min klinga törstar.

Hvite Balder, styr din harm,
se ej på mig så mulen!
Ringen, som du bär på arm,
med förlof, han är stulen.

KNUT EKWALL.

Hvite Balder, styr din harm,
se ej på mig så mulen!
Ringen, som du bär på arm,
med förlof, han är stulen. (P. 104.)

Ej för dig, så vidt jag vet,
smiddes han af Vaulunder.
Våldet rånade, jungfrun gret,
bort med de nidingsfunder!" —

Tappert drog han, men ring och arm
Voro som grodda samman:
när den lossnade, stöp af harm
guden i offerflamman.

Hör! det knattrar, lågan slår
guldtand i tak och sparrar.
Dödsblek Björn i porten står,
Frithiof blygs, att han darrar.

"Öppna dörren, släpp folket ut!
vakt ej mer jag behöfver.
Templet brinner, gjut vatten, gjut
hela hafvet deröfver!"

Nu från templet och ned till strand
knyts en kedja af händer,
böljan vandrar från hand till hand,
fräser mot svedda bränder.

Frithiof sitter, som regnets gud,
högt på bjelken och flödar,
delar till alla sitt herskarbud,
lugn bland de heta dödar.

Fåfängt! Elden tar öfverhand,
rökmoln hvirfla och välta,
guldet droppar på glödhet sand,
silfverplåtarna smälta.

Allt förloradt! Ur halfbränd sal
eldröd hane sig svingar,
sitter på takets ås och gal,
flaxar med lösta vingar.

Morgonvinden spelar från norr,
högt det mot himlen blossar.
Balderslunden är sommartorr,
lågan är hungrig och fråssar.

Rasande far hon från gren till gren,
än har hon långt till målet.
Eja, hvad vildt, hvad rysligt sken!
Väldigt är Baldersbålet.

Hör, hur det knakar i remnad rot,
se, hur topparna glöda!
Hvad är menniskokraft emot
Muspels söner, de röda!

Eldhaf böljar i Balders lund,
strandlöst svalla dess vågor.
Sol går opp, men fjärd och sund
spegla blott afgrundslågor.

Aska är templet inom kort,
aska tempellunden;
sorgsen drager Frithiof bort,
gråter i morgonstunden.

Frithiof går i landsflykt.

På skeppsdäck satt
i sommarnatt
bedröfvad hjelte.
Som vågor välte
än sorg, än harm
uti hans barm;
och tempelbranden
rök än från stranden.

"Du tempelrök,
flyg högt och sök,
sök opp Valhalla
och nederkalla
den Hvites hämd,
åt mig bestämd!
Flyg dit och sqvallra,
så hvalfven skallra,
om tempelrund,
förbränd till grund;

om träbelätet,
som föll från sätet
och brände ned
som annan ved;
om lunden sedan,
fridlyst allt sedan
svärd bands vid länd —
nu är han bränd,
fick ej den heder
att ruttna neder! —
Det der, med mer,
som hvar man ser,
glöm ej att föra
till Balders öra,
du töckenbud
till töcknig Gud!

Helt visst besjungen
blir milde kungen,
som bannlyst mig,
ej just från sig,
men från sitt rike.
Välan, vi vike
till riken blå,
der vågor gå.
Du får ej hvila,
du måste ila,
Ellida, ut
till verldens slut.
Du måste vagga
i saltad fragga,

min drake god;
en droppe blod
ej heller skadar,
ehvar du vadar.
I stormens sus
är du mitt hus;
det andra brände
gud Balders frände.
Du är min Nord,
min fosterjord;
ifrån den andra
jag måste vandra.
Du är min brud
i becksvart skrud;
ty på den hvita
var ej att lita. —

Du fria haf,
du vet ej af
kung, som förtrycker
med herskarnycker.
Din kung är den
bland frie män,
som aldrig skälfver,
hur högt du hvälfver
i retad harm
hvitskummig barm.
De blåa fälten
förnöja hjelten.
Hans kölar gå
som plog derpå,

och blodregn dugga
i ekens skugga,
men stålblankt är
utsädet der.
De fälten bära
sin skörd af ära,
sin skörd af guld.
Blif du mig huld,
du vilda bölja!
Dig vill jag följa.
Min faders hög
står still och trög,
och vågor döna
omkring den gröna.
Min skall bli blå,
med hafsskum på,
skall ständigt simma
i storm och dimma
och dra allt fler
i djupet ner. —
Du blef mig gifvet
till hem i lifvet,
du blir min graf,
du fria haf!"

Så qvad den vilde.
Med sorg sig skilde
hans trogna stäf
från välkänd säf.
Han vaggar sakta
bland skär, som vakta

ännu i Nord
den grunda fjord.
Men hämnden vakar:
med tio drakar
kung Helge sam
i sundet fram.
Då ropte alla:
"Nu kung vill falla.
Ett slag han ger;
ej trifves mer
Valhallasonen
inunder månen,
vill ofvanom,
hvarfrån han kom;
den gudabloden
vill hem till Oden."

Knappt var det sagdt,
förr'n osedd makt
vid köln sig hakar
på Helges drakar.
Allt mer och mer
de dragas ner
till Ranas döda,
Och sjelf med möda
kung Helge sam
från halfdränkt stam. —

Men Björn den glade
log högt och sade:

AUGUST MALMSTRÖM.

Men Björn, den glade
log högt och sade:
"Du asablod,
den list var god!" (P. 112.)

"Du asablod,
den list var god.
Mig ingen sporrat,
jag skeppen borrat
förliden natt,
ett lofligt spratt!
Jag hoppas, Rana
af gammal vana
dem håller qvar;
men skada var,
att icke drotten
gick med till botten."

I vredesmod
kung Helge stod,
knappt frälst ur vågen.
Han spände bågen,
stålgjuten, rund,
mot klippig grund.
Han sjelf ej kände,
hur hårdt han spände,
tills med en klang
stålbågen sprang.

Men Frithiof väger
sin lans och säger:
"En dödsörn bär
jag bunden här.
Om ut den flöge,
då låge höge

kungsniding fäld
för våld och väld.
Men frukta icke,
min lans ej dricke
den feges blod!
Han är för god
för de bedrifter.
På runogrifter
han ristas må,
men icke på
de nidingsstänger,
der ditt namn hänger. —
Ditt mandomsrön
försjönk i sjön.
Till lands ej heller
det mycket gäller.
Rost bryter stål,
ej du; ett mål
mer högt än detta
vill jag mig sätta.
Gif akt, hur vidt
det går från ditt." – -

Då tar han furen,
till åra skuren,
en mastfur fäld
i Gudbrands däld.
Han tar dess make
och ror sin drake.
Han ror med kraft:
som rörpils skaft,

som kallbräckt klinga,
de åror springa. —

Nu sol går opp
bak fjällens topp,
och vinden ljuder
från land och bjuder
hvar våg till dans
i morgonglans.
På böljans toppar
Ellida hoppar
i fröjd åstad;
men Frithiof qvad:

"Heimskringlas panna,
du höga Nord!
Jag får ej stanna
uppå din jord.
Från dig att stamma
jag yfs med skäl.
Nu, hjelteamma,
farväl, farväl!

Farväl, du höga
Valhallastol,
du nattens öga,
midsommarsol!
Du klara himmel
lik hjeltens själ,

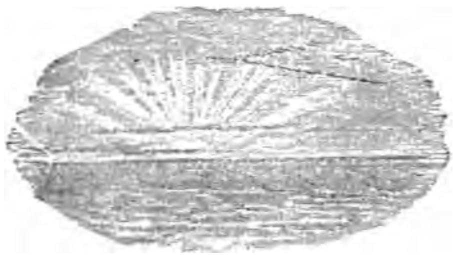
du stjernevimmel,
farväl, farväl!

Farväl, I fjällar,
der äran bor!
I runohällar
För väldig Thor!
I blåa sjöar,
jag känt så väl,
I skär och öar,
farväl, farväl!

Farväl, I högar
vid bölja blå,
dem linden snögar
sitt blomdoft på;
men Saga dömmer
med rättvis själ
hvad jorden gömmer:
farväl, farväl!

Farväl, I lunder,
I gröna hus,
jag lekt inunder
vid bäckens sus!
I barndomsvänner,
som ment mig väl,
jag än er känner:
farväl, farväl!

Min kärlek gäckad,
min gård är bränd,
min ära fläckad,
i landsflykt sänd!
Från jord vi vädje
till hafvet väl,
men lifvets glädje,
farväl, farväl!"

Vikingabalk.

Nu han sväfvade kring på det ödsliga haf,
han for vida som jagande falk;
men för kämpar om bord skref han lagar
och rätt.
Vill du höra hans Vikingabalk?

"Ej må tältas å skepp, ej må sofvas i hus:
inom salsdörr blott fiender stå.
Viking sofve på sköld och med svärdet i hand,
och till tält har han himlen den blå.

Kort är hammarens skaft hos den segrande Thor,
blott en aln långt är svärdet hos Frej.
Det är nog; har du mod, gå din fiende när,
och för kort är din klinga då ej.

När det stormar med makt, hissa seglen i topp!
det är lustigt på stormande haf.
Låt det gå, låt det gå! den som stryker är feg;
förr'n du stryker, gå hellre i qvaf!

Mö är fridlyst å land, får ej komma om bord:
var det Freja, hon sveke dig dock;
ty den gropen på kind är den falskaste grop,
och ett nät är den flygande lock.

Vin är Valfaders dryck, och ett rus är dig undt,
om du endast med sansning det bär;
den som raglar å land kan stå upp, men till Ran,
till den söfvande, raglar du här.

Seglar krämare fram, må du skydda hans skepp.
men den svage ej vägre dig tull!
Du är kung på din våg, han är slaf af sin vinst,
och ditt stål är så godt som hans gull.

Gods må skiftas å däck genom tärning och lott:
hur den faller, beklaga ej dig!
men sjökonungen sjelf kastar tärningen ej,
han behåller blott äran för sig.

Nu syns vikingaskepp, då är äntring och strid,
det går hett under sköldarna till;
om du viker ett steg, har du afsked från oss,
det är lagen, gör se'n som du vill!

När du segrat, var nöjd! den som beder om frid,
har ej svärd, är din fiende ej;
bön är Valhallabarn, hör den bleknades röst!
den är niding, som ger henne nej.

Sår är vikingavinst, och det pryder sin man,
när på bröst eller panna det står;
låt det blöda, förbind det se'n dygnet är om,
men ej förr, vill du helsas för vår." —

Så han ristade lag, och hans namn med hvar dag
växte vida på främmande kust,
och sin like han fann ej på blånande sjö,
och hans kämpar de stridde med lust.

Men han sjelf satt vid rodret och blickade mörk,
han såg ned i det vaggande blå:
"Du är djup; i ditt djup trifves friden kanske,
men hon trifves ej ofvanuppå.

Är den Hvite mig vred, må han taga sitt svärd,
jag vill falla, om så är bestämdt;
Men han sitter i skyn, skickar tankarne ned,
som förmörka mitt sinne alltjämt." —

Dock, när striden är när, tar hans sinne sin flygt,
stiger djerft som den hvilade örn,
och hans panna är klar, och hans stämma är hög,
och som Ljungaren står han i förn.

Så han sam ifrån seger till seger alltjämt,
han var trygg på den skummande graf,
och han synte i Söder båd' öar och skär,
och så kom han till Grekelands haf.

När han lunderna såg, som ur vågorna stå,
med de lutande templen uti,
hvad han tänkte, vet Freja, och skalden det vet,
I som älsken, I veten det, I! —

"Här vi skulle ha bott, här är ö, här är lund,
här är templet, min fader beskref:
det var hit, det var hit jag den älskade bjöd,
men den hårda i Norden förblef.

Bor ej friden i saliga dalarna der,
bor ej minnet i pelaregång?
och som älskades hviskning är källornas sorl,
och som brudsång är foglarnes sång.

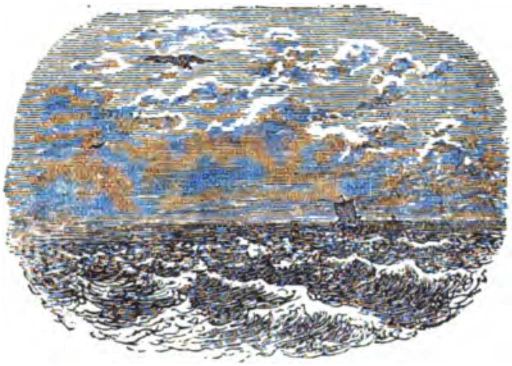
Hvar är Ingeborg nu? Har hon glömt mig alltre'n
för gråhårige, vissnade drott?
Ack! jag kan icke glömma; jag gåfve mitt lif
för att se, för att se henne blott.

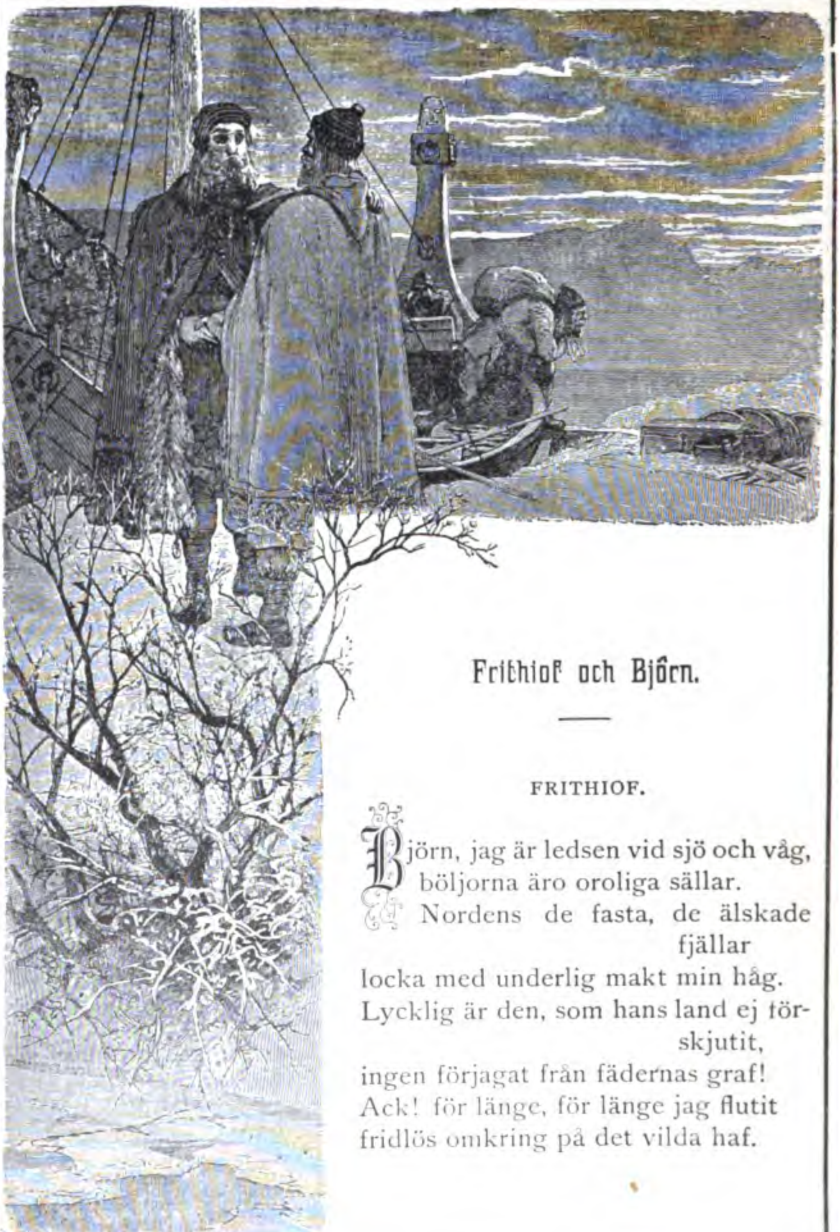
Och tre år ha förgått, se'n jag skådat mitt land,
idrotternas konungasal;
stå de härliga fjällen i himlen ännu?
är det grönt i min fädernedal?

På den hög, der min fader är lagd, har jag satt
en lind, månn' hon lefver ännu?
Och hvem vårdar den späda? Du jord, gif din must,
och din dagg, o du himmel, gif du!

Dock, hvi ligger jag längre på främmande våg
och tar skatt och slår menskor ihjäl?
Jag har ära alltnog, och det flammande guld,
det lumpna, föraktar min själ.

Der är flagga på mast, och den visar åt norr,
och i norr är den älskade jord:
jag vill följa de himmelska vindarnas gång,
jag vill styra tillbaka mot Nord."

Frithiof och Björn.

FRITHIOF.

Björn, jag är ledsen vid sjö och våg,
böljorna äro oroliga sällar.
Nordens de fasta, de älskade
fjällar
locka med underlig makt min håg.
Lycklig är den, som hans land ej för-
skjutit,
ingen förjagat från fädernas graf!
Ack! för länge, för länge jag flutit
fridlös omkring på det vilda haf.

BJÖRN.

Hafvet är godt, det må du ej klandra:
frihet och glädje på hafvet bo,
Veta ej af den vekliga ro,
älska alltjämt att med böljorna vandra.
När jag blir gammal, vid grönskande jord
växer jag också väl fast som gräsen.
Nu vill jag kämpa och dricka om bord,
nu vill jag njuta mitt sorgfria väsen.

FRITHIOF.

Isen har nu dock oss jagat i land,
rundt kring vår köl ligga vågorna döda:
vintern, den långa, vill jag ej föröda
här ibland klippor på ödslig strand.
Ännu en gång vill i Norden jag jula,
gästa kung Ring och min röfvade brud;
se vill jag åter de lockarna gula,
höra dess stämmas de älskade ljud.

BJÖRN.

Godt, jag förstår dig: kung Ring skall röna,
vikingahämnden är föga blid.
Kungsgård vi tända vid midnattstid,
sveda den gamle och röfva den sköna.
Eller kanhända på vikingavis
aktar du drotten en holmgång värdig,
eller han stämmes till härslag på is: —
säg, hur du vill, jag är genast färdig.

FRITHIOF.

Nämn mig ej mordbrand och tänk ej på krig!
fredlig till kungen min kosa jag ställer.
Han har ej felat, hans drottning ej heller,
hämnande gudar ha straffat mig.
Litet har jag att på jorden hoppas,
vill blott ta afsked af den jag har kär,
afsked för evigt! När lunderna knoppas,
kanske ock förr, är jag åter här.

BJÖRN.

Frithiof, din dårskap jag aldrig förlåter.
Klagan och suck för en qvinnas skull!
Jorden, tyvärr! är af qvinnor full,
miste du en, stå dig tusen åter.
Vill du, så hämtar jag dig af det kram
hastigt en laddning från glödande Söder,
röda som rosor och spaka som lam,
se'n dra vi lott eller dela som bröder.

FRITHIOF.

Björn, du är öppen och glad som Frej,
tapper att strida och klok att råda;
Oden och Thor, dem känner du båda,
Freja, den himmelska, känner du ej.
Icke om gudarnas makt må vi tvista:
akta dig, väck ej den evigas harm!
Fort eller sent hennes slumrande gnista
vaknar i gudars och menniskors barm.

BJÖRN.

Gå dock ej ensam, din hemväg kan stängas.

FRITHIOF.

Ej går jag ensam, mitt svärd följer med.

BJÖRN.

Mins du, hur Hagbart blef hängd i träd?

FRITHIOF.

Den, som kan tagas, är värd att hängas.

BJÖRN.

Stupar du, stridsbror, jag hämnar dig väl,
ristar väl blodörn på Frithiofs bane.

FRITHIOF.

Onödigt, Björn! den galande hane
hör han ej längre än jag. Farväl!

Frithiof kommer till kung Ring.

Kung Ring han satt i högbänk om julen
och drack mjöd,
hos honom satt hans drottning så
hvit och rosenröd.
Som vår och höst dem båda man såg
bredvid hvarann:
hon var den friska våren, den kulna
höst var han.

Då trädde uti salen en okänd gubbe
in,
från hufvud och till fötter han in-
svept var i skinn.
Han hade staf i handen, och lutad
sågs han gå,
men högre än de andra den gamle
var ändå.

AUGUST MALMSTRÖM.

Då trädde uti salen en okänd gubbe in,
från hufvud och till fötter han insvept var i skinn.
Han hade staf i handen, och lutad sågs han gå,
men högre än de andra den gamle var ändå. (P. 128.)

Han satte sig på bänken längst ned vid salens dörr; —
der är de armas ställe ännu, som det var förr.
De hofmän logo smädligt och sågo till hvarann
och pekade med fingret på luden björnskinnsman.

Då ljungar med två ögon den främmande så hvasst,
med ena handen grep han en ungersven i hast,
helt varligen han vände den hofman upp och ned;
då tystnade de andra — vi hade gjort så med.

"Hvad är för larm der nere? Hvem bryter kungens frid?
Kom upp till mig, du gamle, och låt oss talas vid!
Hvad är ditt namn? Hvad vill du? Hvar kommer du ifrån?"
Så talte kungen vredgad till gubben, gömd i vrån.

"Helt mycket spör du, konung, men jag dig svara vill.
Mitt namn ger jag dig icke, det hör mig ensam till.
I Ånger är jag uppfödd, min arfgård heter Brist,
hit kom jag ifrån Ulfven, hos honom låg jag sist.

Jag red i forna dagar så glad på drakens rygg,
han hade starka vingar och flög så glad och trygg;
nu ligger han förlamad och frusen jämte land,
sjelf är jag gammal vorden och bränner salt vid strand.

Jag kom att se din vishet, i landet vida spord,
då mötte man med hån mig, för hån är jag ej gjord;
jag tog en narr för bröstet och vände honom kring,
dock steg han upp helt oskadd, förlåt mig det, kung Ring!"

"Ej illa", sade kungen, "du lägger dina ord;
de gamle bör man ära, kom, sätt dig vid mitt bord!
Låt din förklädning falla, låt se dig som du är;
förklädd trifs glädjen icke, jag vill ha glädje här." —

Och nu från gästens hufvud föll luden björnhud ner:
I stället för den gamle en hvar en yngling ser.
Ifrån den höga pannan kring skuldran bred och full
de ljusa lockar flöto liksom ett svall af gull.

Och präktig stod han för dem i sammetsmantel blå,
i handsbredt silfverbälte med skogens djur uppå.
I drifvet arbet alla den konstnär bragt dem an,
och rundt kring hjeltens midja de jagade hvarann.

Och ringens gyllne smycke kring armen satt så rikt,
vid sidan hang hans slagsvärd, en stannad ljungeld likt.
Den lugna hjelteblicken kring sal och gäster for;
skön stod han der som Balder och hög som Asa-Thor.

Den häpna drottnings kinder de skifta färg så snällt,
som röda norrsken måla de snöbetäckta fält;
som tvenne vattenliljor inunder stormens larm
stå gungande på vågen, så häfdes hennes barm.

Nu blåste lur i salen, och tyst blef öfverallt,
ty nu var löftets timma och in bars Frejers galt,
med kransar omkring bogen och äpple uti mund,
och fyra knän han böjde på silfverfatets rund.

Och konung Ring sig reste i sina lockar grå,
han rörde galtens panna och gjorde löftet så:
"Jag svär att Frithiof vinna, fastän en kämpe stor;
så hjelpe Frej och Oden, derhos den starke Thor!"

Med trotsigt löje reste sig främlingen så hög,
en blixt af hjeltevrede hans anlet öfverflög;
han slog sitt svärd i bordet, så det i salen klang,
och upp från ekebänken hvar enda kämpe sprang.

"Och hör du nu, herr konung, mitt löfte äfvenväl:
ung Frithiof är min frände, jag känner honom väl.
Jag svär att Frithiof skydda, och var det mot en verld;
så hjelpe mig min norna, derhos mitt goda svärd!"

Men kungen log och sade: "Helt dristigt är ditt tal,
dock, orden äro fria i nordisk kungasal.
Fyll honom hornet, drottning, med vin som du har bäst!
Den främling, vill jag hoppas, i vinter är vår gäst."

Och drottningen tog hornet, som framför henne stod,
af urens panna brutet, en kostelig klenod,
på blanka silfverfötter, med mången gyllne ring,
med forntids bilder sirad och runeskrift omkring.

Med nederslagna ögon hon räckte hornet då,
men darrande var handen, och vin blef spildt derpå.
Som aftonrodnans purpur på liljorna ibland,
de dunkla droppar brunno på hennes hvita hand.

Och glad tog gästen hornet utaf den ädla fru —
ej tvenne män det tömde, som männer äro nu —;
men lätt och utan tvekan, den drottning till behag,
den väldige det tömde uti ett andedrag.

Och skalden tog sin harpa — han satt vid kungens bord —
och sjöng ett hjertligt qväde om kärleken i Nord,
om Hagbart och skön Signe, och vid hans djupa röst
de hårda hjertan smälte i stålbeklädda bröst.

KNUT EKWALL.

Och glad tog gästen hornet utaf den ädla fru —
ej tvenne män det tömde, som männer äro nu —;
men lätt och utan tvekan, den drottning till behag,
den väldige det tömde uti ett andedrag. (P. 132.)

Han sjöng om Valhalls salar och om einheriars lön,
om tappra fäders bragder på fältet och på sjön.
Då grep hvar hand åt svärdet, då flammade hvar blick,
och flitigt omkring laget det djupa hornet gick.

Helt skarpt blef der nu drucket allt i det kungahus,
hvar enda kämpe tog sig ett ärligt julerus,
gick sedan bort att sofva förutan harm och sorg;
men konung Ring den gamle sof hos skön Ingeborg.

Isfarten.

—

Kung Ring med sin drottning till gästabud far,
på sjön står isen så spegelklar.

"Far ej öfver isen", den främling sad':
"han brister, för djupt är det kalla bad." —

"Kung drunknar icke så lätt", sad' Ring,
"den som är rädd kan gå sjön omkring."

Den främling blickar så mörk med hot,
han spänner stålsko i hast på fot.

Slädtrafvarn sätter med makt åstad,
han frustar lågor, han är så glad.

"Sträck ut", skrek kungen, "min trafvare god,
låt se, om du är af Sleipners blod!"

Det går, som stormen går öfver sjön,
den gamle ej aktar sin drottnings bön.

Men stålskodd kämpe står heller ej still,
han far dem förbi, så snart han vill.

Han ritar mång' runa i isens famn,
skön Ingeborg åker öfver sitt namn.

Så ila de fram på den glatta ban,
men under dem lurar den falska Ran.

Hon stöter ett hål i sitt silfvertak,
och släden ligger i öppen vak.

Skön Ingeborg vardt så blek på kind,
då kommer den gäst som en hvirfvelvind.

Han borrar sin stålsko i isen fast
och griper i gångarns man med hast.

Då svänger han lätt med ett enda hopp
båd' häst och släde på isen opp.

"Det tag vill jag prisa", sad' kungen fort,
"Ej Frithiof den starke det bättre gjort."

Så vände de åter till kungsgård om;
den främmande blef der, tills våren kom.

Det går som stormen går öfver sjön,
den gamle ej aktar sin drottnings bön.

Men stålskodd kämpe står heller ej still,
han far dem förbi så snart han vill. (P. 135.)

Frithiofs frestelse.

Våren kommer: fogeln qvittrar, skogen löfvas,
solen ler,
och de lösta floder dansa sjungande mot haf-
vet ner.
Glödande som Frejas kinder tittar rosen ur
sin knopp,
och i menskans hjerta vakna lefnadslust och
mod och hopp.

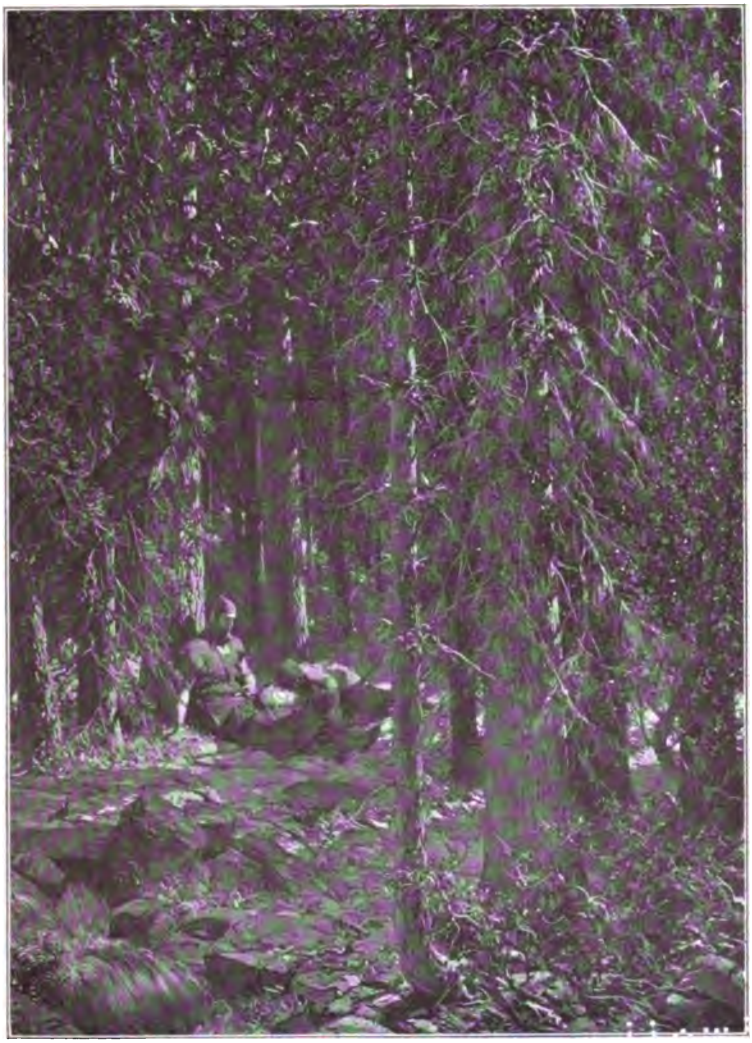
Då vill gamle kungen jaga, drottningen skall med på jagt,
Och det hela hof församlas, vimlande i brokig prakt.
Bågar klinga, koger skramla, hingstar skrapa mark med hof,
och med kappor öfver ögat skrika falkarna på rof.

Se, der kommer jagtens drottning! Arme Frithiof, se ej dit!
Som en stjerna på en vårsky sitter hon på gångarn hvit,
hälften Freja, hälften Rota, skönare än bägge två,
och från lätta purpurhatten vaja högt de fjädrar blå.

Se ej på de ögons himmel, se ej på de lockars gull!
Akta dig, det lif är smidigt, akta dig, den barm är full!
Blicka ej på ros och lilja, skiftande på hennes kind,
hör ej på den kära stämman, susande som vårens vind!

Nu är jägarskaran färdig. Hejsan, öfver berg och dal!
Hornet smattrar, falken stiger lodrätt emot Odens sal.
Skogens åbor fly med ångest, söka sina kulors hem,
men med spjutet sträckt framför sig är valkyrian efter dem.

Gamle kungen kan ej följa jagten som hon flyger fram,
ensam vid hans sida rider Frithiof, tyst och allvarsam.
Mörka, vemodsfulla tankar växa i hans qvalda bröst,
och hvart helst han än sig vänder, hör han deras klagoröst.

AUGUST MALMSTRÖM.

Då tog Frithiof af sin mantel, bredde den på marken hän,
och den gamle kungen lade tryggt sitt hufvud på hans knän,
somnade så lugnt som hjelten somnar efter stridens larm
på sin sköld, så lugnt som barnet somnar på sin moders arm.

(P. 140.)

"O! hvi öfvergaf jag hafvet, för min egen fara blind?
Sorgen trifs ej rätt på vågen, blåser bort med himlens vind.
Grubblar viking, kommer faran, bjuder honom opp till dans,
och de mörka tankar vika, bländade af vapnens glans.

Men här är det annorlunda: outsäglig längtan slår
sina vingar kring min panna, som en drömmande jag går,
kan ej glömma Balders hage, kan ej glömma eden än,
som hon svor, — *hon* bröt den icke, grymma gudar bröto den.

Ty de hata menskors ätter, skåda deras fröjd med harm,
och min rosenknopp de togo, satte den i vinterns barm.
Hvad skall vintern väl med rosen? Han förstår ej hennes pris,
men hans kalla ande kläder knopp och blad och stjelk med is."

Så han klagade. Då kommo de uti en enslig dal,
dyster, hopträngd mellan bergen, öfverskygd af björk och al.
Der steg kungen af och sade: "Se, hur skön, hur sval den lund!
jag är trött, kom, låt oss hvila! jag vill slumra här en stund." —

"Icke må du sofva, konung; kall är marken här och hård,
tung blir sömnen, upp! jag för dig snart tillbaka till din gård."—
"Sömnen, som de andra gudar, kommer när vi minst det tro",
sade gubben, "unnar gästen ej sin värd en timmas ro?"

Då tog Frithiof af sin mantel, bredde den på marken hän,
och den gamle kungen lade tryggt sitt hufvud på hans knän,
somnade så lugnt som hjelten somnar efter stridens larm
på sin sköld, så lugnt som barnet somnar på sin moders arm.

Som han slumrar, hör! då sjunger kolsvart fogel ifrån qvist:
"Skynda, Frithiof, dräp den gamle, sluta på en gång er tvist!
Tag hans drottning, dig tillhör hon, dig har hon som brudgum kysst,
intet menskligt öga ser dig, och den djupa graf är tyst." —

Frithiof lyssnar; hör! då sjunger snöhvit fogel ifrån qvist:
"Ser dig intet menskligt öga, Odens öga ser dig visst.
Niding, vill du mörda sömnen? vill du värnlös gubbe slå?
Hvad du vinner, hjelterykte vinner du dock ej derpå." —

Så de bägge foglar sjöngo; men sitt slagsvärd Frithiof tog,
slängde det med fasa från sig fjärran i den mörka skog.
Kolsvart fogel flyr till Nastrand, men på lätta vingars par
som en harpoton den andra klingande mot solen far.

Strax är gamle kungen vaken. "Mycket var den sömn mig värd,
ljufligt sofver man i skuggan, skyddad af den tappres svärd.
Dock, hvar är ditt svärd, o främling? blixtens broder, hvar är han?
hvem har skilt er, I som aldrig skullen skiljas från hvarann?" —

KNUT EKWALL.

Frithiof lyssnar; hör! då sjunger snöhvit fogel ifrån qvist:
"Ser dig intet mänskligt öga, Odens öga ser dig visst.
Niding, vill du mörda sömnen? vill du värnlös gubbe slå?
Hvad du vinner, hjälterykte vinner du dock ej derpå." (P. 140.)

"Lika mycket", Frithiof sade, "svärd jag finner nog i Nord;
skarp är svärdets tunga, konung, talar icke fridens ord.
Mörka andar bo i stålet, andar ifrån Nifelhem,
sömnen är ej säker för dem, silfverlockar reta dem." —

"Jag har icke sofvit, yngling, jag har blott dig pröfvat så,
obepröfvad man och klinga litar ej den kloke på.
Du är Frithiof, jag har känt dig, allt'se'n i min sal du steg,
gamle Ring har vetat länge, hvad hans kloke gäst förteg.

Hvarför smög du till min boning, djupt förklädd och utan namn?
Hvarför, om ej för att stjäla bruden ur den gamles famn?
Äran, Frithiof, sätter sig ej namnlös uti gästfritt lag,
blank är hennes sköld som solen, öppna hennes anletsdrag.

Ryktet talte om en Frithiof, menniskors och gudars skräck,
sköldar klöf och tempel brände den förvågne lika käck.
Snart med härsköld, så jag trodde, kommer han emot ditt land,
och han kom, men höljd i lumpor, med en tiggarstaf i hand.

Hvarför slår du ner ditt öga? Jag var också ung en gång;
lifvet är en strid från början, ungdomen dess berserksgång.
Klämmas skall hon mellan sköldar, tills det vilda mod är tömdt;
jag har pröfvat och förlåtit, jag har ömkat och förglömt.

Ser du, jag är gammal vorden, stiger snart i högen in;
tag mitt rike då, o yngling! tag min drottning, hon är din.
Blif min son till dess, och gästa i min kungssal som förut!
svärdlös kämpe skall mig skydda, och vår gamla tvist har slut."—

"Icke", svarar Frithiof dyster, "kom jag som en tjuf till dig;
ville jag din drottning taga, säg, hvem skulle hindrat mig?
Men min brud jag ville skåda, en gång, ack! blott en gång än.
O jag dåre! halfsläckt låga tände jag på nytt igen.

I din sal jag dröjt för länge, gästar mer ej der, o kung!
Oförsonta gudars vrede hvilar på mitt hufvud tung.
Balder med de ljusa lockar, han som har hvar dödlig kär,
se, han hatar mig allena, ensamt jag förkastad är.

Ja, jag stack i brand hans tempel; Varg i veum heter jag;
när jag nämnes, skrika barnen, glädjen flyr ur gästfritt lag.
Fosterjorden har förkastat en förlorad son med harm,
fridlös är jag i min hembygd, fridlös i min egen barm.

Icke på den gröna jorden vill jag söka friden mer,
marken bränner under foten, trädet ingen skugga ger.
Ingeborg har jag förlorat, henne tog den gamle Ring,
solen i mitt lif är slocknad, bara mörker rundt omkring.

AUGUST MALMSTRÖM.

Nornornas lottning,
huru vi fike,
trotsa vi, klaga vi ej oss ifrån.
Dig ger jag drottning,
dig ger jag rike,
skydda det du åt min växande son! (P. 146.)

ır, hän till mina vågor! Eja, ut, min drake god!
åter becksvart bringa lustigt i den salta flod;
vingarna i molnen, hväsande de vågor skär,
å långt som stjernan leder, som besegrad bölja bär!

ıig höra stormens dunder, låt mig höra åskans röst!
let dånar rundt omkring mig, då är lugn i Frithiofs bröst.
leklang och pilregn, gubbe! Midt i hafvet slaget står,
ıg stupar glad och renad till försonta gudar går."

Kung Rings död.

Gullmanig fåle,
Skinfaxe, drager
vårsol ur vågen mer härlig än förr.
Morgonens stråle,
dubbelt så fager,
leker i kungssal: det klappar på dörr.

Sorgsen i hågen
Frithiof inträder;
blek sitter kungen; skön Ingeborgs bröst
häfves som vågen.
Främlingen qväder
afskedets qväde med darrande röst:

"Böljorna bada
vingade hästen,
sjöhästen längtar från stranden igen.
Ut vill han vada,
bort måste gästen,
bort från sitt land och sin älskade vän.

Dig ger jag ringen,
Ingeborg, åter;
heliga minnen bo troget i den.
Gif den åt ingen!
Frithiof förlåter;
mig ser du aldrig på jorden igen.

Ej skall jag skåda
stigande röken
mer ifrån Nordlanden. Menskan är slaf;
nornorna råda.
Böljornas öken,
der är mitt fädernesland och min graf.

Gå ej till stranden,
Ring, med din maka,
helst sedan stjernorna sprida sitt sken!
Kanske i sanden
vräkas tillbaka
Frithiofs, den biltoge vikingens, ben." —

Då qväder kungen:
"Tungt är att höra
mannen, som klagar likt qvidande mö.
Dödssång är sjungen
re'n i mitt öra.
Hvad är det mer? den som föds, han skall dö.

Nornornas lottning,
huru vi fike,
trotsa vi, klaga vi ej oss ifrån.
Dig ger jag drottning,
dig ger jag rike,
skydda det du åt min växande son!

Väl har jag sutit
vänsäll i salen,
väl har jag älskat den gyllene frid.
Dock har jag brutit
sköldar i dalen,
sköldar på sjön, och ej bleknat dervid.

Nu vill jag rista
geirs-odd och blöda,
strådöd ej höfves för nordmannakung.
Ringa är sista
idrottens möda,
mera än lifvet är döden ej tung."

Då skar han ärligt
runor åt Oden,
dödsrunor djupa på bröst och på arm.
Lyste så härligt
droppande bloden
fram mellan silfret på hårvuxen barm.

"Bringen mig hornet!
Skål för ditt minne,
skål för din ära, du härliga Nord!
Mognande kornet,
tänkande sinne,
fredelig bragd har jag älskat på jord.

Fåfängt bland vilda,
blodiga drotter
sökte jag friden, hon flyktade hän.
Nu står den milda
ätthögens dotter
väntande på mig vid gudarnas knän.

Hell er, I gudar,
Valhallasöner!
Jorden försvinner; till asarnas fest
gjallarhorn budar.
Salighet kröner
skönt, som en guldhjelm, den kommande gäst."

Sade och tryckte
Ingeborg handen,
handen på son och på gråtande vän.
Ögat han lyckte,
kunglige anden
flög med en suck till Allfader igen.

Rings drapa.

Sitter i högen,
högättad höfding,
slagsvärd vid sidan,
skölden på arm.
Gångaren gode
gnäggar der inne,
skrapar med gullhof
grundmurad graf.

Nu rider rike
Ring öfver Bifrost,
svigtar för bördan
bågiga bron.
Upp springa Valhalls
hvalfdörrar vida;
asarnas händer
hänga i hans.

Thor är ej hemma,
härjar i härnad.
Valfader vinkar
vinbägarn fram.
Ax flätar Frej kring
konungens krona,
Frigg binder blåa
blommor deri.

Brage, hin gamle,
griper i guldsträng,
stillare susar
sången än förr.
Lyssnande hvilar
Vanadis hvita
barmen mot bordet,
brinner och hör.

"Högt sjunga svärden
ständigt i hjelmar;
brusande böljor
blodas alltjämt.

Kraften, de goda
gudarnas gåfva,
bister som berserk
biter i sköld.

Derför var dyre
drotten oss kär, som
stod med sin sköld för
fredliga fält:
sansade styrkans
skönaste afbild
steg som en offer-
ånga åt skyn.

Ord väljer vittra
Valfader, då han
sitter hos Saga,
Söqvabäcks mö.
Så klungo kungsord,
klara som Mimers
böljor, och derhos
djupa som de.

Fridsam förlikar
Forsete tvisten,
domarn vid Urdas
vällande våg.
Så satt å domsten
dyrkade drotten,
blidkade händer
blodhämnden bjöd.

Karg var ej kungen,
kring sig han strödde
dvärgarnas dag-glans,
drakarnas bädd.
Gåfvan gick glad från
gifmilda handen,
lätt från hans läppar
lidandets tröst.

Välkommen, vise
Valhalla-arfving!
Länge lär Norden
lofva ditt namn.
Brage dig helsar
höfviskt med horndryck,
nornornas fridsbud
nerifrån Nord!"

Konungavalet.

Till tings! Till tings! Budkaflen går
kring berg och dal.
Kung Ring är död: nu förestår
ett kungaval.

Då tager bonden svärd från vägg,
det stål är blått.
Med fingret pröfvar han dess egg,
den biter godt.

De piltar se med glädje på
det stålblå sken;
de lyfta svärdet två och två,
för tungt för en.

Men dottern skurar hjelmen ren —
blank skall han bli —
och rodnar, när hon skådar se'n
sin bild deri.

Sist tar han sköldens runda värn,
en sol i blod.
Hell dig, du frie man af jern,
du bonde god!

All landets ära växer ur
ditt fria bröst.
I striden är du landets mur,
i frid dess röst.

Så samlas de med sköldegny
och vapenbrak
på öppet ting, ty himlens sky
är deras tak.

Men Frithiof står på tingets sten,
hos honom står
den kungason, en liten en
med guldgult hår.

Då går ett sorl kring bondelag:
"För liten är
den kungsson, kan ej skipa lag,
ej leda här." —

Men Frithiof lyfte pilten ung
på skölden opp:
"I Nordmän, här är eder kung
och landets hopp.

Sen här den gamle Odens ätt
i bild så skön.
På sköld han känner sig så lätt,
som fisk i sjön.

Jag svär att skydda rike hans
med svärd och stång
och sätta faderns gyllne krans
på son en gång.

Forsete, Balders höge son,
har hört min ed;
och om jag viker derifrån,
slå han mig ned!" —

Men pilten satt på skölden lyft,
lik kung å stol,
lik unga örnen, som från klyft
ser opp mot sol.

Den väntan blef det unga blod
till slut för lång,
och med ett hopp i mark han stod,
ett kungligt språng!

Då ropte böndren högt på ting:
"Vi, Nordens män,
vi kore dig, blif lik kung Ring,
sköldburne sven!

Och Frithiof före dina bud,
tills du blir stor.
Jarl Frithiof, dig ge vi till brud
hans sköna mor." —

Då blickar Frithiof mörk: "I dag
är kungaval,
men bröllop ej; min brud tar jag
af eget val.

Till Balders hage vill jag gå,
har möte stämt
med mina nornor der: de stå
och vänta jämt.

Ett ord jag måste tala med
de sköldemör.
De bygga under tidens träd,
och ofvanför.

Ljuslockig Balder vredgas än,
den bleke gud.
Han tog, blott han kan ge igen
mitt hjertas brud." —

Då helsade han nyvald kung,
på pannan kysst,
och långsamt öfver hedens ljung
försvann han tyst.

Frithiof på sin faders hög.

Hur skönt ler solen, huru vänligt hoppar
dess milda stråle ifrån gren till gren,
Allfaders blick, i aftondaggens droppar,
som i hans verldshaf, lika klar och ren!
Hur röda färgar hon ej bergens toppar!
O! det är blod på Balders offersten!
I natt är snart det hela land begrafvet,
snart sjunker hon, en gyllne sköld, i
hafvet.

Först låt mig dock bese de kära ställen,
min barndoms vänner, dem jag älskat så.
Ack! samma blommor dofta än i qvällen,
och samma foglar än i skogen slå.
Och vågen tumlar sig som förr mot hällen —
o, den som aldrig gungat deruppå!
Om namn och bragder jämt den falska talar,
men fjärran för hon dig från hemmets dalar.

Jag känner dig, du flod, som ofta burit
den djerfve simmarn på din bölja klar.
Jag känner dig, du dal, der vi besvurit
en evig tro, som icke jorden har.
Och björkar I, uti hvars bark jag skurit
de runor många, I stån ännu qvar
med stammar hvita och med kronor runda;
allt är som förr, blott jag är annorlunda.

Är allt som förr? Hvar äro Framnäs' salar
och Balders tempel på den vigda strand?
Ack! det var skönt uti min barndoms dalar,
men derutöfver har gått svärd och brand,
och menskors hämnd och gudars vrede talar
till vandrarn nu från svarta svedjeland.
Du fromme vandrare, ej hit du drage,
ty skogens vilddjur bo i Balders hage.

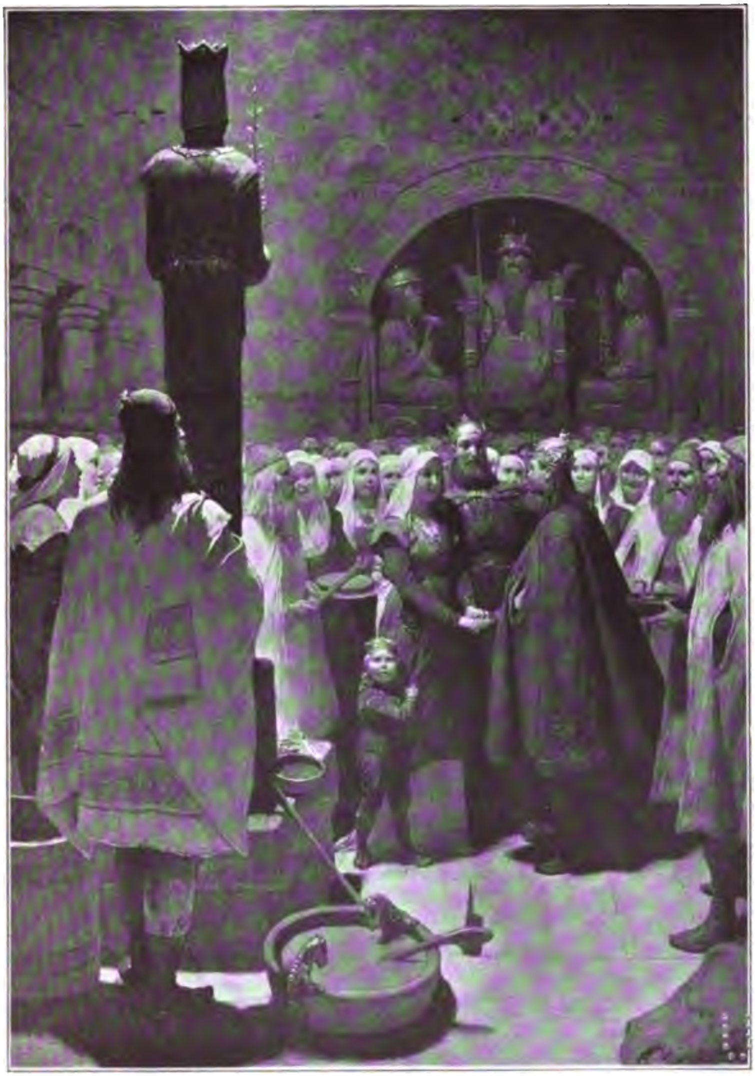
Det går en frestare igenom lifvet,
den grymme Nidhögg ifrån mörkrets verld.
Han hatar asaljuset, som står skrifvet
på hjeltens panna, på hans blanka svärd.

Hvart nidingsdåd, i vredens stund bedrifvet,
det är hans verk, är mörka makters gärd;
och när det lyckas, när han templet tänder,
då klappar han uti kolsvarta händer.

Fins ej försoning, strålande Valhalla?
Blaögde Balder! tar du ingen bot?
Bot tager mannen, när hans fränder falla,
de höga gudar sonar man med blot.
Det sägs, du är den mildaste af alla:
bjud, och hvart offer ger jag utan knot.
Ditt tempels brand var icke Frithiofs tanka,
tag fläcken bort ifrån hans sköld, den blanka!

Tag bort din börda, jag kan den ej bära,
qväf i min själ de mörka skuggors spel;
försmå ej ångern, låt en lefnads ära
försona dig för ögonblickets fel!
Jag bleknar ej, fast Ljungarn sjelf står nära,
i ögat kan jag se den blekblå Hel.
Du fromme gud med dina månskensblickar,
dig ensam räds jag och den hämnd du skickar.

Här är min faders grafhög. Sofver hjelten?
Ack! han red hän, der ingen kommer från.
Nu dväljs han, sägs det, uti stjernetälten
och dricker mjöd och gläds åt sköldars dån.
Du asagäst, se ner från himlafälten,
din son dig kallar, Thorsten Vikingsson!
Jag kommer ej med runor eller galder,
men lär mig blott, hur blidkas Asa-Balder?

AUGUST MALMSTRÖM.

Med tårar i de sköna ögonen hon föll
intill sin broders hjerta, men han lade rörd
den kära systern intill Frithiofs trogna bröst.
Och öfver gudens altar räckte hon sin hand
åt barndomsvännen, åt sitt hjärtas älskade. (P. 174.)

Har grafven ingen tunga? För en klinga
den starke Angantyr ur högen qvad.
Det svärd var godt, men Tirfings pris är ringa
mot hvad jag ber; om svärd jag aldrig bad —
svärd tar jag väl i holmgång sjelf, men bringa
du mig försoning ifrån asars stad!
Min skumma blick, min gissning blott du lede!
ett ädelt sinne tål ej Balders vrede.

Du tiger, fader! Hör du, vågen klingar,
ljuft är dess sorl, lägg ner ditt ord deri!
Och stormen flyger, häng dig vid hans vingar
och hviska till mig, som han far förbi!
Och vestern hänger full af gyllne ringar,
låt en af dem din tankes härold bli! —
Ej svar, ej tecken för din son i nöden
du eger, fader! O, hur arm är döden!" —

Och solen släcks, och aftonvinden lullar
för jordens barn sin vaggsång utur skyn,
och aftonrodnan körer opp och rullar
med rosenröda hjul kring himlens bryn.
I blåa dalar, öfver blåa kullar
hon flyger fram, en skön Valhallasyn.
Då kommer plötsligt öfver vestervågor
en bild framsusande i guld och lågor.

En hägring kalla vi det himlens under —
i Valhall klingar hennes namn mer skönt, —
Hon sväfvar sakta öfver Balders lunder,
en gyllne krona på en grund af grönt.

Det skimrar öfver och det skimrar under
med sällsam glans, ej förr af menskor rönt.
Till slut hon stannar, sjunkande till jorden,
der templet stått, nu sjelf ett tempel vorden.

En bild af Breidablick, den höga muren
stod silfverblank på klippans brant och sken.
Af djupblått stål hvar pelare var skuren,
och altaret utaf en ädelsten;
och dômen hängde, som af andar buren,
en vinterhimmel stjerneklar och ren,
och högt deri, med himmelsblåa skrudar,
med gyllne kronor, sutto Valhalls gudar.

Och se, på runbeskrifna sköldar stödda,
de höga nornor uti dörren stå:
tre rosenknoppar i en urna födda,
allvarliga, men tjusande ändå.
Och Urda pekar tyst på det förödda,
det nya tempel pekar Skulda på.
Och bäst som Frithiof nu sig sansa hunnit
och gläds och undrar, så är allt försvunnet.

"O, jag förstår er, mör från tidens källa,
det var ditt tecken, hjeltefader god!
Det brända templet skall jag återställa,
skönt skall det stå på klippan, der det stod.
O, det är härligt att få vedergälla
med fredlig bragd sin ungdoms öfvermod!
Den djupt förkastade kan hoppas åter,
den hvite guden blidkas och förlåter.

Välkomna, stjernor, som der uppe tågen!
Nu ser jag åter glad er stilla gång.
Välkomna, norrsken, som der uppe lågen!
I voren tempelbrand för mig en gång.
Uppgrönska, ättehög, och stig ur vågen,
så skön som förr, du underbara sång!
Här vill jag slumra på min sköld och drömma,
hur menskor sonas och hur gudar glömma."

Försoningen.

Fulländadt nu var Balders tempel. Deromkring
stod ej som förr en skidgård, men af hamradt jern,
med gyllne knappar på hvar stång, ett värn var rest
kring Balders hage: som en stålklädd kämpehär
med hillebårder och med gyllne hjelmar stod
det nu på vakt kring gudens nya helgedom.
Af idel jättestenar var dess rundel byggd,
med dristig konst hopfogade, ett jätteverk
för evigheten, templet i Upsala likt,
der Norden såg sitt Valhall i en jordisk bild.
Stolt stod det der på fjällets brant och speglade
sin höga panna uti hafvets blanka våg.

Men rundt omkring, en präktig blomstergördel lik,
gick Balders dal med alla sina lundars sus,
med alla sina foglars sång, ett fridens hem.
Hög var den kopparstöpta port, och innanför
två pelarrader uppå starka skulderblad
uppburo hvalfvets rundel, och han hang så skön
utöfver templet som en kupig sköld af guld.
Längst fram stod gudens altar. Det var hugget af
en enda nordisk marmorklyft, och deromkring
ormslingan slog sin ringel, full med runeskrift,
djuptänkta ord ur Vala och ur Havamal,
Men uti muren ofvanföre var ett rum
med gyllne stjernor uppå mörkblå grund, och der
satt fromhetsgudens silfverbild, så blid, så mild,
som silfvermånen sitter uppå himlens blå. —
Så templet syntes. Parvis trädde nu derin
tolf tempeljungfrur, klädda uti silfverskir,
med rosor uppå kinderna och rosor i
det oskuldsfulla hjertat. Framför gudens bild
kring nyinvigda altaret de dansade,
som vårens vindar dansa öfver källans våg,
som skogens elfvor dansa i det höga gräs,
när morgondaggen ligger skimrande derpå.
Och under dansen sjöngo de en helig sång
om Balder, om den fromme, hur han älskad var
utaf hvart väsen, hur han föll för Höders pil,
och jord och haf och himmel greto. Sången var,
som om den icke komme från ett menskligt bröst,
men som en ton från Breidablick, från gudens sal,
som tanken på sin älskling hos en enslig mö,
när vakteln slår de djupa slag i nattens frid
och månen skiner öfver björkarna i Nord. —

Förtjust stod Frithiof, lutad vid sitt svärd, och såg
på dansen, och hans barndomsminnen trängde sig
förbi hans syn, ett lustigt folk, ett oskuldsfullt.
Med himmelsblåa ögon och med hufvuden
omflutna utaf lockigt guld, de vinkade
en vänlig helsning, till sin forna ungdomsvän.
Och som en blodig skugga sjönk hans vikingslif
med alla sina strider, sina äfventyr,
i natten neder, och han tyckte sjelf sig stå
en blomsterkransad bautasten på deras graf.
Och allt som sången växte, höjde sig hans själ
från jordens låga dalar upp mot Valaskjalf;
och mensklig hämnd och menskligt hat smalt sakta hän,
som isens pansar smälter ifrån fjällets bröst
när vårsol skiner; och ett haf af stilla frid,
af tyst hänryckning göt sig i hans hjeltebarm.
Det var, som kände han naturens hjerta slå
emot sitt hjerta, som han ville trycka rörd
Heimskringla i sin broderfamn och stifta frid
med hvarje skapadt väsen inför gudens syn. —
Då trädde in i templet Balders öfverprest,
ej ung och skön som guden, men en hög gestalt,
med himmelsk mildhet i de ädla anletsdrag,
och ned till bältestaden flöt hans silfverskägg.
En ovan vördnad intog Frithiofs stolta själ,
och örnevingarna på hjelmen sänktes djupt
inför den gamle; men han talte fridens ord:

"Välkommen hit, son Frithiof! Jag har väntat dig.
Ty kraften svärmar gerna vidt kring jord och haf,
en berserk lik, som biter blek i sköldens rand,

men trött och sansad vänder hon dock hem till slut.
Den starke Thor drog mången gång till Jotunheim,
men trots hans gudabälte, trots stålhandskarna,
Utgårda-Loke sitter på sin tron ännu;
det onda viker icke, sjelf en kraft, för kraft.
En barnlek blott är fromhet, ej förent med kraft;
hon är som solens strålar uppå Ägirs barm,
en löslig bild med vågen stigen eller sänkt,
förutan tro och hållning, ty han har ej grund.
Men kraft förutan fromhet tär ock bort sig sjelf,
som svärdet tärs i högen: hon är lifvets rus,
men glömskans häger sväfvar öfver hornets brädd,
och när den druckne vaknar, blygs han för sitt dåd.
All styrka är från jorden, ifrån Ymers kropp;
de vilda vattnen äro ådrorna deri,
och hennes senor äro smidda utaf malm.
Dock blir hon tom och öde, blir hon ofruktbar,
tills solen, himlens fromhet, skiner deruppå.
Då grönskar gräs, då stickas blomstrens purpurduk,
och trädet lyfter kronan, knyter fruktens guld,
och djur och menskor näras vid sin moders barm.
Så är det ock med Askers barn. Två vigter har
Allfader lagt i vågskåln för allt menskligt lif,
motvägande hvarandra, när den våg står rätt;
och jordisk kraft och himmelsk fromhet heta de.
Stark är väl Thor, o yngling, när han spänner hårdt
sitt Megingjard utöfver bergfast höft och slår.
Vis är väl Oden, när i Urdas silfvervåg
han blickar ner, och fogeln kommer flygande
till asars far med tidningar från verldens rund.
Dock bleknade de bägge, deras kronors glans
halfslocknade, när Balder, när den fromme föll,

ty han var bandet uti Valhalls gudakrans.
Då gulnade på tidens träd dess kronas prakt,
och Nidhögg bet uppå dess rot, då lossades
den gamla nattens krafter, Midgårdsormen slog
mot skyn sin ettersvälda stjert, och Fenris röt
och Surturs eldsvärd ljungade från Muspelheim.
Hvart helst se'n dess ditt öga blickar, striden går
med härsköld genom skapelsen: i Valhall gal
gullkammig hane, blodröd hane gal till strids
på jorden och inunder jord. Förut var frid
ej blott i gudars salar, men på jorden ock;
frid var i menskors som i höga gudars barm.
Ty hvad som sker här nere, det har redan skett
i större mått der uppe: menskligheten är
en ringa bild af Valhall; det är himlens ljus,
som speglar sig i Sagas runbeskrifna sköld.
Hvart hjerta har sin Balder. Mins du än den tid,
då friden bodde i ditt bröst och lifvet var
så gladt, så himmelskt stilla som sångfogelns dröm,
när sommarnattens vindar vagga hit och dit
hvar sömnig blommas hufvud och hans gröna säng?
Då lefde Balder ännu i din rena själ,
du asason, du vandrande Valhallabild!
För barnet är ej guden död, och Hela ger
igen sitt rof, så ofta som en menska föds.
Men jämte Balder växer i hvar mensklig själ
hans blinde broder, nattens Höder; ty allt ondt
föds blindt, som björnens yngel föds, och natten är
dess mantel, men det goda kläder sig i ljus.
Beställsam träder Loke, frestarn, fram alltjämt
och styr den blindes mördarhand, och spjutet far
i Valhalls kärlek, i den unge Balders bröst.

Då vaknar hatet, våldet springer opp till rof,
och hungrig stryker svärdets ulf kring berg och dal,
och drakar simma vilda öfver blodig våg.
Ty som en kraftlös skugga sitter fromheten,
en död ibland de döda, hos den bleka Hel,
och i sin aska ligger Balders gudahus. —
Så är de höga asars lif en förebild
till mensklighetens lägre: bägge äro blott
Allfaders stilla tankar, de förändras ej.
Hvad skett, hvad ske skall, det vet Valas djupa sång.
Den sång är tidens vaggsång, är dess drapa ock,
Heimskringlas häfder gå på samma ton som den,
och mannen hör sin egen saga deruti.
Förstån I ännu eller ej? spör Vala dig. —

Du vill försonas. Vet du hvad försoning är?
Se mig i ögat, yngling, och blif icke blek!
På jorden går försonarn kring och heter död.
All tid är från sin början grumlad evighet,
allt jordiskt lif är affall från Allfaders tron,
försonas är att vända renad dit igen.
De höga asar föllo sjelfva; Ragnarök
är asarnas försoningsdag, en blodig dag
på Vigrids hundramilaslätt: der falla de,
ohämnade dock icke, ty det onda dör
för evigt, men det fallna goda reser sig
ur verldsbålslågan, luttradt till ett högre lif.
Väl faller stjernekransen blek och vissnad ner
från himlens tinning, väl försjunker jord i sjön;
men skönare hon återföds och lyfter glad
sitt blomsterkrönta hufvud utur vågorna,

och unga stjernor vandra med gudomlig glans
sin stilla gång utöfver den nyskapade.
Men på de gröna kullar styrer Balder då
nyfödda asar och en renad menskoätt;
och runetaflorna af guld, som tappats bort
i tidens morgon, hittas uti gräset då
på Idavallen af försonta Valhalls barn. —
Så är det fallna godas död dess eldprof blott,
är dess försoning, födseln till ett bättre lif,
som återflyger skäradt dit, det kom ifrån,
och leker skuldlöst som ett barn på faderns knä.
Ack! allt det bästa ligger på hinsidan om
grafhögen, Gimles gröna port, och lågt är allt,
besmittadt allt, som dväljes under stjernorna. —
Dock, äfven lifvet eger sin försoning re'n,
en ringare, den högres stilla förespel.
Hon är som skaldens löpning på sin harpa, när
med konsterfarna fingrar han slår sången an
och stämmer tonen, sakta pröfvande, till dess
att handen griper väldigt uti strängens guld,
och forntids stora minnen lockas ur sin graf,
och Valhalls glans omstrålar de förtjustas syn.
Ty jorden är dock himlens skugga, lifvet är
förgården dock till Balderstemplet ofvan skyn.
Till asar blotar hopen, leder gångarn fram,
guldsadlad, purpurbetslad, för att offras dem.
Det är ett tecken, och dess mening djup, ty blod
är morgonrodnan till en hvar försoningsdag.
Men tecknet är ej saken, det försonar ej:
hvad sjelf du brutit gäldar ingen ann för dig.
De döda sonas vid Allfaders gudabarm,
den lefvandes försoning är i eget bröst.

Ett offer vet jag, som är gudarna mer kärt
än rök af offerbollar, det är offret af
ditt eget hjertas vilda hat, din egen hämnd.
Kan du ej döfva deras klingor, kan du ej
förlåta, yngling, hvad vill du i Balders hus?
hvad mente du med templet, som du reste här?
Med sten försonas Balder ej; försoning bor,
här nere som der uppe, blott der friden bor.
Försonas med din fiende och med dig sjelf,
då är du ock försonad med ljuslockig gud. —
I Södern talas om en Balder, jungfruns son,
sänd af Allfader att förklara runorna
på nornors svarta sköldrand, outtydda än.
Frid var hans härskri, kärlek var hans blanka svärd
och oskuld satt som dufva på hans silfverhjelm.
From lefde han och lärde, dog han och förlät,
och under fjärran palmer står hans graf i ljus.
Hans lära, sägs det, vandrar ifrån dal till dal,
försmälter hårda hjertan, lägger hand i hand
och bygger fridens rike på försonad jord.
Jag känner ej den läran rätt, men dunkelt dock
i mina bättre stunder har jag anat den:
hvart menskligt hjerta anar den ibland, som mitt.
En gång, det vet jag, kommer hon och viftar lätt
de hvita dufvovingar öfver Nordens berg.
Men ingen Nord är längre till för oss den dag,
och eken susar öfver de förgätnas hög.
I lyckligare slägten, I som dricken då
strålbägarn af det nya ljus, jag helsar er!
Väl eder, om det jagar bort hvar sky, som hängt
sitt våta täcke hittills öfver lifvets sol.
Förakten likväl icke oss, som redligt sökt

med oafvända ögon hennes gudaglans!
En är Allfader, fastän fler hans sändebud. —

Du hatar Beles söner. Hvarför hatar du?
Åt sonen af en odalbonde ville de
ej ge sin syster, ty hon är af Semings blod,
den store Odenssonens; deras ättartal
når upp till Valhalls troner, det ger stolthet in.
Men börd är lycka, ej förtjenst, invänder du.
Af sin förtjenst, o yngling, blir ej menskan stolt,
men endast af sin lycka; ty det bästa är
dock gode gudars gåfva. Är du sjelf ej stolt
af dina hjeltebragder, af din högre kraft?
Gaf du dig sjelf den kraften? Knöt ej Asa-Thor
dig armens senor fasta såsom ekens gren?
Är det ej gudens högre mod, som klappar gladt
i sköldeborgen af ditt hvälfda bröst? Är ej
det gudens blixt, som ljungar i ditt ögas brand?
De höga nornor sjöngo vid din vagga re'n
drottqvädet af din lefnad; din förtjenst deraf
är större ej än kungasonens af sin börd.
Fördöm ej andras stolthet, att ej din fördöms!
Nu är kung Helge fallen." — Här bröt Frithiof af:
"Kung Helge fallen? När och hvar?" — "Du vet det sjelf,
så länge som du murat här, han var på tåg
bland finnarna i fjällen. På en ödslig klint
stod der ett gammalt tempel, vigdt åt Jumala.
Nu var det stängdt och öfvergifvet länge se'n,
men öfver porten ännu en vidunderlig
forntidabild af guden lutade till fall.
Men ingen tordes nalkas, ty en sägen gick

bland folket ifrån slägt till slägt, att hvem som först
besökte templet skulle skåda Jumala.
Det hörde Helge, och med blind förbittring drog
han upp å öde stigar emot hatad gud
och ville störta templet. När han kom dit upp,
var porten stängd och nyckeln rostad fast deri.
Då grep han om dörrposterna och rystade
de multna stammar: på en gång med rysligt brak
föll bilden ner och krossade uti sitt fall
Valhallasonen, och så såg han Jumala.
Ett bud i natt har bragt oss tidningen härom.
Nu sitter Halfdan ensam på kung Beles stol;
bjud honom handen, offra gudarna din hämnd!
Det offret fordrar Balder, fordrar jag, hans prest,
till tecken att du icke gäckat fridsäll gud.
Förvägrar du det, då är templet fåfängt bygdt,
och fåfängt har jag talat." — —

Nu steg Halfdan in
utöfver koppartröskeln, och med oviss blick
han stod på afstånd från den fruktade och teg.
Då knäppte Frithiof brynjohataren från länd,
mot altaret han stödde sköldens gyllne rund
och trädde obeväpnad till sin ovän fram.
"I denna strid", så talte han med vänlig röst,
"är ädlast den, som bjuder först sin hand till frid."
Då rodnade kung Halfdan, drog stålhandsken af,
och länge skilda händer slogo nu ihop,
ett kraftigt handslag, trofast såsom fjällens grund.
Förbannelsen upplöste gubben då, som låg
utöfver Varg i veum, öfver biltog man.

Och som den löstes, insteg plötsligt Ingeborg,
brudsmyckad, hermlinsmantlad, utaf tärnor följd,
som månen följs af stjernorna på himlens hvalf.
Med tårar i de sköna ögonen hon föll
intill sin broders hjerta, men han lade rörd
den kära systern intill Frithiofs trogna bröst.
Och öfver gudens altar räckte hon sin hand
åt barndomsvännen, åt sitt hjertas älskade.

Förklaring af några i Frithiofs Saga förekommande namn och uttryck.

Alfer. Fantastiska naturväsen, af både god och ond art. Välgörande eller förderfligt ingripa de i menniskors öden. De förra, Ljusalfer (Elfvor); de senare, Svartalfer.

Alfhem. Frejs borg. Äfven ljusalfernas boning heter så.

Allfader. Odens binamn.

Asgård. Gudarnas (asarnas) boning på jorden.

Asker. Den nordiska mytens Adam. Första qvinnan var Embla.

Astrild. Kärleksguden. Förekommer ej i Eddamyten, utan först hos senare nordiska skalder.

Balder. Odens och Friggas son; det rena ljusets gud. Han har binamnet den Hvite för glansen af sina ljusa lockar.

Berserk. Naken (brynjolös) kämpe i vildt stridsraseri.

Bifrost. Himmelens lågande bro, mot jättarna vaktad af Heimdal. Regnbågen.

Brage. Diktkonstens gud.

Bran. Hundnamn, äfven hos Ossian.

Breidablick. Balders "vidt skimrande" borg. Det skönaste stället i Valhall.

Bretland. Britannien.

Delling. En af asarna, jättedottern Natts siste man, gryningen.

Dellings son. Dagen.

Disarsal. Gudasal. Tempel.

Drakarnas bädd. Skaldenamn för guldet.

Dvärgarnas dagglans. Skaldenamn för guldet.

Drapa. Lofqväde öfver döda hjeltar.

Efjesund. På Orkadiska öarna.

Einheriar. De saliga hjeltarna i Valhall.

Fafner. Draken, som, enligt Volsungasagan, vaktar konung Sigurds skatt.

Fenrisulfven. Lokes afföda med jätteqvinnan Angerboda.

Folkvang. Frejas sal.

Forsete. Son af Balder och Nanna. Rättvisans gud.

Frej, Frejer. Njords son. Årsväxtens gud.

Freja. Njords dotter. Öders gemål. Kärlekens gudinna.

Frigg, Frigga. Odens maka.

Galder. Trollsånger.

Gandvik. Hvita hafvet.

Gefion. Jungfru-gudinnan.

Geirsodd. Dödsristning med egen spjutudd, för att ej utan blod komma till Valhall, d. v. s. ej dö strådöd.

Gerda. Frejs gemål.

Gjallarhorn. Heimdals "vidtskallande" basun, hvars ljud höres genom verlden.

Gimle. De saligas hem efter Ragnarök.

Glitner. Forsetes boning.

Gröningasund (Grönsund). Sundet mellan de danska öarna Seland, Möen och Falster.

Gudbrands däld. En bördig daltrakt i Sunnanfjällska Norge.

Hagbart. Sagohjelte. Skön Signes trolofvade.

Havamal. Eg. den Höges (Odens) sång. Utgör, i den äldre Eddan, en samling af vishetsregler i rytmisk form.

Heimskringla. Jordrunden. Verldskretsen.

Hel, Hela. Ett af Lokes olycksbarn med Trollqvinnan Angerboda. Dödens gudinna.

Hildur. En valkyria, krigets gudinna.

Häger. "Glömskans häger." Jfr Havamal, strof 14.

Höder. Mörkrets gud. — Balders blinde broder, och, genom Lokes anstiftan, äfven hans mördare.

Idavallen. Gudarnas mötesplats i den gyllene tiden och äfven efter verldsförnyelsen.

Iduna. Brages gemål. Ungdomens gudinna.

Jotunheim. Jättebygden. Lokes bostad.

Jumala. Finsk gud. — Finska ordet för Gud är ännu Jumala.

Lofn. Äktenskapets gudinna.

Loke. Det ondas gud. Utgårda-Loke heter han, såsom boende i Jotunheim, verldens yttersta trakt.

Megingjard. Styrkans bälte.—Thors gördel.

Midgårdsormen. (Jormungand.) Broder till Hel och Fenrisulfven. En väldig drake, som ur hafvets djup med sin svans omslingrar hela jorden.

Mimer. Egare af vishetsbrunnen, vid den rot af Yggdrasil, som går till Ginungagap (kaos).

Morven. Norra Skottland.

Muspelhem. Surturs rike. Eldens rike, söder om Ginungagap.

Muspels söner. Lågorna.

Nanna. Balders maka.

Nastrand. Likstranden. Mörkrets och fasans borg i underjorden.

Nidhögg. En ryslig drake, som evigt gnager på den rot af Yggdrasil, som går till Nifelhem.

Nidingsstänger. Ett slags skampålar fordomsdags.

Nifelhem. Töckenverlden. Köldens rike, norr om Ginungagap.

Nornor. Ödets gudinnor: Urd, Verdandi och Skuld, det förflutna, närvarande och tillkommande.

Oden. Den förnämste af gudarna.

Ragnarök. Verldens undergång. — Gudarnas skymning.

Ran, Rana. Hafvets gudinna. Ägirs maka.

Rota. En af valkyriorna.

Saga. Historiens gudinna.

Seming. En af Odens söner.

Sigurd Fafnersbane. Sigurd (i tyska sagor: Sigfried), draken Fafners baneman, var son af Volsungen Sigmund.

Sikelö. Sicilien.

Skinfaxe. Hästen med den "skinande manen". Dag kör honom. Dags moder, Natt, åker förut med Rimfaxe, som daggstänker jorden med skummet af sitt betsel.

Skuld, Skulda. Framtidens norna.

Sleipner. Odens häst.

Solundarö. Vid utloppet af Sognefjorden i Norge ligger en grupp af öar, som heta Solundar-öarna. Yttre och Inre Sulen äro de största.

Surtur. Eldens gud; den sydliga verldens beherskare.

Söqvabäck. (Eg. Den djupa, strömmande bäcken.) Sagas boning.

Trudvang. Thors borg i Valhall.

Urd, Urda. Det förflutnas norna.

Urdarbrunnen. Urds brunn, vid den rot af Yggdrasil, som går till Asgård, tidens källa.

Vala. Spåqvinna. — Hennes profetiska sång är Völuspa, den äldre Eddans hufvuddikt.

Valaskjalf. Vales (i luften sväfvande) borg; tillika Odens tronsäte. Vale var son af Oden och Rinda.

Valfader. Binamn på Oden, såsom egare af de på valplatsen fallna, hvilkas halfva antal dock tillhör Freja.

Valhall. Gudars och einheriars himmelska boning.

Valkyrior. Stridsjungfrur, som på valplatsen utse dem, hvilka äro värdiga att komma till Valhall.

Vanadis. Freja.

Var. Edernas gudinna.

Varg i veum. Tempelskändare.

Vaulund. "Nordiska sagans Vulkan." Mytisk hjelte och konstnär.

Vegtamsqvida (vandrarens qväde). En af sångerna i den äldre Eddan.

Vidar. Odens evigt tigande son. Tystnadens gud. Näst Thor den starkaste bland asarna.

Vigrid. En slätt af hundra mils utsträckning åt alla håll; gudarnas stridsplats vid Ragnarök.

Vingolf. Frejas borg. — Vanligen ansees Vingolf för gudinnornas gemensamma boning, inom hvilken Freja hade sin sal, Folkvang.

Yggdrasil. En underbar ask med trenne rötter. Tidsträdet.

Ymer. En jätte, af hvars kropp gudarna skapat verlden.

Agir. Hafvets gud. — Ägirs döttrar. Böljorna.

Öder. Frejas make

NOTES

The References are to Page and Stanza

5, 1. **Hilding,** yeoman of Sogn, Norway, and fosterfather of Frithiof and Ingeborg. During the Viking Age it was a common custom among kings and warriors in the Scandinavian countries to give their children out to be reared at the more peaceful homes of friends of humbler origin, the purpose being to secure their youthful years against the dangers and the disturbing influences of the court and the life of the warriors. The mothers of both Frithiof and Ingeborg are dead. Frithiof's father, Thorsten Vikingsson, was a Viking chief; Ingeborg's father was King Bele of Sogn, according to the legend.

Ej Norden förr sett två så sköna. Note the omission of the auxiliary *har*. This elliptic tense form is very characteristic and perfectly correct in present Swedish.

5, 2. **Men kronan . . liksom en hjelm sin rundel hvälfver.** Note that *sin* is subjective reflexive; similarly *sin* in stanza 3. Cf. however *hennes* above, where the use is not reflexive, and e. g. p. 30, stanza 1, *hans ättartal*, where the use is reflexive but not subjective. See note to p. 39, 1 and 5.

6, 3. **Såg,** preterite conjunctive; regular form, *såge*.

6, 3. **Freja,** O. N. **Freyja,** goddess of love, wife of *Odhr*.

6, 5. **när han sin första runa lärt.** Auxiliary *hade* omitted, see note to 5, 1.

var . . . i ära, was honored.

den runan fick han Ingborg lära. *Fick*, preterite of *få*, has here auxiliary function evidently implying privilege. The expression may mean the inner prompting to teach the rune to Ingeborg, i. e., "would have to" (it was so delightful to know his first rune that he must immediately teach it to Ingeborg). However, let the student study the context. (See Appendix, III.)

7, 1. **sam,** from *simma*, which also has the weak preterite.

7, 2. **Det fans ej fogelbo så högt.** Note that the introductory subject is *det*, thus agreeing with German *es*. Danish would here require *der*, "there."

7, 4. **det första ax, hvars guld blef moget.** Observe the Tegnérian figure. Translate: the first ear of corn that turned to gold.

7, 5. **innan kort,** ere long.

8, 1. **Ung Frithiof drog på jagt alltjämt.** The student should observe carefully all idiomatic expressions, for it is largely through the learning of the idioms that a modern language is mastered. *Draga på jagt* corresponds here to the German auf die Jagd ziehen.

skulle . . . skrämt, scil. *hafva*.

8, 3. **det starka är det sköna värdt,** 'the strong deserves the fair'; none but the brave deserve the fair.

8, 4. **Valhalla,** O. N. *Valholl,* the dwelling of the gods and Odin's chosen warriors. Ordinarily *Valhall,* as, 20, 4; 29, 2; 35, 2; 49, 1, 2 and 4.

8, 5. **gult är Frejas hår, ett kornland, som för vinden går.** The metaphor forms an important element of Tegnér's literary style. Observe the next two lines and the following three stanzas.

9, 1. **Idun(a),** wife of Bragi, keeper of the golden apples of youth.

ljusalfer, 'light-elves,' small, bright, airy beings, friendly to men, personifying the benign forces of nature. *Svartalfer,* 'black-elves,' were the evil spirits of nature.

9, 2. **Frigg(a),** Odin's consort and the supreme goddess.

9, 3. **Gerda,** O. N. *Gerdhr,* renowned for her beauty, who though of giant race, became the wife of Frey, the god of sunshine and harvest. Frey's wooing of Gerd forms the theme of the *Skirnismal,* one of the finest of the mythological lays of the Elder Edda. Observe the extravagant figures in this stanza.

9, 4. **Nanna,** the wife of the god Balder, celebrated for her pure and tender love. Upon hearing of Balder's death, her heart burst with grief. **Balder,** the fair god, god of light and of purity and innocence.

9, 5. **Hel,** goddess of death and ruler of the lower world, whence the term "hell;" also preserved in Swedish *ihjäl* (*att slå ihjäl,* to kill), O. Sw. *ihäl.* According to the pagan faith, Hel received all who died of old age or sickness.

10, 1–3. Ingeborg wove in tapestry the deeds of her hero.

10, 5. Note the metaphor and epic compound *verldskungen.*

11, 3. **Oden,** or **Odin,** the supreme god of Norse mythology.

verldens öga, 'eye of the world,' a kenning or metaphor for the sun, which in line 1 is designated *Du knapp på Odens kungastol.* The latter is in the next stanza paralleled by the metaphor *Du lykta i allfaders hus,* (*du måne,* etc.). **Allfader,** Odin.

11, 5. **till smycke,** as an ornament. Note the use of *till.*

12, 5. **Thor,** god of thunder, the strongest of the gods, friend of man and enemy of the giants.

13. **dundrets gud** is of course Thor. *Dundret* is the definite form of *dunder,* which is etymologically equivalent to English 'thunder,' German Donner and Norse *Tor,* from older *thonar.* The regular Swedish word for thunder is, however, *åska,* from *ås åka,* 'ride of the god.' Cf. O. N. *Oku-Thor,* 'riding Thor.'

15, 2. **händren,** archaic for *händerna,* def. plur. of *hand.* See *brödren,* 15, 4.

15, 3. **syntes,** 'appeared.' Note that *synas* means appeared as well as seem, differing therefore from Norwegian and Danish *synes,* which can only mean "seem" (but *syne sig,* come to view, show one's self). Swedish *synas* corresponds functionally to English 'appear' (not "seem") and in German to scheinen and erscheinen both.

15, 3. **till lek,** see note to 11, 5. Similarly *till hjelte,* next line.

15, 5. **hon** is here used where the antecedent is an abstract, which nouns

were formerly of all genders, but in present Swedish are generally classed as common gender (*realgenus*).

den förutan, without that.

16, 3. **På pelarstoder fyra står himlens rund.** According to Norse mythology the heavens were supported by four dwarfs, *Austri*, east, *Vestri*, west, *Nordhri*, north and *Sudhri*, south.

16, 4. **disa** was the generic appellation of the Northern goddess in the office of protector and aider of men. Cf. the second Merseburg charm of Old High German literature.

16, 5. The falcon was sacred to Odin. The method of sacrifice was to observe the course of the blood or certain signs of the entrails, and thus to inquire into the success of an undertaking, Odin as the representative of the highest wisdom being besought to direct the results of the inquiry. **Balk,** a piece of wood, on which runes were inscribed, also called *runstaf*, 'rune-stave.'

17, 1. According to an ancient practice among Scandinavian and German warriors shields were adorned by engraving flowers upon them.

18, 1. **Ej höfves kung att ensam till Oden gå.** The expression *gå till Oden* was a common euphemism for 'to die.'

18, 4. **Odens foglar.** Odin's birds, *Hugin*, 'thought,' and *Munin*, 'memory,' who are dispatched every dawn to the earth and, returning, sit upon Odin's shoulders and whisper in his ears the day's tidings. Odin is sometimes called *Rafnagod*, 'Raven-god.'

10, 2. **Tolfmannakraft har björnen,** etc. The bear is proverbially held to possess the strength of twelve men.

19, 3. **öfvermod, o Frithiof, är fallets far,** 'pride is the father of the fall;' pride goeth before the fall.

19, 5. The stanza is adapted from stanza 83 of Hávamál; the original reads:

> Meyjar orthom skyle mange trúa
> né thví 's kvethr kona; á hverfanda hvéle
> voro theim hjorto skopoth, brigth i brjóst of lageth.[1]

The councils of King Bele and Thorsten are taken in large part and freely rendered from the Hávamál (as indicated in stanza 2, p. 20).

20, 1. This stanza renders rather closely the well-known 76th stanza of Hávamál:

> Deyr fé, deyja frændr,
> deyr sjalfr et sama;
> ek veit einn at aldre deyr,
> dómr of dauthan hvern.[2]

---

[1] In maiden's words shall no one trust,
Nor in what a wife says. On a turning wheel
their hearts were fashioned, deceit in their bosoms was laid.

[2] Beasts die, kinsmen die,
Die oneself shall likewise.
I know one thing, which never dies,
Judgment over every one dead.

20, 3. **allt om,** a combination of words that belongs to the ballad style. Omit *allt* in translation.

20, 4. **och hvarifrån som nornan kom.** The Norns were the weavers of the fates of men, corresponding to the Parses. They are ordinarily spoken of as three, *Urdhr*, *Verdandi* and *Skuld*, of which only the first, *Urdhr*, is original. In our line, norna is used to designate danger in general; translate, 'wherever danger threatened.'

20, 5. **Nordlands kungar,** the kings of the North, Nordland representing here the Scandinavian North in general. Nordland is further the name of a modern province in northern Norway.

de asasöner, the royal line traced its origin to the god Odin, according to ancient belief.

21, 2. **och fästa i sin hjälmhatt min späda blomma!** See note to 17, 1.

21, 4. A *drapa* was a solemn eulogistic poem in honor of a dead hero.

21, 5. **bautasten,** a monument erected in honor of rulers or heroes, either over their graves or in places associated with their names. They differ from rune stones in being coarsely hewn and, originally at any rate, bearing no inscription. They have been found in many parts of Sweden and elsewhere in Scandinavian territory.

fäste sin boning, took up his abode.

24. **sluttande sidor,** slopes, hillsides.

hade sin gång, were wont to frequent.

kärnfur, substantial fir. The old houses of the North were built of roughly hewn logs. These are still common in the rural districts.

till tio tolfter på hundra't. The ancient so-called *storhundrade*, great hundred, was 120.

Genom salen, så lång som han var. On the substitutory *han* here see note to p. 15, 6. *Sal* is now either masculine or realgenus.

stenek, holly-oak, holm-oak.

högsätespelarna, 'the high-seat pillars,' carved images of the gods Odin and Frey.

Östervåg, 'the Eastern water,' the Baltic, to-day called in Swedish *Östersjön*.

Vestersaltet, 'the Western Sea,' the North Sea.

Gandvik, the White Sea, a bay of the Arctic Ocean, into which the Dwina empties. A Viking on an expedition to Gandvik must therefore have rounded the North Cape. Cf. King Alfred's account of the voyages of *Ohtere* (*Ottar*) and *Wulfstan* (*Ulfsteinn*) in his translation of *Orosius*, where Ohtere relates what he had seen on such a voyage. Ohtere's voyage is the first recorded arctic expedition.

Brage, the god of poetry.

Mimers evigt sorlande våg. 'Mimer's ever rippling fountain.' *Mimir* was the guardian of the Well of Wisdom (*Urdarbrunnen*). For a drink from it Odin pawned one of his eyes.

25. **hvarann,** for metrical reasons shortened from *hvarannan*.

Österland, Asia.

dvärgarnes eld. The dwarfs were reputed skillful smiths, most famous of which was Vaulund, O. N. Volundr of the *Volundssaga* and of the *Volundarkvida* in the Elder Edda. Cf. p. 26, line 13.

Het, abbrev. of *hette*.

Viking allena . . . *Viking* (son of Vifell) alone accepted the challenge and fought the monster single-handed.

i hopp på, relying upon.

26. **Hildur,** a valkyrie, chooser of the slain; **Hildurs lek** stands for war in general.

Alfhem, home of the light-elves; also the abode of Frey.

Söqvabäck, Fall-brook, the flowing waters of time, where daily Odin and Saga drink cool draughts from golden beakers.

Sagan är våren, etc. The poet here suddenly changes to the modern sense of *saga* for the purpose of a brilliant figure.

Glitner, 'glittering hall,' home of **Forsete,** god of justice.

27. **Bretland,** the British Isles; Bretland is the name regularly employed in the sagas for the British West.

det beckade vikingaskeppet, the tarred viking ship.

28. **lette** . . . irreg. preterite for *letade*.

draken, the dragon war ship, so called from the fact that its prow and stern were adorned with a dragon's head and tail.

och af rödt guld lågade svalget. Note the figure.

29, 1. **slog** . . . **i en ringel,** formed a circle.

blef efter, was beaten in the race.

om ej en konungason, unless it were a king's son.

var han ej konungason, but though he was not a king's son.

29, 2. **och de blandat blod med hvarandra.** A Norse compact of brotherhood in life and death (*fostbrödralag*) was sealed by the commingling of blood, the parties to the compact causing their blood to flow together from self-inflicted wounds.

graföl, literally grave-ale, burial feast.

30, 3. **till gäst.** See note to 15, 3.

30, 4. **Han satt vid dess sida,** *dess* is the genitive of *den* (and *det*), and hence is irregular here, the antecedent requiring *hennes*.

31, 1. **De taltes vid,** 'they spoke with (one another).' Note that the verb is reflexive. *Vid* is etymologically the same as English 'with,' functionally, however, the latter is generally expressed by *med* in Swedish. In the passage, nevertheless, *vid* corresponds to 'with.'

31, 4. **mot,** 'in comparison with.'

31, 5. **nu voro de flugna.** Observe that the past participle as predicate adjective is inflected.

32, 1. **väl,** probably, doubtless.

32, 4. **Med dufvan han skref,** lit. 'wrote with the dove,' a peculiar poetic ellipse.

32, 5. **Det väsen,** such behavior.

33, 1. Note the phrase *ta slut på,* 'be an end of.'

33, 2. **gångaren,** the courser.

jagar i molnen, 'goes ahunting in the clouds,' dreaming.

33, 4. **Den stråtdöd.** The pre-positive definite article is here archaic, being used without an adjective. This is a favorite archaism with Tegnér. Dying in bed was scorned by the true Norseman, hence 'straw-death,' than which self-destruction was deemed more honorable. Note the terse sarcasm in the stanza.

Hela, here with the feminine prefix, as in line 5, p. 58. *Hel,* see note to 9, 5.

34, 1. **skipade lag,** administered justice.

34, 4. **jarl,** the chief of a province. English earl, the same word, originally meant simply 'man.' Its later specific use as a title is of Norse origin.

Höghvälfda grifter, etc. It was the custom to inscribe on rune stones the exploits of heroes in war.

35, 3. **Odensblodet.** See note to p. 25, 5.

35, 4. Observe the expression *ta sig an,* to assume charge of, undertake to protect.

man, here, sworn follower, one of the king's retinue. Frithiof had inherited twelve such followers from his father. While it was the custom of professional warriors to seek the protection of a king and to enter his service, of which there are many examples in the O. N. sagas, it was more rarely the case among the landed gentry. The scorn of the king's answer is therefore so much the greater. A *bonde* (as 35. 2) was the owner of a landed estate, which he held by allodial right. The term is therefore not to be translated by peasant, but rather yeoman. The word bonder, which is sometimes used in English translations of the sagas, is apt to be misleading.

36, 2. **svartekung,** 'black-king,' swartbeard.

ann', colloquial form of *annan.*

36, 3. **Så sagdt,** this said. Note that *sagdt* is the neuter form of the past participle. The letter *d,* distinguishing the participial form from the supine, is being abolished in modern reformed spelling.

39, 1. **Folkvang,** the hall of Freyja, the goddess of love, and the abode of noble and beautiful women after death.

39, 1 and 5. **hennes stoft,** cf. *så bjuder Hösten sin tron åt våren.* As these examples of the use of the possessive, like others before noted in 5, 2, will have indicated, the non-reflexive possessive is in Swedish *hans, hennes, dess* and *deras. Sin* is always reflexive, and can never stand before the subject of a sentence, as German ſein. In Swedish, therefore, there is no chance for such ambiguity as exists frequently in the use of English his, her, their, and German ſein, ihr, ihre.

kungens de glesnade lockar, irregular use of *de,* a Tegnérian mannerism.

40, 3. **De drucko,** etc. A line in pure ballad style.

ville å färde. Note the omission of the verb of motion; *å färde:* 'away.'

40, 4. **vala,** seeress.

40, 5. **Men lungorna nekade bifall,** the signs in the lungs were negative.

40, 5, line 3, **den**=*som, hvilken.*

41, 1. **Kung Gråskägg,** 'King Graybeard.'

41, 2. **inom kort,** within a short time.

41, 4. **i templet,** the temple of Balder, sacred and hence inviolate (cf. line 2 in stanza 5).

42, 4. Here and in the following Frithiof's speeches to Björn are ingeniously made to convey Frithiof's answer to Hilding's message. In the first speech *kung* and *bonde* (chess terms for king and pawn) also refer to King Helge and Frithiof. The play on the word *bonde* admits of no translation.

43, 2. **Sköldborg,** circle of warriors with shields, guarding their chief. Here the pawns or pieces guarding the rook.

43, 4. **hon,** the chess queen, also Ingeborg.

44, 1, lines 3-4. See note to 42, 4.

45, 3. **Delling** is in Norse mythology the third husband of Night, his son is Day. Delling comes from *Degling=Dagling,* 'little day,' dawn. Another name for Heimdall.

46, 1. **se'n,** *sedan.*

46, 2. **ändtlig,** properly *ändtligen.*

46, 3. **skjut på,** urge on.

kärlekens gudinna, here refers to Ingeborg.

46, 4. **Saga,** goddess of history, though the name probably means "the seeress." Cf. Sw. *säga* and *sägen,* also Eng. 'sooth sayer.'

47, 3. **jordens rund och himlens båga,** the sphere of the earth and the arch of heaven. The ardent lover speaks in hyperbole throughout.

47, 4, **verld,** English 'world.' Observe the correspondence of the two forms of the word, which in Norwegian appears as *Verden* and in German as Welt.

48, 1. **finge,** pret. conj. of *få.*

Valkyria, battle-maiden and chooser (*kyria*) of the slain (*val*). See note to p. 26.

49, 1. **Valhalls mör,** Valhall's maidens, the valkyries. Their duty in Valhall was to pour the mead and wait upon the *einheriar* or warriors at Odin's feast.

49, 3. **Vingolf,** 'hall of friends,' abode of Frigg, the supreme *asynja,* and the subordinate goddesses.

50, 4. Note the expression *ha slut,* be over, at an end.

Ragnarök, the twilight of the gods, more correctly *Ragnarok,* crisis of the gods. The meaning is here the end of the world.

51, 1. **re'n**=*redan.* See note to 46, 1. *re'n* and *se'n* are the colloquial forms. In the following line the metre required the fuller literary form.

53, 2. **ner,** other forms are *ned* and *neder.* The corresponding locative adverb is *nere.*

64. **Urdas blanka våg,** see note to 20, 4 and 24 under *Mimer.*

Gefion, the goddess of maidenly chastity, to whom virgins go after death.

55. **Bifrost,** the rainbow, the bridge between heaven and earth, over which the chosen slain pass to Valhall.

sent omsider, at last.

56. **åskmoln,** thunder-cloud. See note to 13.

domarstenen. The Norse *thing* (court) was held in the open air, usually on a burial ground or knoll, a large stone serving as the judge's bench. In various parts of the Scandinavian countries such judgment stones are still pointed out.

kriget. Note that *krig* is in Swedish a neuter noun, in which it differs from Norwegian and German, where the gender is common and masculine respectively. In the matter of gender, Swedish neuters generally correspond to German neuters; but there are certain prominent exceptions which the student who knows German should note as he meets with them. Cf. *lejonet,* der Löwe; *priset,* der Preis; *biet,* die Biene; *vinet,* der Wein; *lefvern,* das Leber

när. Verb stems in *r* do not in modern Swedish take the inflexional *r,* hence *när* (not *närer*), from *nära.* So also *hör,* from *höra, styr,* from *styra,* etc. The forms *närer, hörer, styrer,* etc., are still good usage, chiefly in solemn style.

till försoning, in reconciliation. Note the preposition; cf. note to p. 11, 5 and 15, 3.

då blef ett gny, then there arose a din and clamor (of voices). *Gny* is expressive of both. Cf. *vapengny*=clash of arms.

skyn . . drack fria männers bifall, etc. A fine example of the poet's highly metaphorical diction.

blef sig likt, remained unmoved.

ett bleklagdt nej, etc., literally 'a pale-faced no.' Cf. blank refusal. *Mensklighetens böner* is hyperbolic, the matter concerning only those present. A classic, much quoted line.

har du ej sett min syster, a rare use of *se* in Swedish, in place of *träffa* or *möta.*

ur mannaringen, from the circle of men. The *a* of the first part of the compound—*manna*— is a petrified genitive ending.

58. **såg mig om,** looked about me.

Vegtamskvida, The Eddic Lay of Vegtam or Balder's Dreams, in which the vala foretells to Odin the death of Balder.

Vesterhafvet, the North Sea. Cf. *Vestersaltet,* p. 24. The circle of isles (*krans af öar*) referred to, over which Angantyr ruled as earl, are the Orkneys (O. N. *Orkneyjar*), which Norse vikings first visited probably in the early part of the seventh century.

58. **Fafner,** a giant in the guise of a dragon, who had acquired great wealth, which he carefully guarded, spewing venom at those who molested him.

Sigurd Fafnersbane, Sigurd the Dragonkiller, the invincible hero of the *Volsungasaga*

till nästa sommar, by next summer.

59, 1. **Har jag väl mer ett val?** Is there any choice left for me? It is

difficult to render the exact force of *väl* in English. 'Indeed' or 'can you ask if,' give the approximate sense.

Nastrand, 'the shores of the river of death,' the abode of the condemned in *Hel*.

med godo, with good grace, the ending *o* is a petrified dative suffix.

diar, those in charge of the sacrificial rites.

59. **I dag ännu far jag.** Rare use of *ännu* for *redan*. Lit. 'to-day already,' this very day I go.

59. **Din vise broder Helge** and **det kära guldet.** The irony shows Frithiof smarting under the calumny heaped upon him.

60. **Vid Freja,** a formula of conjuration; *vid*=by.

det fins, there is, German es giebt. See note to p. 7, 2.

61. **gripa fatt,** 'seize fast,' lay hold of.

62, 4. **Helge . . . är mig i faders ställe.** *Mig*, possessive dative.

fäst. Observe that the past prtc. is the same as the verb stem *fäst-a*, as in the case of numerous other stems in a final dental, both in Swedish and English.

Det är nu hennes öde. *Nu* may be rendered by 'once for all.' It indicates an unchangeable or accepted state or condition.

63. **blodlöse guden.** Balder, the god of light, was renowned for his gentleness.

64. **en flickas kärlek.** The use of the word *flicka* for *mö* or *qvinna* here accentuates the triviality, as would 'girl' for 'maiden' or 'woman.'

år från år, from year to year. Note the difference in expression.

65. Note the sudden change to a lovers' quarrel, replete with aphorisms.

65, 6. **i går,** yesterday. Expressions of time very often have the preposition *i*, as: *i dag*, to-day, *i eftermiddag*, this afternoon, *i morgon*, to-morrow, *i sommar*, this summer, *i fjol*, last year, *i år*, this year, *i tre dagar*, for three days.

65, 7. **dess mera,** the more.

65, 8. **Nödvändigheten bjuder henne, kom!** 'Necessity demands it—come!' The correlative of *henne* is *flykt*.

65, 11. **han**=den.

66, 3. **Kung Helges syster.** A cold form of address, indeed, at parting.

66, 4. **åt den olyckliga, du älskat förr.** Clear evidence of a bitter set-to in the foregoing.

68, 1. **långskepp,** long war-ships of the Viking period.

68, 2. **diktat på mig,** falsely attributed to me.

69, 1. **måna'r**=*månader*.

69, 2. **ler åt,** laughs at. Note here the identity of the expression.

offra åt. The student should observe that the preposition *åt* is used corresponding to English 'to' with verbs which designate the giving or transferring of a thing from one to another, as: *gifva åt*, to give to, *skänka åt*, to present to, *bjuda åt*, offer to.

71, 1. **Ingeborgs klagan.** There is nothing corresponding to this canto in the original saga.

71, 2. **det är lyckligt, får följa Frithiof på bölja.** *det* is implied before *får*.

71, 4. **till hans möte,** to meet him, to a meeting with him. A rare objective genitive.

72, 3. **virkar jag in dig,** etc. Note that the inverted subject of the compound verb is followed immediately by the separable prefix, the object pronoun coming last. The reverse order is equally correct.

72, 4. **Öder,** O. N. *Odhr*, the faithless husband of Freja.

74. This splendid canto, which portrays so excellently the viking at sea, follows in many places closely the O. N. saga. Tegnér's treatment of the saga is briefly discussed by Larsson in his edition of *Fridthjofs Saga hins frœkna*, Halle, 1901, § 5. See also Flom's review of Larsson's edition in Vol. 4 of *The Journal of Germanic Philology*, pp. 382—384.

75, 1. **tänka på,** think of. Note the preposition (cf. the dialectical 'think on' and German denken an).

75, 2. **Ham** and **Hejd,** "trolls," who at Helge's behest cause a storm in order to encompass Frithiof's destruction. Heid, the vala (seeress) of fair weather, was reputed treacherous.

75, 3. **än . . . än . . . ,** now . . . now . . .

gudars hem, the heavens.

76, 1. **Solundar-ö,** one of a group of islands at the outlet of the Sognefjord. The group is to-day called the outer and the inner Sul islands, *Suløyerne*.

76, 2. **trofast ek,** 'trusty oak.' The vessel is here designated by the material out of which it is made; so commonly in Old Norse, cf. *Harbordhsljodh*, stanza 8, where Thor uses the term *eik* in reference to the ferryman's boat. Cf. also Sw. *eka*, scow, punt; *ekstock*, dugout.

skär, see note to p. 56, 2.

76, 3. **nordbo,** 'north-dweller,' northman.

76, 5. **gudatimrade,** built by the gods.

77, 1. **stjernskott,** shooting star.

77, 4. **för natt,** because of the darkness.

i qvaf, into the abyss. *Gå i qvaf*, to founder, go down.

77, 5. **Ran,** Sea goddess, wife of Ægir. Ran represents the elementary hostile powers of the sea, while Ægir represents more the greatness of the sea, and its friendlier, milder aspect.

åt oss, for us, cf. note on the use of *åt* with certain verbs, 69, 2.

78, 4. **uppå giljarfärden,** on a wooing expedition; *giljare*, wooer.

79, 2. **qvad,** pret. of *qväda*, called forth by incantation.

80, 3. **Isbjörn** and **stormörn,** polar bear and storm eagle, the guises in which the trolls appear, as stated in 79, 4. While Ellida rams the whale, javelins are hurled at the two trolls.

81, 2. **på en gång,** all at once. Note the form of the expression. Cf. German auf einmal.

Efjesund. There is still a place called *Evje* on the largest of the Orkneys. The *Evjesund* of the poem is to be located here, and Angantyr was, therefore, Earl of the Orkneys.

81, 3. **bleka mör,** prayers personified.

81, 4. **går i marvad,** is waterlogged.

82, 2. **der kommer mjödhorn vandrande på guldfot.** The drinking horns of the ancients often had metal supports.

Skål för Ingeborg! *Skål!* is the universal Scandinavian term for 'here's to you,' or, 'your health!' The explanation of the word *skål* sometimes found which equates it with English "skull" and related stems is untenable; these have a short vowel, c. f. O. N. and Norw. *skalli.* The word is the same as O. N. *skál,* German Schale, the Germanic root being sta-l. The O. N. word means, 1) bowl, 2) hollow. Cf. English "scales."

84, 1. **drack i botten,** 'drank to the bottom,' drained.

blott hornet in han stack, passed the horn back through the window to be refilled.

84, 2. **lägga i land,** to land; cf. lay to.

84, 3. **käns igen på,** is recognized by. Observe the use of the adverb *igen* (= the prefix *re* in 'recognized') and the preposition *på.* **på pannan,** by his forehead. Where the reference is perfectly clear, as generally of parts of the body or wearing apparel, Swedish agrees with German in not using the possessive, as English, but only the definite article. **På gången** falls under the same general rule.

84, 4. **berserk,** 'armorless fighter,' compounded of *ber,* 'bare,' and *serk,* 'sark,' shirt, coat of mail. Berserks were men who in battle went into wild ecstacy, fighting with beastly savagery. Such a fight was called *berserksgång,* 'berserk-walk.' See Gering, Ueber Weissagung und Zauber im Nordischen Altertum, Kiel, 1902, pp. 14–15.

85, 4. **väl,** forsooth.

86, 1. **dråpslag,** violent blows, literally death-blows.

utan tadel, without blemish, unexcelled.

skarpt bet Angurvadel. It is said of swords that they 'bite,' not that they 'cut.' Angurvadel means 'Griefbringer.'

86, 2. **lyster,** impers. refl. verb.

annan färd, 'another trip,' a new way. Cf. the vulgarism "a go."

om hösten, in autumn time, in the fall. This fall would be *i höst.* See note to 65, 6.

slå tätt emot hvarann, they closed in, breast to breast.

86, 3. **spände hop,** rushed at each other, clashed.

än så, 'than such,' than theirs.

87, 2. **till slut,** 'at last,' not 'to' the last. Note the uses of *till,* differing from English in a variety of phrases.

In the last two lines of the stanza *lade* goes with *genom,* not *på dig;* the

prose order is therefore: *Jag lade den hvassa egg genom lifvet på dig. På dig* is possessive in function. These prepositional possessives are very characteristic of the Scandinavian languages. Cf. § 68 of "A Grammar of the Sogn Dialect of Norwegian," I., in *Dialect Notes* for 1905, by George T. Flom.

87. 3. **Det skall ej hinder bringa,** 'that shall cause no hindrance' or there is nothing to hinder you. The antecedent of *det* is expressed in *blott jag mitt svärd nu hade*, namely then, the lack of a sword.

87, 4. **midt i hugget,** in the very act of striking.

den fallnes hand, the hand of the fallen one. The past prtc. used substantively in Swedish, as in Scandinavian in general, takes the inflected genitive.

88, 2. **gyllenläder,** gilt leather hangings, bronze-leather.

89, 3. **pansar't**=*pansaret.*

89, 4. **sitte,** subjunctive, let sit.

90, 1. **Sikelö,** Sicily.

90, 2. **Morven** here means Northern Scotland in general, which was early visited and colonized (in Sutherland, Caithness and Moray Firth) by vikings. The name is the same as Moray.

välska, not Welsh but 'foreign,' that is here Gaelic.

91, 3. **ungersven,** swain.

91, 4. **männer,** archaic plural.

92, 1. **Astrild,** Cupid.

92, 3. **fjärran myntadt guld,** 'gold coined afar,' foreign gold.

93, 2. **egnad åt.** Cf. note to 69, 2.

satt . . . vintern ut, staid the winter out.

94. **näktergalar,** nightingales. The difference in the form of these two etymologically identical words is interesting. *Näktergal* seems to be modified in form by the Middle Low German Nachtegal, for we should expect *nättergal.*

Ægirs döttrar, the waves. The idea is the same as expressed in *Baldrs Draumar*, 12:

thegjat, volva
thik vilk fregna,
unz 's alkunna,
vilk enn vita:
hverjar 'ó meyjar,
es at mune gráta,
ok á himen verpa
halsa skautom?

Be not silent, prophetess, thee will I question,
until all is known; I still wish to know:
who are the maidens, that weep so sorely
and hurl heavenward their neckerchiefs?

95. **dar**=*dagar.*

växer ut, takes the form.

96, 1. **ser åt,** looks toward.

97. **eriksgata.** It was the custom of Swedish kings upon assuming the reigns of government to undertake a journey through the kingdom to accept the homage of the people. Such a journey was called *eriksgata*, 'Erik's way,' supposedly after the king who inaugurated the custom. The word has also been regarded as a popular distortion of *alrikesgata, all rikes gata.* Tamm suggests O. Sw. *e* ('ever') *riker*, powerful, hence Erik was a title for the king who ruled the whole land, *Etymologisk Svensk Ordbok.*

föga, not very.

sattes två beting, two conditions were set up.

af och an, back and forth, to and fro.

97, 2. **Loke,** demi-god, the evil principle of Norse mythology, originally probably of giant origin. It is not clear what the poet's conception of Loke was. The interested reader may be referred to the highly important recent contribution to Loki literature by Schöning, entitled, *Dödsriger i Nordisk Hedentro*, Copenhagen, 1902.

98. **med dygd af våris och tro af vind,** virtue as lasting as ice in springtime and faith as fickle as the wind.

himlaflamman, the lightning flash.

Var, the goddess of plighted troth.

låt bli, cease.

99, 1. **sår högens säd,** figurative expression for slaying, taking life.

vara med, be along, be present.

99, 2. **Vidar,** the silent god, who avenges Odin in Ragnarok.

100. **Lofn,** 'the gentle one,' goddess of marriage.

hvite guden, Balder.

så när som, except.

101. **Balders midsommarfest,** the feast of midsummer, still one of the great yearly festivals of the North; the other is Yule or Frey's midwinter festival.

102, 1. **vägde emellan,** hovered between.

102, 2. **Höder,** Balder's blind brother, god of night and darkness.

103. 3. **från vestervågor,** 'from over the western billows,' from the western sea.

på lif och död, for life and death.

104, 1. **med hjeltefog,** in heroic wise.

104, 3. **att ha fält din like,** literally, 'to have felled thy like.' Angurvadel would scorn to fell such a craven.

105, 1. **nidingsfunder,** base devices.

105, 3. **lågan slår guldtand i tak och sparrar,** the fire strikes its fangs into roof and rafter. The graven image burned the more readily, having been covered with lard as a part of the rite.

105, 3. **Frithiof blygs, att han darrar.** In this line the antecedent of *han* may grammatically be either Frithiof or Björn. Which is it?

107, 1. **Muspels söner,** the flames. Muspelheim is the southern fire-world in Norse mythology and the realm of *Surt*, the fire-demon of Ragnarok.

109, 1. Frithiof gives vent to the scepticism that characterized the age just prior to the introduction of christianity in the North.

111, 1. **I ekens skugga,** 'in the shadow of the oak,' here means alongside the oaken hulls of warships.

stålblankt är utsädet der, the seed is sown with the sword.

112, 1. **ett slag han ger,** corresponds literally to the English 'to give battle.' *Ge* (*gifva*) *slag* commonly means 'to strike.'

gudabloden. *Blod*, though a neuter, is sometimes used as a masculine noun.

113, 1. **Rana**=*Ran*, the regular form. See 77, 5.

gick med till botten, went (along) to the bottom. Observe that *botten*, as nouns in *-en*, except neuters, does not add *-en* in the definite. A discussion of such cases may be found in Brate: *Svensk Språklära*, p. 72.

114, 1. **Han är för god.** The antecedent of *han* is *lans*. While the context is perfectly clear, *han* as substitutory pronoun would in present speech refer back to a personal noun (as *den feges*), not the name of a thing (as *lans*).

nidingsstänger, 'nithing-pillars,' on which were publicly inscribed the names of scoundrels and criminals.

till lands, on land, a petrified genitive, *till* governing the genitive in Old Swedish as in Old Norse. Cf. *till sjös*, at sea, *till fots*, on foot, *till sängs*, abed, *till bords*, at table. A further list of such expressions may be found in Poestion, Lehrbuch der Schwedischen Sprache, § 90, 7.

gäller, counts for.

114, 2. **Gudbrands däld,** 'Gudbrand's dale,' Gudbrandsdalen, a district in central Norway in the department of Agershus.

115, 1. **de åror springa,** the oars, though like mast-trees, snap like reeds or cold-short steel blades.

115, 4. This and the following stanza are faithfully rendered in Jules Minding's translation of Frithiof's Saga. Berlin and Stralsund, 1842:

Leb wohl, du Wonne,
In Walhalls Pracht,
Mittsommersonne,
Du Aug' der Nacht!
Du klarer Himmel
Um Nordens Pol,
Du Sterngewimmel,
Leb wohl, leb wohl!

Leb wohl, ihr Klippen,
Wo Ehre wohnt,
Ihr Felsenrippen,
Wo Thor gethront;
Ihr blauen Meere,
Bekannt so wohl,
Gebirg und Scheere,
Leb wohl, leb wohl!

116, 1. **runohällar för väldig Thor,** cliffs, where Thor inscribes runes with his thunderbolts.

snögar, poetical form for *snöar.*

118. **Vikingabalk,** viking code. *Balk* is the name of the single divisions in the old Swedish laws, first written with runes on wood, hence the name.

118, 2. **ej må sofvas,** one must not sleep. *Sofvas* is an intransitive deponent verb.

119, 1. **stryker,** scil. *seglen.*

119, 2. **får ej komma,** *får* is an auxiliary, may, must.

120, 1. **ber om,** begs for.

120, 3. **vill du helsas för vår,** if you wish to be accounted as one of us.

121, 2. **Ljungaren,** Thor; cf. *ljungeld,* lightning.

han synte, *syna,* lit. to examine, here in the sense of *bese,* view, spy.

122, 4. **månn(e),** perchance, I wonder.

123. **visar åt,** points toward. See note to 69, 2.

124, 1. **ledsen vid,** weary of.

sällar, fellows, companions, cf. German Geselle.

125, 2. **i land,** ashore.

jula, celebrate yule.

dess stämmas de älskade ljud. Omit *de* in translation.

125, 3. **holmgång,** a duel, originally fought on a small island (*holme*), where escape was impossible. For parallel use of *gång* cf. *berserksgång,* in note to 84, 4.

126, 1. **mordbrand.** The word illustrates the capacity of Swedish (like the other Scandinavian languages and German) for creating compounds, a power which English has lost to a very considerable extent.

127, 3. **Hagbart.** The reference is to the story of Hagbart and Signe (a Northern Romeo and Juliet story), widely exploited in Scandinavian ballads; it appears under the title "Habor och Signild" in the Geijer-Afzelius collection of Swedish ballads.

127, 6. **rista blodörn,** 'to inscribe the blood-eagle' on the back of the conquered one, an inhuman mode of vengeance sometimes practiced by the Vikings.

128, 1. **om julen,** at yule-tide.

hos honom, at his side. *Hos* functionally corresponds to German bei and French *chez,* generally in the phrase at one's house, *hos en,* cf. 129, 4. Etymologically *hos=hus.*

129, 1. **fingret.** Note that *finger* is a neuter noun, contrary to Danish and Norwegian, where it is common gender, and German, where it is a masculine.

129, 3. **nere,** adverb of place in *-e* (*-a*), corresponding to *ner,* which answers the question, "whither?" Cf. *ut—ute, in—inne.* For similar formations in Norwegian see Flom's edition of *Synnöve Solbakken,* p. 12, note 2.

129, 4. **Helt mycket,** a great deal. **spör du,** for *spörjer du.*

130, 1. **då mötte man med hån mig,** see note to 72, 3.

131, 2. **Frejers.** The O. N. nominative is *Freyr.* In Frejer, the *r* of the

nominative has been made syllabic, as *ur-* from *-r* in modern Icelandic e. g. *Olafur* from *Olafr*.

löftets timma. The allusion is to the solemn vows made to the gods at yuletide. *Frejers galt=Gullinbursti*, the boar, symbol of the returning sun.

131, 2. **uti**=*i*.

131, 3. **vinna,** 'to win,' here=*besegra*, conquer, vanquish.

131, 5. **frände,** kinsman. The word is a cognate of English 'friend,' which in Middle English texts sometimes occurs in the meaning of kinsman, as in

132, 1. **i vinter,** this winter.

132, 2. **af urens panna;** *uren=uroxen*.

132, 4. **utaf,** *af*; 'from.' Cf. note to 131, 2.

uti ett andedrag, *i ett*, etc. See note to 131, 2.

133, 1. **einheriars lön,** the reward of the *einheriar*, the heroes in Valhall, those who have fallen in battle and hence have received the reward of life among the gods.

133, 2. **ett ärligt julerus,** a good Christmas spree; *ärligt* regularly means 'honest.'

135, 1. **stålsko**, skate; more commonly *skridsko*.

135, 3. **Sleipner,** Odin's eightfooted steed, on which the god traverses the world every night.

135, 5. **skön Ingeborg åker öfver sitt namn,** 'fair Ingeborg rides over her name.' To inscribe names with the skate was formerly, and is to some extent still a favorite feat among skaters in Sweden and Norway, the test of skill being the speed as well as the artistic way in which the name was written.

138, 2. **Rota,** a valkyrie.

138, 4. **Hejsan, öfver berg och dal!** Away, away, etc. *Hejsan* implies the rapid movements of the chase.

138, 5. **hvar helst,** wherever.

139, 5. **unnar . . . ej,** begrudge.

140, 4. **de bägge foglar.** Graphic depiction of Frithiof's own thoughts.

140, 5. **blixtens broder,** brother of the lightning, Frithiof's sword.

I . . . skulle, clearly an error, though found in many editions. The second person plural subjunctive requires *skullen*.

141, 1. **Lika mycket,** it matters not.

Nifelhem, the mist world, the realm of darkness and cold.

142, 4. **Varg i veum,** 'wolf in the sanctuary,' violator of the sanctity of the temple.

143, 2. **till försonta gudar går,** go forth to the reconciled gods, or, the gods, reconciled, shall receive me.

144, 1. **Skinfaxe,** 'Shinefax,' the steed of Day, while *Hrimfaxe*, 'Rimefax,' is the steed of Night.

145, 1. **vingade hästen, sjöhästen,** the winged steed, epic name for the ship.

146, 3. **väl . . . dock,** *väl* is a concessive adverb in this case. May be rendered, 'true, . . . yet,' or, 'yes, . . . but.'

146, 4. **rista geirsodd,** to wound oneself with the point of a lance; take one's own life.

147, 4. **Hell** is the same as the English word 'hail.'

gjallarhorn, the horn or trumpet of *Heimdall*, the watchman of the gods, the sound of which is heard the world over when Heimdall announces the coming of Ragnarok.

148. **handen på son,** a phrasal possessive. See note to p. 87, 2.

149. In 'Ring's Drapa' the poet has reproduced the O. N. alliterative form.

150, 1. **Bifrost,** the rainbow bridge, over which all who go to Odin must pass.

150, 3. **Vanadis,** Freja, who was of *Vanir* origin. The Vanir was a race of gods distinct from the Asas.

150, 4. **sjunga svärden** and **ständigt** is an imperfect alliteration; the perfect form requires the same consonants but different vowels; also, *st* should alliterate only with *st*.

151, 4. **Forsete,** the just god, and mediator in all disputes, son of Balder and Nanna.

152, 1. **dvärgarnas dag-glans, drakarnas bädd,** 'the day-glitter of the dwarfs, the bed of dragons,' favorite metaphors for gold in Old Norse skaldic poetry. The glitter of gold was supposed to illuminate the subterranean caves, where the dwarfs have their abode. The dragon's bed as a metaphor for gold is due to the supposition that every great treasure of gold in caves was guarded by a dragon, as Fafner in the Old Norse *Volsungasaga* or the dragon in the last part of the Old English *Beowulf*.

153, 1. **Budkaflen,** a staff inscribed with runes and signs and passed from house to house in order to expedite news and summons.

154, 5. **på öppet ting,** at council in the open air.

156, 2. **böndren,** def. plural=*bönderna*.

156, 6. **sköldemör,** shield-maidens, valkyries.

de bygga under tidens träd, they dwell under the tree of time. The Norns were supposed to have their abode at the well of Urd beneath the world-tree *Yggdrasil*. *bygga* implies 'build and dwell;' cf. *inbyggare*, inhabitant.

159, 4. **Nidhögg,** the dragon-serpent who gnaws at the root of the world-tree; *mörkets verld*=Niflheim.

160, 2. **blot,** sacrifice. To offer sacrifice to the gods was called *att blota*.

hvart offer ger jag utan knot. Here is penitence true and sincere, followed by reconciliation. as described in the final canto.

160, 4. **galder,** magic incantations.

161, 1. **För en klinga den starke Angantyr ur högen qvad.** Not the Angantyr of Canto XI, '*Frithiof hos Angantyr*.' The allusion is to Angantyr in the Hervorsaga, whose daughter Hervór conjures him to give her out of the grave the famous Tyrfing. The Lay of Angantyr and Hervór may be found in *Eddica Minora*, by Heusler and Ranisch.

Svärd tar jag väl, etc. Again, *väl* is difficult to render. It has here the sense of 'easily enough.'

tål ej, etc. Note omission of the inflexional *r* of the third person after a stem in *-l*.

aftonrodnan=*aftonrodnaden*.

hägring=*fata morgana*.

162, 2. **Breidablick,** interpreted either 'far-shining' or 'broad-view,' Balder's glittering hall, the most beautiful place in Valhall.

162, 3. **Skuld,** the norn of the future.

Och bäst som, etc., and behold, before Frithiof, filled with joy and amazement, could collect himself, all is vanished!

The wealth of mythological allusion in the last canto cannot be appreciated by the student nor the song properly understood, unless he has previously been introduced to the Voluspá or the corresponding portion of the Prose or Younger Edda, *Gylfaginning*, chapters 50–52.

164. **skidgård,** paling, fence of staves.

hillebårder=*hellebard*, halberd, an ancient weapon, axe and lance in one.

templet i Upsala likt. The temple of Upsala, the principal sanctuary of pagan times in Sweden.

165. **Vala.** The reference is to the Voluspá, the Lay of the Vala or Prophetess. Hávamál, Lay of the High One. See note to 19, 5.

som tanken på sin älskling hos en enslig mö. The use of *hos* can hardly be rendered into English except by transposition, thus, as a lone maiden's thoughts of her loved one.

166. **Valaskjalf,** Odin's throne in Asgard.

inför gudens syn, before the sight of the god.

167. **Jotunheim,** the home or world of giants, against whom Thor waged constant warfare.

men trots hans gudabälte, trots stålhandskarna, but in spite of his girdle and his gloves of steel; these play an important part in the Thor myths. When he puts on his girdle, his strength is redoubled. (*Gylfaginning*, chapter 20.)

Utgårda-Loke. Loki's realm was called Utgard because supposed to lie in the outermost regions of the world.

glömskans häger, the heron of oblivion.

Ymer, the cosmic giant out of whose body the three gods Odin, Vili and Vé created the world. The Eddic *Vafthrudnismal*, stanza 21, relates the myth of creation as follows:

> Out of Ymer's flesh
> Was the earth created,
> And from his bones the mountains;
> The heavens from the skull
> Of the frost-cold giant,
> And from his blood the sea.

Asker, the first man.

Megingjard, Thor's girdle of strength. See note above.

och fogeln kommer flygande till asars far. See note to p. 18, 4.

168. **Midgårdsormen,** the Midgard serpent, which according to the myth encircled the whole earth. The facts from Norse mythology the poet here recites, are according to the myth of the end of the world, which forms the subject of the last part of Voluspá and of chapter 51 of the Prose Edda.

i Valhall gal gullkammig hane, blodröd hane gal till strids på jorden och inunder jorden. Cf. Voluspá, 43:

Gól of ósom
Gallenkambe,
sá vekr hauldha
at Herfodhor;
en annarr gól
fyr jordh nedhan,
sotraudhr hane
at solom Heljar.

169. **Förstån I ännu eller ej?** The refrain of several stanzas of the Voluspá runs: vitodh enn edha hvat?

Vigrid. The battlefield of the gods and giants in Ragnarok. Vigrid literally means the battle-ride or the place to which one rides to battle (vig.). The verses following are based on Voluspá, stanzas 57–66.

170. **Gimle.** The gold-thatched heavenly citadel, home of the brave and just after Ragnarok.

172. **en är Allfader,** one is all-father, one is supreme.

173. **Jumala,** a Finnish pagan deity.

biltog, exiled.

APPENDIX

Tegnér's Criticisms of Frithiofs Saga

Tegnér has said: "Of every poem there is, strictly, but one competent judge—the author himself. Unless he be puffed up with silly self-esteem, he ought to be able to judge his own work more correctly than any one else, for he, and no one else, is able to compare it with the idea from which it sprang, a comparison where the achievement will ever fall short of the conception." In accordance with this principle, Tegnér's own expressions on the merits and demerits of his Frithiofs Saga should be of absorbing interest to every student of the poem, and a number of such expressions, selected from his published works and letters, are here reprinted for ready reference.

I. Anmärkningar såsom inledning till Frithiofs Saga

På den tid, då Frithiof diktades, var ibland svenska literatörer, exempelvis bör jag endast nämna Leopold, den tanken gällande, att den så kallade götiska poesien, oaktadt all den talang man erkände derpå vara använd (Iduna hade länge varit utgifven), likväl i sin grund vore förfelad. Man påstod, att denna poesi stödde sig ytterst på en råhet i tänkesätt och seder, en halfbildning i samhällsförhållanden, oförenliga med den nuvarande tidens poesi, den man riktigt nog ansåg för en dotter af den moderna civilisationen, och hvari tidehvarfvet igenkände sina egna anletsdrag, endast förskönade och idealiserade. Det är också sant, att all poesi måste återgifva sin tids lynne och bildningsgrad; men det ges dock allmänna menskliga förhållanden och passioner, som i alla tider måste förblifva oförändrade och kunna betraktas som poesiens grundfond. Ling hade redan, ehuru mer eller mindre lyckligt, behandlat flera nordiska ämnen, för det mesta i dramatisk form. Man har anmärkt, att hans stora poetiska gåfva är mera lyrisk än dramatisk och att han bättre målar den yttre naturen än den inre med alla dess skiftningar. Att emellertid nordiska sagan kan med framgång äfven dramatiskt behandlas, visa Oehlenschlägers tragedier, och jag bör erkänna, att det var hans Helge, som gaf mig första idéen till Frithiof.

Meningen med denna dikt var emellertid ingalunda att endast versifiera sagan, som dock många tyckas ha antagit. Den flyktigaste jämförelse borde ha lärt, icke blott att hela upplösningen är annorlunda i sagan och poemet, utan äfven att flera afdelningar, t. ex. 2, 3, 5, 15, 21, 23, 24, ha antingen ingen eller åtminstone en ganska aflägsen grund i sagan. Icke här, men väl i andra isländska sagor, skulle anledningen till den valda behandlingen kunna sammansökas. Min afsigt var att framställa en poetisk bild af det

gamla nordiska hjeltelifvet. Det var icke Frithiof som individ, utan tidehvarfvet, för hvars representant han antages, som jag ville måla. Väl bibehöll jag i detta afseende stommen och grundritningen af sagan, men ansåg mig derjämte berättigad att lägga till eller borttaga hvad som ej passade för mitt ändamål. Detta ansåg jag tillhöra den poetiska friheten, hvarförutan ingen sjelfständig behandling af hvad poetiskt ämne som helst är möjlig.

I sagan förekommer mycket storartadt och heroiskt, som gäller för alla tider och derför både kunde och borde bibehållas; men derjämte ett och annat rått, vildsint, barbariskt, som antingen borde helt och hållet afsöndras eller åtminstone mildras. Till en viss grad blef derför nödvändigt att modernisera; men svårigheten var här att finna det rätta lagom. På ena sidan borde dikten ej allt för mycket stöta emot våra finare seder och mildare tänkesätt; men på den andra borde ej heller det nationela, lefnadsfriska, natursanna uppoffras. En kall vinterluft, ett friskt nordanväder kunde och borde blåsa genom dikten, ty detta hör till lynnet både af Nordens klimat och karakter; dock icke så, att qvicksilfret frös och alla hjärtats ömmare rörelser voro uteslutna.

Det är egentligen i hållningen af Frithiofs karakter, som jag sökt upplösa detta problem. Det ädla, högsinta, modiga, som är grunddraget för all heroism, borde naturligtvis ej saknas deri, och elementerna dertill förefinnas både i denna och många andra sagor. Men jämte denna allmänna heroism har jag sökt att i Frithiofs karakter nedlägga något individuelt nordiskt, det lefnadsfriska, trotsiga, öfvermodiga, som hör eller åtminstone fordom hörde till nationallynnet. Ingeborg säger om Frithiof:

> Hur glad, hur trotsig, hur förhoppningsfull!
> Han sätter spetsen af sitt goda svärd
> på nornans bröst och säger: Du skall vika!

Dessa rader innebära nyckeln till Frithiofs karakter och egentligen till hela poemet. Äfven den milde, fridsälle, vänsälle gamle Kung Ring förnekar ej denna nationela egenhet, åtminstone i sitt dödssätt; och af detta skäl har jag låtit honom "rista sig med geirsodd," visserligen en barbarisk plägsed, men dock karakteristisk för tiden och folklynnet.

En annan egenhet i nordbons lynne är ett visst anlag för vemod och tungsinnighet, vanlig hos alla djupare karaktärer. Det går som en elegisk grundton genom alla våra gamla nationalmelodier och i allmänhet genom allt det betydningsfullare i våra häfder; ty den ligger på bottnen af nationens hjerta. Jag har någonstädes sagt om Bellman, vår mest nationela skald:

> Och märk det vemodsdraget öfver pannan,
> ett nordiskt sångardrag, en sorg *i rosenrödt!*

ty detta vemod står icke i strid med det lefnadsglada och friska i nationallynnet; det ger det endast mera intensitet och spänstighet. Det gifves en lefnadsglädje (allmänna opinionen skyller fransmännen derför), som ytterst hvilar på lättsinnighet; den nordiska hvilar på allvar. Derför har jag också i Frithiof

sökt antyda denna grubblande tungsinthet. Hans ånger öfver den ofrivilliga tempelbranden, hans grubblande farhåga för Balder, som

sitter i skyn, skickar tankarna ned, som förmörka mitt sinne alltjämt,

hans längtan efter den slutliga försoningen och inre lugn häntyda icke blott på ett religiöst behof, utan äfven och ännu mera på den för hvarje allvarsammare sinne, åtminstone i Norden, naturliga lutningen till sorgmodighet.

Man har förebrått mig, som det vill synas mig, utan skäl, att hafva gifvit kärleken mellan Frithiof och Ingeborg (t. ex. i *Afskedet*) en allt för sentimental och modern karakter. I detta afseende bör jag anmärka, att vördnaden för qvinnan var från urminnes tider och långt före kristendomens införande nationel hos de germaniska folkslagen. Derför var också den lättsinniga, blott och bart sinnliga åsigten af kärleken, som var gängse äfven hos de mest bildade antika folken, främmande för Norden. Sagor och tradition äro fulla af berättelser om den mest romantiska kärlek och trohet i Norden, långt innan chevaleriet gjorde qvinnan till mannens afgud i Söder. Förhållandet mellan Frithiof och Ingeborg synes mig alltså hvila på tillräcklig historisk grund, om icke personligen, dock i tidehvarfvets seder och tänkesätt. Den grannlagenhet, hvarmed Ingeborg vägrade att åtfölja sin älskare och hellre uppoffrade sin böjelse än undandrog sig sin brors och giftomans välde, synes mig tillräckligen motiverad i den bättre qvinnans natur, som i alla tider måste bli sig lik.

Det subjektiva, som på detta sätt ligger i sjelfva handlingen och karaktererna, fordrade eller åtminstone medgaf en afvikelse från den vanliga episka uniformiteten vid behandlingen. Att upplösa den episka formen i fria lyriska romanser syntes mig derför det lämpligaste. Jag hade Oehlenschlägers exempel i Helge för mig och har sedermera funnit, att detta har blifvit följdt af flera. Det medför den fördelen att kunna omvexla versformen efter det särskilda innehållet, och jag tviflar, att t. ex. *Ingeborgs klagan* på något språk skulle kunna med fördel behandlas i hexameter eller femmätiga jamber, rimmade eller orimmade. Jag vet, att många anse detta stridande mot den episka enheten, som dock så lätt öfvergår till enformighet; men jag anser denna enhet mer än tillräckligt ersatt genom det friare utrymme och omvexling, som härigenom blifva möjliga. Men just denna frihet fordrar äfven, om den rätt skall användas, mera omtanke, förstånd och smak, emedan man för hvarje särskildt stycke måste vara betänkt på att uppfinna den passande formen, den man icke alltid finner färdig för sig i språket. Derför har jag försökt, med mer eller mindre framgång, att efterbilda flera i synnerhet antika versformer. Sålunda voro den femmätiga jamben, hyperkatalektisk i tredje foten (2), den sexmätiga (14), de Aristofaniska anapesterna (15), den trokaiska tetrametern (16), och den tragiska senarien (24) föga eller intet före mig försökta i svenskan.

Hvad sjelfva språket angår, så inbjöd det forntida ämnet att någon gång begagna arkaismer, synnerligast sådana, som utan att vara obegripliga ansågos kunna medföra något särskildt eftertryck: en omsorg, som i allt fall är förlorad utom landet och stundom äfven ofta der. Den fordrar likväl mycken för-

sigtighet, då det väsentliga i en modern dikt naturligtvis alltid måste bli det gängse språket, äfven om det i vissa fall må kunna närma sig ett föråldradt. —*Tegnérs Samlade Skrifter, II.*

II. Bref till C. G. af Leopold*

Lund den 17 Augusti 1825.

— — — Mitt stora fel i Frithiof var, icke att jag valde ett ämne ur den gamla sagokretsen, men väl att jag derför valde en ton och behandlingssätt, som hvarken är gammalt eller nytt, hvarken antiqvariskt eller poetiskt, utan sväfvar på gränsen mellan begge. Ty huru behandlar man ett ämne poetiskt, om icke derigenom att man derifrån afsöndrar allt som hör till en främmande och förgången tid, och som nu mera icke talar till något hjerta? De hjertan det talat till äro förmultnade, andra tänkesätt, andra känslor äro nu gängse, det ena tidehvarfvet kan aldrig rätt öfversättas på det andra. För poesien finnes egentligen intet förflutet. Hon är ögonblickets förskönande lif, hon bär blott dagens färger, hon kan icke tänka sig det döda. Hvad det närvarande eger bäst af bildning och känsla, det framställer hon i förskönade gestalter, af verklighetens råa porfyrblock gör hon, efter omständigheterna, en urna eller en blomstervas. Sjelfva det organ hon nyttjar, språket, symboliserar henhes väsende, det uttrycker alltid nationens odlingsgrad, och antar derföre med hvarje århundrade ett nytt utseende. Det är ej större åtskilnad mellan Frithiofs språk och vårt närvarande, än emellan tänkesätten i hans tid och i vår. Vi nyttja ej mer det förra: med hvad rätt eller konseqvens använda vi då de senare? Hvarföre ligga Grekland och Rom med sina stora minnen, hvarföre ligga alla forntidens mytologier med sin djupa betydelse eller med sina sköna former bakom oss som en förstenad verld, om icke derföre att all dikt ytterst är funderad på dagen, eller med andra ord, att all poësi måste vara modern? Jag tror mig känna det väsentligaste både af gammal och ny skaldekonst, och har efter ringa förmåga tänkt öfver bådas egenheter. Men just derföre är jag öfvertygad att all poetisk behandling af ett forntida ämne fordrar dess modernisering, och att allt antiqvariskt här är ett misstag. Detta gäller icke blott om den nordiska utan äfven om den grekiska tonen. Se, till exempel, på Goethes Iphigenia. Hvem beundrar iche den sköna, enkla, ädla, helleniska formen? Och likväl, hvem har någonsin känt sitt inre uppvärmdt af denna stenbild? Den flyttar oss icke, som poesien bör, från jorden till himlen, utan endast från Norden till Grekland. Ingen lefvande ande är inblåst i denna näso, de stirrande ögonen se på mig utan lif och rörlighet, der klappar intet hjerta under den grekiskt rundade marmorbarmen. Det hela är ett misstag, oändeligen skönare än Frithiof, men likväl efter samma konståsigter. Grekerne sade att sångmön var *Minnets* dotter; men detta gäller endast det materiella, sjelfva ämnet, som öfverallt är likgiltigt. Frågan är här om behandlingen: och hvar denna faller in i det antiqvariska, der har hon förfelat sitt ändamål, der framställer hon, liksom Frithiof, endast *nybygda* ruiner. Dylika konst-

* Tegnérs Efterlemnade Skrifter, Ny Samling, I: 181—2.

stycken få också aldrig någon popularitet. Poesien är likväl till sitt innersta väsende en populär konst. Ett poem som den bildade allmänheten ej fattar, är just derigenom ett misslyckadt; all poesi måste, i denna högre mening, vara folkpoesi.

III. Bref till C. G. von Brinkman*

Tufvan den 20 December 1826

— — — All poetisk sanning förutsätter likväl icke blott logisk tänkbarhet utan äfven historisk *sannolikhet*, grundad på temporella, lokala och psykologiska rimligheter. Iakttagas dessa, så är det visserligen i poetiskt hänseende likgiltigt om handlingen är verklig eller diktad; och i denna mening taget är det otvifvelaktigt möjligt att *ljuga sig till poesi*. Min tanke är endast den att denna *lögn* merendels är onödig. Ty för det mesta har hvarje händelse i sig sjelf en poetisk *kärna*, som utgör dess egentligaste och innersta väsende: att derifrån bortskala allt som är oväsentligt och tillfälligt, att få kärnan bar, är den egentliga poetiska konsten, nämligen hvad poesiens materia angår. I detta afseende är poesien egentligen en afsöndringskonst, en smältningsprocess, som bortrensar slagget och lemnar malmen ren. En stor poetisk gåfva består just uti att se den dolda malmådran i hvarje sak och vilja se den rätta synpunkten, hvarur tingen måste betraktas; med andra ord, poesien är för historien, hvad perspektivet är för målningen. Det är orätt att poesien eller konsten i allmänhet söker blott det sköna som fladdrar på ytan af tingen: det söker hon blott i afseende på formen, som formell, och som sådan är hon fortgående dikt, ty all form måste skalden bilda ut ur sig sjelf. Men i afseende på materien tränger hon till tingens rot och väsende: och om hon äfven här diktar, så har hennes dikt endast värde i den mån hon öfverensstämmer med den rätta verkligheten. — — Men i allmänhet blygas våra poeter för sanningen, såsom alltför simpel och naturlig, och ingenting synes dem lättare än att dikta bättre än historien. Hvad sagan angår, så är hon i afseende på materien redan poetiserad historia. Gif henne tillika en poetisk form, så har du epos färdigt. Om jag i förra afseendet här och der afvikit från den isländske Frithiof, så kommer det derutaf att jag på sådana ställen ansett sagan ej hafva fulländat sin poetiska afsöndringsprocess.

Lund den 29 Januari 1825.

— — — Jag har nu slutat Frithiof och hoppas om fjorton dar kunna skicka manuskriptet på trycket. Jag inser emellertid rätt väl att tiden dertill är illa vald. Man gör nu från alla håll *björnskall* på den så kallade nordiska poesien. Också nekar jag ingalunda att den ibland oss föranledt en mängd uselheter. Till det förvända gifvas många vägar: den nordliga är icke genare än den sydliga. — — Att i poesien en utdöd mytologi och några half-barbariska kraftord skulle ersätta bristen på geni och uppfinning, att det nordiska skulle ligga

* Tegnérs Efterlemnade Skrifter, Ny Saml., I: pp. 323—4; 241—3; 270—71; 293.